

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — o-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/II

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Kako omiliti brezposelnost

Brezposelnost z vsemi svojimi strašnimi mo-
ralnimi in socialnimi posledicami narašča vedno
bolj tudi med nami. Dan za dnem beremo, kako
podjetja radi gospodarske krize odpuščajo urad-
ništvu in delavstvu. Le majhen del teh reduci-
rancev najde drugod zaposlitev. Vso ostrino tega
abnormalnega gospodarskega stanja, ko tisoči
delazmožnih ljudi zaman iščejo zaposlitve in kru-
ha, bomo občutili zlasti sedaj v zimskem času,
ki že trka na duri. Vsak javen delavec in zlasti
vsi, katerim je na skrbi dobrobit ljudstva in nje-
govo zdravje, je dolžan iskati potov in sredstev,
kako od pomoči strašnemu socialnemu zlu, ki glo-
da na moralnem in gospodarskem zdravju našega
naroda.

V naslednjem navajamo od naše strani nekaj
predlogov za samopomoč proti brezposelnosti.
Predajamo jih javnosti v prosto diskusijo v upa-
nju, da se iz njih vendarle izčrpi kaj konkretno-
nega. Naši predlogi merijo na to, da je treba brez-
poselne zopet povesti nazaj na delo.

Pravičnejša ureditev delovnega trga je po
našem prepričanju neprimerno večjega gospodar-
skega in tudi etičnega pomena, kakor če se le o
tem razmišlja, kako brezposelniku zagotoviti kako
socialno podporo. Najbolj ohranimo in dvignemo
človeško dostojanstvo v delavcu tedaj, ako mu
damo priliko, da ustvarja, da dela in si z lastnim
trudom služi svoj kruh.

Evo torej nekaj čisto konkretnih, praktičnih
predlogov za omiljenje brezposelnosti.

Zakonito naj bi se prepovedalo dvojno služ-
bovanje in dvojen zaslužek vsem, ki imajo iz ene
službe tolikšno plačo, da morejo pod normalnimi
življenjskimi pogoji z njo shajati. Prav tako naj bi
upokoje, ki uživajo tolikšno penzijo, da jim
je zadostna življenjska preskrba, ne odjedali s
postranskimi službami kruha mlajšim delovnim
močem. Pri naši gospodarski strukturi moramo
računati z brezposelnostjo kot nekim trajnim so-
cialnim pojavom. Tem zdravčja bo družba, čim
preje se izvede nujno potrebna operacija. Obstoj-
ječe stanje je gotovo nezdružljivo in nenormalno, ko
na eni strani tisoči delazmožnih in sposobnih ljudi
mesece in leta zaman iščejo zaposlenosti, na drugi
strani pa imate ljudi z dvojno in celo trojno plačo
v taki izmeri, da bi vsaka zadostovala za preživ-
ljanje ene družine. Kjer manjka delovnih moči,
tam je sistem dvojnih zaslužkarjev lahko čisto
na mezu, ne pa pri nas, kjer imamo polno brez-
poselnosti. S takim zelo umestnim in potrebnim
socialnim zakonom bi se tudi socialni nivo
družbe bolj izenačil, kar bi imelo le dobre po-
sledice, iziti pa bi moral tozadevno prav zakon,
kajti s kakimi nasveti ali priporočili ali apelir-
anjem na socialni čut država seveda ne bo nič
opravila.

Drugič: Poročene žene, katerih možje imajo
zadostno družinsko plačo, naj se izločijo iz držav-
nih, banovinskih in občinskih služb. Ne mislimo
tukaj tistih ubogih delavskih družin, ko mora
tudi žena v tovarno in obrat, da z največjim tru-
dom z možem skupaj spravita, kar je njima in
otrokom potrebno za borni vsakdanji kruh. To je
veliko zlo moderne družine, da se žena ne more
popolnoma posvetiti domačemu ognjišču in vzgoji
otrok, kakor bi bilo treba in za kar je v prvi
vrsti poklicana. Proti temu socialnemu zlu, ki ga
je uvedel v gospodarstvo kapitalizem, so se kršč.
sociologi in Cerkve vedno borili, kakor priča tudi
zadnja okrožnica Pija XI., ki postavlja jasno za-
htevo, da mora biti moževa plača tolikšna, da bo
mogel z njo preživljati sebe in družino.

V mislih imamo marveč ono, kar možji ne-
naravno obliko novodobnega zakona, ko poročena
žena kljub zadostni moževi plači še naprej ostaja
v javnih službah. Ni to toliko radi otrok, ki so
v takih zakonih zvečina redko šteti, kakor radi
tega, da ostane žena tudi v zakonu gospodarsko
samostojna in emancipirana od moža. Iz takih za-
konov se je izkotila ideja takozvanih stovariških
zakonov, odvratna moralna in socialna zabloda,
ki ima svoj izvor največ v uradniških plasteh.
A mimo tega je obsodbe vreden sistem, ki omo-
goča, da sta ponekod oba zakonca — največkrat
celo brez otrok — v dobro plačanih službah, ko
drugič reditelj številne družine brez posla
okrog tava.

Tretjič: Pritisne naj se na podjetja, da v prvi
vrsti zaposle naše državljane! Še vedno je polno
tujcev zaposlenih v naši industriji in drugod in
sicer na dobro plačanih vodilnih mestih, čeprav
imamo dovolj nič slabše kvalificiranih domačih
moči na razpolago. Pa vzemimo, da se v gotovih
panogah res ni mogoče na naših univerzah in v
naših obratih tehnično dovolj izposobiti. Toda
pri dobri volji bi si v 13 letih naše narodne
države vsi obrati, ki delajo in služijo na naši
zemlji, lahko vzgojili domač strokovni naraščaj.
K temu vprašanju se ob priliki še povrnemo s
podrobnimi podatki. Zaenkrat le ugotavljamo, da
ne gre, da se morajo naši ljudje potikati po svetu
s trebuhom za kruhom ali pa žetati brez posla
in obupavati, medtem ko si tujci na naši zemlji
služijo dober kruh.

In končno: Nadurno delo naj se po možnosti
ukine! Poznamo namreč nadurno delo, ki je le
prehodnega značaja in ga je po izrednih potrebah
treba uvesti ob časa do časa in je nadurno delo,
kjer gre za trajno ustanovo in za sistem. V sled-
njem primeru naj se odpravi, s čimer bo mnogo
brezposelnih mogoče zaposliti. Nadurno delo naj
bi se obdržalo le tam, kjer iz tehničnih razlogov
uvredba nove delovne ekipe ne bi bila izvedljiva.
To naj bi še prav posebno veljalo za nedeljsko
delo. Priporočimo, da v Nemčiji noben obrat, ki
ima naročila državne uprave, ne sme letih izvršiti

Oster levičarski kurz v Španiji

Tudi Katalonija proti anticerkveni politiki Madrida

Razporeka sprejeta

Madrid, 17. okt. Skupščina je s 109 proti 158
glasovom odobrila člen 41 ustave, ki v prvotnem
besedilu določa, da se zakon more ločiti ali po obo-
jestranskem soglasju zakonov ali samo po svobod-
ni odločitvi žene ali pa na zahtevo moža, uteme-
ljeno po upravičenih razlogih. Po daljši diskusiji
se je k temu členu sprejel amandament, ki para-
graf v toliko spremeni, da mora tudi žena svojo
zahtevo utemeljiti z upravičenimi razlogi.

Nuncij še ne zapusti Madrida

Kar se tiče stališča sv. stolice, je papežev nun-
cij magr Tedeschi izrečno demantiral vest, da je
sv. stolica sklenila, da prekine diplomatske odno-
šaje s špansko republiko. »Absolutno ni res,« je
izjavil monsignor, »da bi bil jaz sprejel od Vati-
kana kakršenkoli poziv, da zapustim Španijo. Ako
bi se bilo kaj takega zgodilo, bi jaz to, kakor je
navada, naravnost sporočil ministru za zunanje za-
deve Lerrouxu.«

Zamora na oddihu

Bivši predsednik vlade Alcala Zamora je od-
potoval na deželo, kjer se bo nekoliko odpočil. Biv-
ši notranji minister Maura pa se je udeležil seje
konstituantne. Na vprašanje žurnalistov je odgovoril,
da je položaj svoje mesto zato, ker kot katoličan
absolutno ne more sprejeti določbe, da redovniki
ne smejo poučevati mladine. Tudi ne more abso-
lutno odobravati zasege cerkvenega premoženja. Na
drugi strani pa smatra za veliko napako, da je ka-
toliški poslanec Gil Robles zagrozil z oboroženim
odporom proti ustavi.

Silno razburjenje med Baski — Vlada grozi z
diktaturo

Do sedaj se ne poroča še o nobenih nemirih,
ve se pa, da vlada v baskijskih provinciah silno raz-
burjenje zaradi proticerkvenih določb ustave. 51 ba-
skijskih in navarskih poslancev, ki predstavljajo
dva milijona volivcev, se je podalo v svoje volivne
okraje. Ker grozijo nemiri in spopadi med katoli-
čani in komunisti, je novi minister za notranje za-
deve Quiroga izdal naravnost drakonske odredbe,
da se vzdrži mir, in je izjavil, da je za diktaturo, če
bi se drugače republika ne dala braniti.

Razburjenje v Baskih zaradi določbe, da se
bodo jezuiti izgnali iz dežele, je tako veliko, da
kmečko prebivalstvo v Loyoli noč in dan straži on-
dotni historični samostan Družbe Jezusove.

Katalonija proti Azani

Na univerzi v Barceloni se je vršil oster spopad
med katoliškimi in republikanskimi dijaki. Zani-
mivo je, da se je večji del katalonskih avtonomi-
stov postavil na stran Cerkve. Velika skupina Ka-
taloncev je priredila obhod po mestu, govorniki so
protestirali proti kulturno-bojnim določbam ustave,
zlasti proti prepovedi, da redovniki ne smejo po-
učevati mladine. Kakor znano, so redovniki največji
poborniki katalonske avtonomije.

Nova vlada Azane je sploh vznemirila vso Ka-
talonijo. Zamora, ki je bil sploh skrajno lojalen po-
litik, se je napram Kataloncem zavezal, da jim bo
priznal avtonomijo v tolikem obsegu, kolikor je bo
pač mogel doseči. Azana pa se smatra prostega teh
obvez in zato se Katalonci upravičeno bojijo, da se
bo protikatalonski kurz v Madridu sedaj še po-
ostril.

Vladi se zelo mudi z odredbami proti Cerkvi

Novi ministrski predsednik Azana meni, da bo
njegova vlada zelo pospešila sprejetje ustave, ker
je svobodna raznih obvez, ki jih je imel prejšnji
ministrski predsednik Zamora. Kurz nove vlade bo
seveda skrajno levičarski. Ministrski svet je že
sklenil, da bo proticerkvene določbe ustave čim
prej izvedel. Dušnopastirski duhovščini se bodo
plače takoj ustavile, višja duhovščina pa bo dobi-
vala še dve leti za 50 odstotkov reducirano plačo.
Šolska postopja redov se takoj konfiscirajo.

Vatikan protestira

Vatikan, 17. oktobra. AA. Papež je naročil
madridskemu nunciju, naj energično protestira pri
vladi proti odredbam, ki kršijo svete pravice cerkve
na Španskem.

Krvavi protiverski izgredi

Madrid, 17. okt. Ž. V raznih mestih Španije
je prišlo do spopadov med katoliki in republikan-
ci. Do najbolj resnih spopadov je prišlo v Madri-
du, Valjadolidu in Barceloni. V zadnjih dveh me-
stih so bili postavljeni močni policijski oddelki
pred cerkve in samostane. Do razburljivih scen
je prišlo večeraj v katedrali v Barceloni ob času
službe božje, ki je bila namenjena nedavno v
Parizu umrlemu pretendentu na španski prestol
Jaimu Burbonskemu. Kljub policijskim stražam
je prišlo v cerkvi do pretepa med monarhisti in
republikanci. Nekdo je ustrelil iz samokresa ter
se je neki mladenič zrušil mrtev na tla. Med na-
vzočimi je zavladala strahovita panika. Vsi so
drli k vratom, kjer so se odigravale strašne

scene. Veliko število je bilo težko ranjenih in so
jih morali prepeljati z rešilnimi avtomobili v bol-
nišnice. Policiji je uspelo aretirati nekaj prete-
pačev, med katerimi se je nahajal tudi morilec,
ki je monarhist. Katoliški poslanci so poslali na-
rodu manifest, v katerem obsojajo napade proti
cerkvi in izjavljajo, da ne bodo več sodelovali v
parlamentu.

Stavke

Pariz, 17. oktobra. AA. Iz Madrida poročajo,
da so železničarji, ki pripadajo andaluzijski želez-
niški družbi, sklenili, da stopijo nočjo o polnoč
v stavko.

Nemško-francosko sodelovanje

Vodstvo mešane komisije je prevzel sam kancler

Berlin, 17. okt. tg. Nemški državni kabinet je
danes nadaljeval svoja posvetovanja, ker je z več-
rajšnjimi sklepi nemškega državnega zbora dobil
proste roke. Nemški kabinet je sklenil, da prevza-
me vodstvo nemškega dela v mešani nemško-fran-
coski komisiji državni kancler sam. Njegov namest-
nik v Parizu pa bo namestnik državnega tajnika

nemškega gospodarskega ministristva dr. Trende-
lenburg. Razen tega se je sestavil seznam članov
gospodarskega sveta, ki ga bodo predložili Hin-
denburgu. Sklepa se iz dejstva, da so ta dela tako
hitro začeli, da bo že v najbližji prihodnosti prišlo
do prvih odločitev v tarifno-gospodarskih vpraša-
njih.

MacDonaldov mandat v nevarnosti

London, 17. okt. tg. Ker kandidira MacDonald
samo v svojem starem volivnem okrožju Seaham,
kjer se bodo cepili glasovi za oficelnega kandi-
data angleške delavske stranke, za komuniste in
za MacDonalda samega, ni verjetno, da bo Mac-
Donald izvoljen. Tudi izvolitev liberalca sira Her-
berta Samuela je v nevarnosti, tako da je mogoče,
da bo od vseh treh voditeljev narodne koalicije iz-
voljen morda samo Baldwin. Potem ostane samo
ta možnost, da se eden izmed njih, ki bo izvoljen
v popolnoma sigurnem volivnem okraju, odstopi v
korist propadlega tovariša, da bo ta potem v ožjih
volitvah prišel v parlament.

Bolgarski kralj znižal svojo civilno listo

Sofija, 17. oktobra.

Včeraj je poklical kralj Boris v avdienco no-
vega finančnega ministra St. Stefanova, ki mu je
v skoro dnevem referatu podal poročilo o finanč-
nem stanju Bolgarije ter o potrebnih reformah.
Kralj je izjavil finančnemu ministru, da si san-
zija civilno listo za 1 milijon levov (lista je zna-
šala 6 milijonov levov na leto, od sedaj naprej 5
milijonov levov, okroglo 2 milijona dinarjev). —
Minister je kralju izjavil, da bodo tudi ministri
in poslanci sledili kraljevemu zgledu.

Matuška vse priznal

Dunaj, 17. okt. tg. Preteklo noč so brez odmora
zaslišavali Silvestra Matuško, ki je končno davi
priznal, da je sam povzročil vse napade na železni-
ške naprave, ki so se v zadnjem času izvršili na že-
leznice v srednji Evropi. Posebno je priznal, da je
sam brez pomočnikov izvršil napad na železnico pri
Neulensbachu na Silvestrovo noč 1930-31, pri Ans-
bachu 31. januarja 1931, pri Jüterbogu 8. avgusta
1931 in pri Biatorbagyju 13. septembra 1931.

Italijanska trg. bilanca pasivna

Rim, 17. oktobra. Ž. Glavno ravnanstvo
carin je objavilo službeno poročilo o stanju trgo-
vinske bilance Italije v teku prvih devetih mesecev.
V tem času je Italija uvozila blaga v vrednosti
9.106.550.069 lir, medtem ko je v istem času izvozi-
la 7.405.430.006 lir. Radi tega je trgovinska bilan-
ca pasivna za 1.701.120.063 lir.

Irska proti revolucionarjem

London, 17. okt. tg. Na Irskem je bil sprejel
protiterorski zakon, ki pooblašča vlado, da sme
preganjati vse nelegalne zveze. Ker je bil ta pred-
log sprejet v senatu in ga je ratificiral guverner,
je pričakovati na Irskem številne aretacije revo-
lucionarjev.

Perilo, ki ima
duh po smrečju.
Po gozdu dišeče perilo ...
čisto, kakor mora biti ... in
vendar previdno oprano s ter-
pentinovim milom Gazela. Nje-
gova obilna, mehka pena toli-
kanj obilnejša, ker mu je pride-
jano najboljše terpentinsko olje
— pere hitro ... in zares čudovito.

TERPENTINOVNO MILO
GAZELA
pere zares čisto

z nadurnim delom. Podobna odredba bi tudi pri
nas bila na mestu.

S tem smo navedli nekaj praktičnih predlo-
gov za omiljenje brezposelnosti. Vsi so takega zna-
čaja, da nobeden ne pomenja resne perturbacije
v našem gospodarstvu. Ne rečemo, da bi z iz-
vedbo gornjih predlogov bila brezposelnost že

čisto odpravljena, ker zlo je pri obstoječi gospo-
darski krizi strašno in še raste kar naprej v ne-
dolgled. Toda družba bi z njihovo izvedbo poka-
žala razumevanje tudi za najmanjšega in najbolj
zapuščena člena človeškega občestva in se po-
stavila na temelji, ki je trdnjši od vseh temeljev:
na pravičnosti

Brüningova zmaga

V petek je državni kancler dr. Brüning izšel zmagovalno iz tridnevne strastne in zelo razburilne parlamentarne debate, ki do zadnjega ni pokazala, kako utegne izpasti odločilno glasovanje. Brüningova zmaga pomenja v resnici evropski dogodek, ker s padcem zunanje politično pomirljive »otranje politike«, bi cela Evropa bila ogrožena z valom ali skrajnega nacionalističnega fašizma desnice, ali pa poplavo komunistične leve.

Kdo je najbolj zagrižen sovražnik Brüningove centristične sredinske politike? Naravno, da obe skrajnosti, komunistična leвица in fašistična desnica, ki je — in v tem je ves pomen sedanjega boja — popolnoma v službi nemške veleindustrije in nemškega velekapitala. V prvih časih Brüningove vlade je industrija kazala dokaj zanimanja za kanclerjevo politiko. Veleindustriji so na tistem upali, da bo kancler s prisilnimi odredbami po katerih je moral seči, pokazal razumevanje za njihove želje. Brüning pa se ni dal vpreči kot vojno orodje in stopa priprave nesocialnih zahtev velekapitala. Kancler hitro so industriji uvideli, da ima Brüning tozadevno svoje, njim čisto nasprotno stališče, so takoj dali znamenje za napad. Že so stopili na dan s tako zvanim »urejenim gospodarskim programom«, ki je prava socialna sramota za XX. stoletje.

Bistvene točke njihovega gospodarskega programa so znane: Tarifne pogodbe naj se ukinejo in pravtako državno mezno razsodišče. Mesto tarifnih pogodb naj se zopet uvede svobodna pogodba glede plače in delovnega časa. To pa se pravi po domače: Delodajalcem naj se zakonito prizna, da po svoji mili volji krojijo delavcem pravico in plačo. Pri 4 milijonih brezposelnih, kolikor jih je danes v Nemčiji, bi bilo to istovetno s popolno oblastjo industrije nad delavstvom in izrabljanje delovnih moči pri najbednejši plači. Istotako so industriji tudi zahtevali takojšnjo ukinitve socialnega zavarovanja. Torej konec socialnih pridobitev delovnega ljudstva zadnjih 100 let.

Na te svoje zahteve je industrija potom ljudske stranke, ki je njihova glasnica, postavila vprašanje »aupanja Brüningovi vladi. Težka industrija je računala, da je prišla njena ura. Na poti pa je Brüning. Industrija hoče namreč še več. Ne le spravi ob pravico delavstvo, ampak plačati tudi svoje dolgeve. Zato je zahtevala, da se rentna marka vpelje kot dodatno plačilno sredstvo, kar bi bilo istovetno z uvedbo nove inflacije.

Brüning je vse to gladko odklonil. Medtem je prišla angleška inflacija. Težka industrija je znova poskusila napraviti sunek proti nemški valuti. Brüning je zopet energično odklonil. V tem trenutku je postal za težko industrijo nemogoč kot politični voditelj. »Brüning mora proci!« je odlej postala parola velekapitala. Zanimivo je, da ga iz istih razlogov odklanjajo tudi veleagrarci, ki si žele inflacije, da bi se tako znebili dolgov, v katere so zlezli kljub neprestanim državnim podporam.

S tem so podani pravi razlogi zakaj so veleagrarci na vzhodu in veleindustriji na zapadu prešli roko v roki v napad proti Brüningu. Istotako naj bi se s pomočjo takozvane nacionalne opozicije zrušil ves sistem, ki ga drži pokoncu demokracija, država naj bi zopet prišla pod neomejen diktat velekapitala. Seveda tega ni mogoče narodu odkrito povedati. Zato so svoje namene zavili v bleščeč plašč nacionalizma. Kar deževalo je članov in zahtev po »nacionalistični vladi«, po »resnično nacionalni vladi«. Vse samo fraze, ki naj zakrijejo edino resnični gorji označeni cilj.

Da bi predsednik republike Hindenburg izvil opoziciji iz rok najjačje agitatorsko geslo, je kanclerju Brüningu pri sestavi drugega kabineta izrecno naročil, da naj sestavi vlado, ki ne bo nujno vezana na strankarsko obilježje. Nova Brüningova vlada ima to za značaj. Iz istega vzroka sta bila iz vlade izločena oba vodilna centrista Wirth in Guérard, da se onemogoči očitak, češ, Nemčija stoji pod diktaturo centrista. Vendar tudi ta sprememba opoziciji ni prijala. Brezpogojno je hotela odstraniti Brüninga in Stegerwalda, ker sta katoliška in ker socialno čutita z delovnim ljudstvom.

Težka industrija je torej komandirala ljudski stranki, katero forsira, da združi Brüningov kabinet. Ta je na povelje tudi takoj odšla v tabor »nacionalne opozicije« in se udeležila tudi znane zborovanja v Harzburgu. Kdo je bil zastopan v Harzburgu? Generalni direktorji vseh nemških velebank in težke industrije, veleagrarci, generali, ki si žele nazaj stare prusovske Wilhelmske čase in potem seveda generaloberst von Seeckt, Hugenberg, Hitler, Seldte, jeklene čelade, grof von der Goltz, vsenemci itd. — samo nacionalistični prenapetosti in pretepači, toda nobenega sledu o nemškem ljudstvu in celo nobenega sledu o delavnem nemškem ljudstvu. V Harzburgu je torej bil skovan načrt kako vreči Brüningovo vlado.

Napad se je ponesrečil in Brüning je s pomočjo socialističnih glasov ostal na krmilu. Uzlajeni in osramočeni so se fašisti odstranili iz parlamenta. Vsa Nemčija se je oddahnila. Kajti Brüningov poraz bi pomenjal za državo nepregledno katastrofo. Ogromno nasprotstvo z leve in desne bi udarilo skupaj neposredno drugo proti drugemu in državljansko vojno bi se težko dalo preprečiti. Iz tega gigantskega boja pa ne bi izšla zmagovalna težka industrija s svojimi fašističnimi oporodci, ampak komunizem. Bilo je torej tudi v interesu miru, da je Brüning ostal na svojem mestu, kar je v veliki meri zaslug tudi njegove prevladajoče osebnosti. Veliki državnik tudi v najtežjih situacijah ni izgubil živcev, ampak z močno roko vohil državno krmilo preko neverjetnih zaprek in težav. Odgovor parlamenta do 23. februarja 1932 mu daje priliko, da bo v mirnejšem ozračju nadaljeval obnovitveno delo v prid svoje domovine in vse Evrope.

Vedno več zlata v Franciji

Pariz, 17. oktobra, tg. Včeraj je oceanski parnik »Paris« pripeljal zopet za 420 milijonov frankov zlata iz Amerike, parnik »Olimpia« pa za 400.000 frankov. Od 20. septembra dalje je prišlo iz Amerike v Francijo zopet za 20 in pol milijarde frankov zlata. »Journal Industriel« pa računa, da je imela Federal Reserve Bank zlate zaloge za 3037 milijonov dolarjev in da ta zaloge še vedno znaša 1400 do 1800 milijonov dolarjev. Zlatu in da zakonito 40 odstotno kritje v Ameriki še vedno ni prav nič ogroženo.

Japonska se ne ukloni

Svečan nastop ameriškega delegata v Ženevi — Japonci ne priznavajo pravice udeležbe Amerike

Tajen sporazum med Japonsko in Rusijo po posredovanju Nemčije

Prentiss Gilbert v Ženevi.

Ženeva, 17. okt. Včerajšnja seja Sveta Društva narodov, na kateri se je prvič pojavil delegat ameriške Unije Mr. Prentiss Gilbert, je bila jako svečana. Društvo je pač hotelo vsemu svetu pokazati, kako je njegova avtoriteta zaradi diplomatske pomoči Amerike narasla. Poudarja se, da se Amerika sedaj prvič udeležuje mednarodnih posvetovanj Lige, odkar le-ta obstoja.

V otvoritvenem govoru je Briand pobijal japonske razloge proti udeležbi Amerike. Stališču Brianda so se pridružili zastopniki vseh ostalih držav. Briand je zelo pristrano pozdravil g. Gilberta, ki je odgovoril. Gilbert je podal izjavo, da prisostvuje sejam Sveta izključno kot opazovalec in da Amerika ne bo intervenirala pri odredbah, ki jih namerava Svet Društva narodov predlagati v svrhu likvidacije mandžurske zadeve. Pač pa je prepričan, da bo udeležba Amerike pri posvetovanjih o položaju pripomogla k mirni rešitvi te zadeve.

Stališče Kitaja.

Razume se, da je zastopnik Kitaja navzočnost ameriškega delegata jako pristrano pozdravil. To popolnoma odgovarja stališču Kitaja oziroma nankinske vlade, ki je sklenila, da se glede Mandžurije z Japonsko načeloma ne pogaja, dokler le-ta brezpogojno ne izprazni Mandžurije. Ako Japonska tega ne stori, potem se je kitajska vlada postavila na stališče, da mora izprazniti izsiliti Društvo narodov, ako noče, da Kitaj svoje pravice brani z orožjem.

Japonska izjavlja eno, dela pa drugo.

Kar se tiče Japonske, trdijo poznavalci razmer, da je akcija v Mandžuriji čisto na svojo roko izvajala vojaška stranka, ki se že dolgo nahaja v sporu z vladno stranko, kateri načeljuje ministrski predsednik Vakaucuki. Naj bo stvar kakor že koli, dejstvo je, da se japonska vlada, rada ali nerada, sedaj postavlja na stališče, da se more Mandžurija evakuirati le pod gotovimi pogoji, ki jih pa Kitaj ne sprejme. Japonska vlada tudi dozdaj ni bila zmožna — nekateri pravijo, da sploh noče — preprečiti, da ne bi vrhovno poveljstvo japonskih čet v Mandžuriji utrjevalo svojih vojaških položajev. Japonski delegat v Ženevi zatrjuje, da vojaška komanda v Mukden in Kirinu počasi oddaja varnostno službo kitajski policiji, katero je sama oborožila s puškami proti banditom. Japonski poslanik v Washingtonu zagotavlja, da bodo japonske

čete nemudoma evakuirale Mandžurijo, kakor hitro bo Kitajska dovolj močna, da zaščiti japonske podanike. V resnici pa se Japonci fezdaje bolj polasčujejo suvereniteto v Mandžuriji in so pravkar podvzeli energično vojaško akcijo v severnem delu južne Mandžurije, da iztrebijo kitajske roparske čete, ki so po njihovem zatrdilu ubile na tisoče korejskih naseljencev. Najnovejše vesti iz Nankinga pravi, da je japonski okupacijski korpus v Mandžuriji dobil nova ojačenja in da Japonci kopelje ter utrjujejo strelske järke, da so pripravljani na vsako eventualnost.

Kar se tiče stališča japonske diplomacije napram ameriškem zastopniku v Svetu Društva narodov, sicer ni res, da bi bila japonska vlada sklenila, da svojega zastopnika iz Ženeve sploh odpokliče, pač pa je naročila svojemu delegatu Jošizavi, naj Društvo narodov pozove, da bolj skrbno prouči razloge Japonske proti udeležbi delegata Amerike, ki ni članica Društva, ker ta sklep Društva krši statut.

Japonske koncesije Rusiji.

Zadržanje Japonske bo postalo razumljivo, ako se vpošteva vest v Parizu izhajajoče evropske izdaje »Chicago Tribune«, kateri njen dopisnik iz Rige poroča sledeče: Okupacija Mandžurije je rezultat tajnih razgovorov med Japonsko, Rusijo in Nemčijo. Stališče nekaterih nemških demokratič-

nih listov, ki se odločno postavljajo na stran Kitaja, je ali samo separatno imenovanje nemških delegatov in socialistov, ali pa ni odkritosrčno. Na vsak način obstoja glede Mandžurije tiha kooperacija med nemško vlado in Sovjeti. Japonska ne bi nikoli Mandžurije okupirala, če ne bi bila gotova nevtralizirati Rusije. Tudi ruski listi se trudijo, da to tiho soglasje maskirajo z vehementnimi napadi na japonsko buržuazno vlado, da pa Japoncev preveč ne žalijo, obenem napadajo kitajski kapitalistični nacionalizem, Japonska in Rusija sta se do zadnjega časa nahajali zaradi ribarskih pravic v vodah Kamčatke v ostrem sporu. Ta napetost se je v zadnjem času poravnala, v prvi vrsti zaradi tega, ker se je Japonska odpovedala svojih nameri, da zgradi v Mandžuriji novo železniško zvezo, ki bi konkurirala sibirski. Zato pa Rusija sedaj podpira ostale japonske namere v Mandžuriji, ni pa še gotovo, kaj je cena te nevtralizacije. Spravo med Rusijo in Japonsko je posredoval bivši nemški poslanik v Tokiu dr. Solf. Dr. Solf je tudi posredoval dogovor med Rusijo, Japonsko in Afganistanom na drugi strani, po katerem bo Rusija zgradila železniško progo preko Afganistana do meje britanske Indije, medtem ko bo Perzija zgradila železnico iz nekega perzijskega pristanišča skozi vso Perzijo do Afganistana. Te železnice bo financirala po velikem delu Japonska, dočim bo Nemčija dobavila material.

Kellogova pogodba se uveljavlja

Spomenica trinajstih držav Japonski in Kitajski

Ženeva, 17. okt. tg. Danes popoldne je bila seja novo ustanovljenega odbora trinajstih članov, katere se je udeležil tudi ameriški delegat in s katere se je izdal naslednji komunikat: »Člani Sveta Zveze narodov so se danes brez kitajskih in japonskih delegatov posvetovali o kitajsko-japonskem konfliktu in proučevali, kakšni predlogi naj se stavijo obema strankama. Razen tega so se oni člani Sveta Zveze narodov, katerih države so podpisale pariški pakt, dogovorili, da bi bilo koristno, če bi njihove vlade opozorile vlade v Nankingu in Tokiu na določbe čl. 2 pariškega pakta, ki pravi: Države, ki sklepajo ta pakt, priznavajo, da se urede ali rešitev vseh eventualnih sporov med njimi ali konfliktov kakršnekoli vrste ne sme reševati nikdar drugače kakor z mirnimi sredstvi.« K temu doznava vaš dopisnik, da bodo vlade vseh

trinajstih držav poslale Kitajski in Japonski enako glaseče se spomenice, da se bo s tem Kellogova pogodba prvič resnično uveljavila. Ta svečana akcija se je sklenila na podlagi pariškega pakta na željo ameriškega delegata, da se s tem dokumentira, da ima igrati svojo vlogo ne samo Zveza narodov, ki jo je naprosila za pomoč Kitajska, temveč tudi pariška pogodba, ki določa o tem izvršljive navedbe. Jutri dopoldne bo nova tajna seja dvanaestih članov Sveta Zveze narodov z ameriškim delegatom, v ponedeljek pa se bodo nadaljevala posvetovanja v javni seji, katere se bodo udeležili vsi člani Sveta Zveze narodov. — Med tem pa je bilo več privatnih razgovorov z delegati japonske in kitajske vlade. Med drugimi sta imela daljši sestanek tudi Briand in Jošizava.

O čem bodo razpravljali v Washingtonu

Pariz, 17. oktobra. AA. V zvezi s polovanjem predsednika francoske vlade Laval v Združene države piše »Matin«, da bodo francoski in ameriški državni razpravljali o vprašanju mednarodnih dolgov, o razorožitvi, o reparacijah in o drugih finančnih vprašanjih. Glede mednarodnih dolgov smatra list, da bo Amerika za moratorij, Francija pa po 50 odstotno znižanje. Francija je pripravljena sprejeti predlagano progresivno razorožitev pod pogojem, da se izvrši z zmanjšanjem sedanjih vojnih proračunov. Kellogov pakt naj bi se v zvezi s tem izpopolnil z določbo, ki naj njegovo obveznost še bolj uvrsti. V reparacij-

skem vprašanju je Francija mnenja, da ne more odstopiti od takozv. brezpogojnih anuitet, vendar pa bi pristala na razne olajšave. N. pr. da se plačila v gotovini zamenjajo z reparacijami v blagu. Glede finančnih vprašanj, ki bodo v Washingtonu na dnevnem redu, pravi list, da je Francija v vprašanju razdelitve zlata povsem naklonjena zdravi politiki zlatega standarda. V kreditnih vprašanjih pa Francija ne bi nasprotovala temu, da s podporo ameriških krogov uvede na pariškem tržišču take emisije, ki bi okrepile blagajne finančno slabih držav.

Zasedanje albarskega parlamenta

Prijateljstvo med Albanijo in Italijo

Tirana, 17. oktobra. Z. Albanski parlament se je sestel na četrti redno zasedanje. Pri otvoritvi zasedanja je predsednik vlade Vangeli prečital poslanico kralja Zogua, v kateri je kralj sporočil, da je ugled Albanije zrastel v vsej izeti in da Albanija vzdržuje prijateljske odnose z državami, posebej s svojimi sosedi. Poslanice je opozoril na italijansko-albansko sodelovanje in poudaril, da je zveza med Italijo in Albanijo postavljena na lo-

jalku n. pr. pristrano bazo. Ta pristranost je dokazana s tem, ker je dala Italija Albaniji veliko posojilo. Nadalje pravi v spomenici, da bo Albanija v najkrajšem času vključila trgovinske pogodbe z različnimi državami in bodo rešena vsa sporna vprašanja z Grčijo. V svoji poslanici nadalje poudarja kralj Zogu, da je vlada podvzela akcijo za povzgoje države ter objavila svojo pomoč za ustanovitve nove banke.

Seja Zveze jugoslovanskih mest

Ljubljana, 17. oktobra.

Danes ob 9 se je pričela v magistratni dvorani seja Zveze jugoslovanskih mest. Sejo so se udeležili delegati posameznih mest v tako velikem številu kakor do sedaj še nikoli. Sejo je predsedoval predsednik, zagrebški župan dr. Stefan Skrkulj. Zastopana pa so bila mesta: Beograd, Cetinje, Karlovac, Koprivnica, Kragujevac, Križevci, Mostar, Niš, Novi Sad, Osijek, Petrinja, Sisek, Slavonski Brod, Slavonska Požega, Sombor, Split, Subotica, Varaždin, Vukovar in Zagreb. Slovenska mesta so zastopali: Ljubljana dr. Puc, prof. Jarc, Tavčar, Turjak, Orehek, dr. Rant in ravnatelj Zupan; Maribor: dr. Juvan, dr. Lipold in ravnatelj Barle; Plju župan Brenčič; Celje: dr. Gorčian in ravnatelj Šubic. Skupno je bilo na seji 45 delegatov.

Na seji je zastopstvo Zveze organizacij občinskih uslužbencev Jugoslavije izročilo predsedniku dr. Skrkulju in vsem udeležencem spomenico glede neupravičenosti in neumestnosti redukcije prejemkov občinskih uslužbencev v vsej Jugoslaviji. To Zvezo sta zastopala predsednik Fran Govekar in tajnik Kramberger, ljubljansko Zvezo dr. Mavrič Rus in Zvezo občinskih uslužbencev Dravsko banovine dr. Rudolf Mole.

V otvoritvenem govoru je predsednik dr. Skrkulj omenjal zahtevo države, naj občine izvrše revizijo svojih dohodkov in izdatkov, in sicer na skrajni minimum. Število osebja se ne sme zvišati, temveč ga tudi dovesti na minimum. Plače občinskih uslužbencev ne smejo biti večje od plač državnih uslužbencev na enakih položajih. Občine se morajo izogibati prevelike obremenitve prebivalstva z davki. Občinske uprave pa naj še letos prične z redukcijo osebnih in materialnih izdatkov. Dr. Skrkulj je poudarjal, da je treba določiti konkretne osnovne principe, katerih naj se občine

kruh. Zato je treba vprašanje zniževanja osebnih izdatkov prepustiti izključno mestom, ki bodo poskušali, da se napravi vse, kar je pač možno.

Seja se je popoldne še nadaljevala. Zlasti je bila živahna diskusija o obliki resolucij, ki naj jih Zveza predloži vladi. Vsi zastopniki so načelno za to, da resolucija izraža to, kar so poudarjali v diskusiji. Deljena pa so bila mnenja o obliki resolucije. Razprava o tem se je zavlekla do večera.

Resolucija

Poslovni odbor Zveze mest kraljevine Jugoslavije je na svoji plenarni seji, ki se je vršila v Ljubljani 17. oktobra, po zaslišanju predstavnikov vseh zastopanih mest in dolgi diskusiji o vseh vprašanjih, odnosno o izvedbi največje varčnosti v proračunih mest, soglasno sklenil, da predsedništvo Zveze mest takoj predloži kr. vladi v imenu jugoslovanskih mest detaljno motivirane predloge o vseh vprašanih finančnih naših mest.

V teh motiviranih predlogih bo Zveza mest med drugim razložila tudi svoje stališče z ozirom na dohodke mestnih uslužbencev in nujnost hitre reforme komunalnih financ z neobhodnostjo, da se čim prej objavi zakon o mestih, kakor tudi sodoben in socialno pravičen zakon o komunalnih finančnih.

Ubila komunista

Zagreb, 17. oktobra. AA. S pristojnega mesta smo prejeli tole poročilo:

15. t. m. so organi zagrebske policije iskali znanega terorista in komunista Josipa Debeljaka, ki je 30. septembra med aretacijo ubil policijskega organa in nato pobegnil. Izvedeli so, da se nahaja Debeljak z nekim svojim tovarišem v Voćarski ulici št. 20. Ko je policija stopila v to stanovanje, je opazila v nem znanega komunista Josipa Adamiča. Ta je hipoma poletel revolver in ga naperil na policijske organe, ki pa so ga prestregli in ga smrtno ranili. Pri njem so našli dva revolverja, razna pisma, napisana s kemičnim črnilom in legitimacije za tri razne nezname osebe.

Debeljak je med tem pobegnil. Policija ga je takoj zasledovala in ga kmalu našla v stanovanju Barice Iveroviča. Ko je policija hotela aretirati Debeljaka, jo je sprejel z revolverjskimi strelji. Policija je odgovorila in ga ubila. Smrtno ranjeni Adamič je kmalu preminul.

Dunajska vremenska napoved: Vedno bolj oblačno. Ponekod padavine. V bližnjem času je pričakovati novega nalaga hladnega severnega zraka in snega v višjih legah.

Zdravi otroci so veseli!

Energin

Daje zdravo in močno kri —
zdrave in močne žilce

IZBOREN TEK

Energin

v lekarnah steklenica pol litra Din 40-

DAITE OTROKOM
VSAK DAN
3 male žličke
okusnega

Energin

za okrepitev krvi,
živcev in telesa

Po pošti pošljite

LABORATORIJA ALGA, SUŠAK

3 stekl. Energina D. 128-

6 " " " 248-

12 " " " 492-

in 2 zastoni

Sto let slovenskega muzeja

Ljubljana, 17. oktobra.

Tiho in skromno je proslavil danes svoj stoletni jubilej eden prvih in najvažnejših naših slovenskih kulturnih zavodov — t. j. naš narodni muzej, ki se je razvijal od stopnje do stopnje tako, da spada danes pač med najpomembnejše kulturne ustanove v naši državi. Na jubilej sam in na pridobitve zadnjih let, kakor tudi na tiskan Vodnik, ki je ob tej priliki izšel, smo opozorili že pred par dnevi, zato naj se omejimo danes le še na to proslavo.

Ob 10 so se zbrali v muzeju odlični zastopniki naših oblasti in kulturnih ustanov, nekaj umetnikov, strokovnih pisateljev ter ljubiteljev starin in umetnin. Goste, med katerimi smo opazili tudi ravnatelja zagrebskega muzeja prof. Javorka, je toplo pozdravil muzejski ravnatelj dr. Mal, ki se je v svojo mgovoro spominjal razvoja našega muzeja ter velikodušnih podpornikov, ki so mu stali v vseh časih požrtvovalno ob strani, zlasti pa še zadnja leta. Le njihovi pomoči se ima muzej zahvaliti za dragocene pridobitve zadnjih let, ki jih sedaj za proslavo svojega stoletnega jubileja tudi razstavlja.

Po teh pozdravnih besedah je tolmačil konservator dr. Stele gostom novourejeno muzejsko umetnostno zbirko, za njim je ravnatelj dr. Mal razkazal in razložil prezanjivo zbirko pohištva, ki je bila večinoma pridobljena v zadnjih letih, h koncu je pa povedel še dr. Ložar goste po ostalih muzejskih

prostorih. S tem je bila slavnost zaključena.

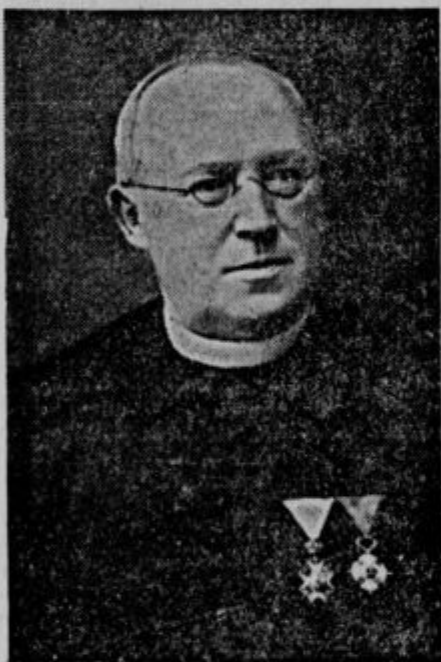
Eno smo pri tej priliki posebno opazili: naš muzej postaja polagoma — prave pravcato skladišče. Dragoceni kosi pohištva so nameščeni in naloženi v — avli, na hodnikih moraš najskrbnejše paziti, kajti sicer odbiješ lahko nekaj s komolcem, drugo s kolenom, v razstavnih dvoranah je pa kakršnakoli sistematika in preglednost nemogoča, saj je nameščeno pohištvo med mineralogijo, dragocene slike v arheološkem oddelku, baje so polne tudi kleti in podstrešja itd. itd. Skratka: vprašanje prostorov postaja v našem muzeju nevzdržno in hoče-nočeš, nekaj je treba ukreniti, in sicer takoj. Ni dvoma, da je stiska za denar, a kar mora biti, pač mora biti in gotovo so vodilne vsenarodne kulturne institucije tisti činitelji, ki bi tudi pri največjem varčevanju ne smele biti ogrožene, naš muzej pa pri teh razmerah je.

Čujemo, da se pripravlja preureditev ljubljanskega Gradu v muzej. Pozdravljamo od vsega srca ta načrt, kajti nobenega dvoma ni, da bi se dalo mnogo oddelkov lepo razvrstiti v Gradu, s čimer bi se ta zgodovinska stavba pač najprimerneje »zaposlila«. Naj nas od tega načrta ne odvračajo morda preveliki stroški, kajti če bi ne bilo mogoče načrta izvesti v dveh letih, naj se ga pa izvaja pač deset let in preureja Grad v etapah, posamezni muzejski oddelki pa v etapah selijo. Odlašati pa s tem vprašanjem ni mogoče prav nič več.

Ferdinand Erker - 30 let kočevski dekan

Kočevje, 18. oktobra.

Danes obhaja tridesetletnico dekanovanja v kočevski dekaniji mestni župnik in častni kanonik g. Ferdinand Erker. Dolga je doba tridesetih let, pa je bila polna dela, truda in nesebične ljubezni, katero je gojil današnji jubilar do svojih župljanov. Kot mlad kaplan, ki je imel za seboj komaj 10 let pastirovanja med slovenskimi dušami v škofiji Ljubi in v St. Vidu nad Ljubljano, je čakalo novega kočevskega dekana odprto polje vsehpol-

inega dela in načrtov. Prva in največja skrb, katere se je lotil v izvršitve novi kočevski dekan Ferdinand Erker ob nastopu svojega dekanovanja je bila, da seveda mestu cerkev, ki ne bo samo dovolj široka in prostorna, marveč kras in dika celemu mestu. Tik ob mostu erdi glavnega trga je stala poprej mala skromna cerkev sv. Jerneja. Ni zadostovala za tisočere duše, katere je moral gosp. dekan oskrbovati. Bila je tako majhna, da je šla skoraj vsa v temelji novi veličastni zgradbi, katere je še danes največji ponos mestu. Pa komaj je bila ena skrb pri kraju, prišlo je deset drugih. Treba je bilo urediti v domači župniji, kakor v celi dekaniji dušno življenje vernikov. Povsod je bilo treba organizirati moške in ženske Marijine družbe, povsod je treba hrabrili in podžigati, da je prišlo do verske obnovitve domačega ljudstva. Povojna leta so dala Kočevju industrijsko lice. Treba je bilo skrbeti za nove farane, ki so se v led posledice svetovne morije odtujili cerkvi in jim pokazati lepših in svetlejših idealov. In še je bilo treba vsako leto hoditi po obširni dekaniji vizitirati in spet spodbujevati, podžigati in hrabrili. Danes, ko obhaja naš gospod dekan in kanonik Ferdinand Erker tridesetletnico svojega dekanovanja, se lahko z mirno vestjo ozre nazaj in napravi bilanco, ki mu bo v večno čast. Danes sprejema jubilar častitke vdanih mu župljanov, znancev in prijateljev. Tem častitkam se pridružujemo tudi mi in kličemo gosp. dekanu Ferdinandu Erkerju: ad multos annos.

Gosp. Ferdinand Erker se je rodil 18. marca leta 1866 v Stari Cerkvi. Studiral je v ljubljanskem bogoslovju, kjer je bil leta 1890 posvečen v novomanjha. Letos je obhajal z nekaterimi svojimi tovariši tudi 40-letnico manjštva. Nato je služboval kot kaplan v škofiji Ljubi in St. Vidu nad Ljubljano. Leta 1901 je bil imenovan za dekana v Kočevju. Kot tak je bil najmlajši dekan v ljubljanski škofiji. Lansko leto je bil ob priliki 600-letnice, odkar so se Kočevjarji naselili na to ozemlje, imenovan za častnega kanonika ljubljanske škofije. G. dekan F. Erker je prejel tudi več odlikovanj za državljanske zaslugе.

Pes odgriznil otroku nos

St. Peter pri Novem mestu, 16. okt.

Štiriletni hčerki posestnika Radeščka iz Dol. Grčevja je Hrastarjev pes odgriznil nos. Po hudega psa je prišel konfederac. Koga zadene krivda in eli je deklica morda sama bila premalo pazljiva, bo dognala preiskava.

Dva požigalca v rokah kmetov

Preprečena požarna katastrofa

Šoštanj, 15. oktobra.

V sedanjih težkih časih se potika po naših krajih mnogo sumljivih ljudi. Nekateri se vedejo še dokaj vljudno in so za vsako še tako skromno podporo hvaležni. So pa tudi drugi, ki se obnašajo zelo brezobzirno in maščevalno in iščejo prilik, kako bi si na nepošten način kaj prilastili ali na

Z vrha jablane telebni!

M. Sobota, 16. oktobra.

V tukajšnji bolnišnici se zdravi 15 letni Štraki Jožef iz Bunčan, katerega je zadela pri obranjanju sadja huda nesreča.

Imenovani je splezal na jablo, da bi obiral

kak drug način napravili ljudem škodo. Taka dva temna elementa sta Jakob U., doma nekje pri Ljubljani in Anton B. iz Maribora. Pretekli dni sta se potikala v St. Vidu.

Ko sta se nahajala v gozdu posestnika Hlepa, sta zapalila večji kos papirja in ga vrgla v bližnji kup dračja. To je zadostovalo. Kmalu je bilo več dreves v plamenu. K sreči so takoj prihiteli ljudje in preprečili nadaljnje širjenje ognja. Jakoba in Antona so nato kmetje zasačili v bližnji gostilni. Zdela sta se jim sumljiva. Oba so zvezali in ju prignali v Šoštanj, kjer se sedaj nahajata v sodnijskih zaporih. Eden dejanje priznava, drugi ga pa taji.

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Tovarna lesnih izdelkov v Jurkloštru je dne 16. t. m. začasno ustavila delo in odpustila vse delavce. Kot vzrok se navaja pomanjkanje gotovine. Ko bo gotovina zopet na razpolago, se bo tudi tukajšnja tovarna zopet odprla.

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Ustavljena tovarna

Prej so delali ob nedeljah, sedaj bodo počivali - v delavnik

Jurklošter, 17. oktobra.

Tovarna lesnih izdelkov v Jurkloštru je dne 16. t. m. začasno ustavila delo in odpustila vse delavce. Kot vzrok se navaja pomanjkanje gotovine. Ko bo gotovina zopet na razpolago, se bo tudi tukajšnja tovarna zopet odprla.

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Zetu in hčeri zažgal

Velik požar v Slapah

Ljubljana, 17. oktobra.

Davi nekoliko pred 8 je vzhodno nebo naenkrat zažarelo od velikega sijaja. Blizu Dev. Marije v Polju je izbruhnil ogromen požar. Goreti je prišlo v Slapah in sicer se je vnelo veliko in lepo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Doviča. To gospodarsko poslopje je zelo veliko in je bilo polno sena, krme, kmetijskega orodja, poljskih pridelkov, kratkoma Dovič je imel v poslopju spravljeno vso letošnjo letino. V poslopju je bil tudi hlev, v katerem je imel Dovič 10 glav živine. Požar je bil ogromen, saj je umevno, če je bilo v poslopju toliko krme za vso živino.

Domačini niso mogli rešiti prav nič, razen živine in še to so rešili prav v zadnjem trenutku. Gasilska pomoč je bila takoj na mestu. Prihiteli so na pomoč gasilci iz Vevč, Sostrege, Zgornje Kašlje, Zaloga in končno tudi poklicni gasilci iz Ljubljane, 9 po številu. Ker so plameni naenkrat objeli vse poslopje, gasilci niso mogli preprečiti, da ne bi zgorela vsa letina in od poslopja samega so rešili komaj ogrode. Požar so omejili z dvema agregatoma. Še sreča je bila, da je poslopje oddaljeno komaj 50 m od Ljubljane, tako, da ni

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

Obenem je tovarniško ravnateljstvo za name-

„Stoletje otroka“

Zanimivi razgovori z našimi šolniki, pedagogi in prosvetnimi delavci. — Pretres raznih aktualnih vprašanj o otroku našega časa. — Vzgojno poslanstvo mladinskega slovstva.

Ljubljana, 1. okt.

Pod zgornjim naslovom bo prinašal tedenski »Slovenec« serijo zanimivih intervjuov z različnimi našimi pedagogi in osebnostmi, ki so kakorkoli začrtali vidne sledove dela in truda v najzanimivejši in najmanj uvaževani panogi našega slovstva — v mladinski literaturi. Želja pisca je, da bi ta razmišljanja zadobila značaj ankete, v kateri bi se križale misli s predlogi ter obravnavala razna prečeta vprašanja, ki segajo v področje »stoletja otroka« (odnosno sodobnega otroka do šole, do knjige, do »modernih« staršev, do vere, do nacije, itd.). Tako se bodo dodobra razbistrili pojmi o vzgojnem poslanstvu mladinskega slovstva in njegovem vplivu na otroško dušo, in marsikateri nejasnosti, ki vladajo v tem pogledu med nami, bo vtisnjen pečat dogmatičnosti. Važnost teh »dognanj« mi — mislim ni treba še posebej poudarjati.

Zemeljska obla se zvilja v smrtnih krčih. Anarhija nazorov, kriza gospodarstva, kriza družinskega življenja, kriza duše, kriza srca... Tem smrtnim »krčem« ima po sodbi mnogih fanatikov slediti neizogibna katastrofa. Optimisti pa so iz razvalin našega življenja izgrebli nove teorije. Ne smrtni krči — poročni krči so to, pravijo, krči, iz katerih bo vzniknilo novo, lepše življenje, prečiščeno v ognju trpljenja, smoti in velikih žrtv...

Stari legaio v grob trudni in malodušni, njih oči pa se do zadnjega verno upirajo v one, ki prihajajo za njimi in ki bodo nekdo duša in stebel domovine. V njih je vsa nada, ves up mirujoče generacije. Ne more jim pa biti vseeno, kakšna bo generacija, ki jim bo vzela krmilo iz rok, v etičnem in moralnem pomenu besede. Oni, ki so vse svoje življenjsko delo posvetili mladini, bi se morali zato jasno zavedati, kakšno odgovorno nalogo vršijo. Najuspešnejše vzgojno sredstvo je še vedno dobra mladinska knjiga, takšna, ki vzbujajo v otroku ugodje, odpočitke, razvedrilo in smisel za vse leno in blago — hkratu. Suhoparne katederske nauke otrok s časom pozabi, spomin na lepo knjigo pa živi v njegovem sanjskem svetu večno svetlo, plodonosno življenje.

Danes prinašamo razgovor z urednikom publikacij »Mladinske Matice« in »Našega rodu«, referentom za narodno izobraževanje na banski upravi, gospodom pisateljem Josipom Ribičem.

1. Gospod urednik, kakšne cilje predvsem zasledujete pri urejanju »Našega roda«?

— Saj veste, kako je s cilji. V teoriji jih postavimo, v praksi jih prilagodimo razmeram. Vsaka »Roda« pa se trudim dvigniti list do čustva in do duševnosti naše mladine. In zdi se mi, da potrebuje danes mladina bolj kot kdaj prej pomoč, iz katere naj črpa dobro in lepo. Tudi mislim, da bo čas odpravil šolska berila in jih nadomestil s periodičnimi listi, aktualne in zato vedno nove vsebine. Če bo »Naš rod« prehod v to dobo, bom zadovoljen. S tem listom, v katerem sodelujejo in za katerega sodelovanje so se pridobili še novi dobri slovenski književniki, bo — upam — tudi mladinska literatura stopila na mesto, ki ji gre po vseh pravicah.

2. Ali se pri kritičnem preračevanju poslanih prispevkov ozirate predvsem na one, ki so pisani v duhu sedanjosti?

— Veste, »duh sedanjosti« je zelo relativen pojem. Kar je enemu pisano v duhu sedanjosti, je drugemu prekonservativno, tretjemu preradikalno. Pri 30.000 naročnikih, ki so po večini posredno po vzgoji, ali neposredno po vplivu besed odvisni od sodbe odraslih, je stvar težka. Kar se moje osebe tiče, me vodi prepričanje, da je mladina sedanjost in živo življenje zelo blizu. To sklepam iz prispevkov mladine same, iz tistih prispevkov namreč, ki jih mladina piše res sama. Na žalost ni tega dosti, vendar pa več kot v začetku, ko ni bilo npr. nič, ro tem se skušam ravnati. V ostalem sem pa odločen od materiala. Ali reči moram, da gre v tem oziru tudi na bolje. Prva številka letošnjega letnika bo — upam — to dokazala.

3. Ali se vam ne zdi, gospod urednik, da je absoluten prelom z romantiko starodavnosti v mladinskem slovstvu nemogoč? Vsaka stvar mora neke koreniniti, zato — bi dejal — se mora tudi mladinsko slovstvo kolikor toliko še vedno naslanjati na preteklost. Kaj pravite k temu?

— Prav gotovo je popoln prelom ne le nemogoč — že zaradi otrokovega nagnjenja k romantiki — temveč bi bil celo kvaren če tudi sedanje življenje nima preveč časa za sanjanje. Sodobno, ali recimo v duhu sedanjosti pisana stvar, se tako realistične vsebine in tendence, bo našla pot do mladine, če si bo nadela večji ali manjši okvir romantike. Morda nam je potreba po tej oblikovni

korenini privzgojena — bodi kakorkoli, v nas je. In mislim, da se ne da odpraviti kar takol

4. Kakšna je Vaša sodba o starejši naši mladinski literaturi s perspektive sodobnega gledanja?

Kar je starih pridnih Janezkov in hudobnih Miheev, to je, kar je del s kričavo, katedersko moralizirajočo vsebino, so morda služili svojemu času in — odslužili. Ostale stvari, kar je dobrih in klenih, pa bodo vedno sodobne in mladini blizu. Zato je težko govoriti o starejši in mlajši mladinski literaturi. Kajti imajo tudi mladi dokaj takega, ki v slabem konkurira s starejšimi. Dobre stvari pa ostanejo dobre in ne zarjave. Ali se vam zdi mogoče da bi n. pr. Martin Krpan kedaj zastaral? In da se povrneva k prejšnjemu? Ali ni v Krpanu tudi dober kos romantike? — Na žalost pa je takih stvari malo. Morda nam bo v tlažbo, da nimajo tudi drugi narodi sorazmerno več, ter da stoji naša mladinska literatura v tem oziru zelo visoko. Kajti to si moramo priznati Slovenci: Pri nas se sünd ne upa tako na dan kot drugod. Eden izmed pozitivnih uspehov naše stroge kritike!

5. Ali in v koliko naj bi bilo po Vašem naziranju čtivo za otroke prepleteno s socialnimi, vzgojnimi, verskimi in če hočete tudi — nacionalnimi motivi?

— V toliko, da se bodo mogli živeti v prilike sočloveka in imeli odprte oči za vse, kar jih obdaja ter smisel za skupnost. Proti spisu pa, iz katerih bo otrok takoj v začetku zasutlil kričav vzgojen ali moralen nauk, bom pa vedno, ker sem prepričan, da ne dosežejo tega, kar bi radi. Sicer je vzgojno vse, treba le izbrati, kar je vzgojno v pozitivnem smislu. Iz tega vzroka so tudi verski motivi v izključno etično tendenco potrebni. Širokove pesmi v lankem letniku so v tem oziru pravi biseri. Oblikovno in vsebinsko je malo takih v slov. mladinski literaturi. In vendar so naleteli na odpor. — Nacionalne vzgoje je je malo, vse premalo. Ne tiste, ki vzgaja s frazami, temveč tiste, ki bi otroka vzgojila tako, da bi ob podrobnem proučevanju svojega doma, svoje ožje in širše domovine ter s primerjavami spoznal moč in šibkost in vrednost domovine. Manika nam narodni ponos, pa ne tak, ki ga n. pr. vzgojujejo v Italiji, kjer kratko uče, da obstaja Evropa iz Italije in inozemstva...

6. Kot šolniku vam bo gotovo znano, kaj današnja mladina raje čita, ali knjige, ki so še polne pravljicne fantastike, ali knjige, ki vsebujejo zgolj suh življenjski realizem?

— Čim fantastičnejša je knjiga, tem raje jo mladina čita. Zaradi tega je povsem naravno, da se večina pisateljev prilagodi temu nagnjenju mladine in podajajo tudi življenjski realizem v čimbolj pravljicni obliki. Ali tudi lepo pisani realizem, poseben v kratkih črticah mladina ne zamažava. Opazil sem tudi da se mladina že zgodi diferencira v izbiri čtiva. Eden seže najraje po pravljicah, posebno deklice, drugi po živalskih pripovedkah, tretji po potopisih itd. Točna statistika, veljavna za vse dobe, se menda ne bo dala izdelati.

7. Kakor vam je znano, gospod referent, imenujejo čas, v katerem živimo »stoletje otroka«. Ali se vam ne zdi, da je ta označba ob vsej naši majhnosti ljubezni do otrok (svoboda ljubezni, ki s topo brezbriznostjo prepušča otroka naidišanščam in drugim d.ž. zavetjem... naraščajoče odpravljanje plodu... detomori... porast nezakonskih otrok... hladno preračunana omejitve rojstev v družinah itd. itd.) — zgolj fraza, žgoča ironija, krkl s potapljanje se lažje človeštva?

— To je težko poglavje. In žalostno. Neverjetno je, s kakšno ležernostjo se dandanes otrok prepušča sam sebi. In kolikor skušajo vpeljati lečen, ne zaležejo nič. Čitajte n. pr. Ehreburgovo »Ulico ob Volgi«. Človeka je groza ob gledanju, kako se človeško bitje, ki ima vsa nagnjenja koristiti skupnosti, postopoma podreva v pogubo. Tam v Rusiji je to vidno, pa ni menda drugje nič boljše. Tam se vse to vidi, drugje je bolj prikrito. — Tudi udruženja, ki so si nadela nalogo skrbeti za otroke stoletja, ne bodo rešila ničesar, ker stopajo v slede vseh podobnih društev s priručnim zbirak, priraditev in dr. Kaiti korenine tega laž segajo zelo globoko. Z odpravo vzrokov bo šele mogoče misliti na lek.

8. Ste za to, da najde vsa razravnost povojnih razmer (socialno gibanje, razmah revolucionarnih idej, duševna pasivnost, otopenost, mrtvilo itd.) na ena strani ter zmogovit pohod tehnike na drugi strani tudi v mladinskem slovstvu svoj izraz?

— Zakaj ne, ako to mladi duši koristi. Bole je, da spozna mladina to gibanje po sočloveku, ki li govori iz ljubezni in v skrb za njeno bodočnost, kakor da se tega nazvame od ljudi, ki ji govore o tem iz drugih vzrokov. Ali noviče mi, kje je avtor, ki bi pisal o tem objektivno? — Za tehniko pa ima mladina veliko smela. In bi bilo napak, da bi podobno tehnike šel preko mladega rodu.

Kulturni obzornik

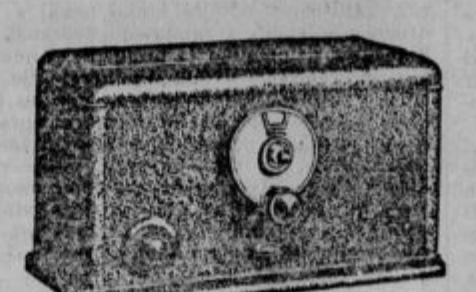
Šport duha in telovadba duše

Nebeške rože je ime knjižnice. Življenje z Jezusom, Kraljevanje Srca Jezusovega v družini in Sveta Terezija Deteta Jezusa so imena izdaj te knjižnice. Nebeške rože! Moderni človek se nameneha: »Nebeške rože! Kam in kaj bi z nimiti! Dandanašnji je edini klic, edina misel, edina želja, edino nekaj, kar je: denar, denar, denar! Z denarjem kaj dosežem, z denarjem kam prideš, z denarjem kaj veljaš, kar človek le toliko velja, kar plača.« Res je — res na cesti, družbi, v svetu. Po nebeških rožah svet ne vpraša, nebeških rož ne potrebuješ v službah. Resnično — ali pa je tudi do dna resnično? — Kadar te začame žalost in obup? Greš, z denarjem se razveseliš! A potem, na dom? Kako ti je po tem veselju? Ali te ne grize vest? Ali ni grenkoba v duhu duše? Ali moreš smehljajočega ounza preko groba svojih razvranih potov? Če ni, če nimam v mislih, v duhu nebeških rož? Če nisi prošet z duhom višjih, nadnaravnih želja? Teško je brez Boga. Ne za kruh telesa je poglavitni klic človeka; vse bolj in vse deli, prav do poslednjih ur si potreben nebeških rož, tistih onostranskih dobrin, ki ti mečijo trnja vsakdanjih železnih udarcev, ti lajšajo naidrobnejše skrbi, tiste, ki te zgrabijo že jutraj, ko se zbudiš in se te oklepajo prav do večera in se v noč. Tedaj pride na vrsto dobrina nebeških: šport duha in telovadba duše. Če se venomer ne uriš v tistem sportu, ki ne pozna tekom javnih nastopov, ki pa je v tebi samem, da znaš podvreči vsakdanje misli višjim ciljem, lepšim smotom, ki so v rokah Boga, ki te privedejo vsako uro in vsak dan v vdanost volje našega Gospoda, tedaj je človeku težko in ne najde pota za oddih. Telovadba duše je najpotrebnejša telovadba. Nauči te, da s smeh-

ljajem odineš bodočo skrb, da z božjo pomočjo prečlajaš dneve trpljenja. Saj ni naltežja borba na cesti; naltežja je s človekom samim v sebi. Zakaj, koderkoli hodiš, karkoli nočenaš in začenaš, vsepoved imaš s seboj sebe, največji križ. Da znaš pravilno in lažodno prenašati ta križ, ki se mu ni moči izogniti; da znaš prenašati naitanše obupe, zboldiale, da jih vtopiš v sebi; za to potrebuješ izurjenosti v telovadbi duše, potrebuješ sporta duha, to je: znati moraš usmeriti svoja pota navzgor, k Bogu. In Boga si potreben od trenutka do trenutka. Z Nim moraš — hočeš ali nečeš — živeti in hoditi. Z Njim moraš računati glede svoje osebe in oseb v domu in družini. Saj je zapisano nekje: Naihuiša je resnica in najbolj grozna, da je tako zares resnično, da je Bog, je — in ne moreš ga izbrizati. Naihuiša je ta resnica — in najboljša za človekove poti. Raztreseš se tu in tam, razpreš svoje misli v to in ono smer; ali miru ne našdes razen v Bogu. Molitev in delo! Za delo smo naučeni, za molitev se učimo dan na dan sami. In nikoli se ne izužiš. »Nebeške rože« dajejo navodila za to učenje, ti prinašajo besede za sport duha in telovadbo duše; ti kažejo zlede za življenje z Bogom. Sezi po teh rožah! Njih vonj ti ublaži duha, njih barve te združijo z večnim Solncem. Ki izhajalo iz Njega. V »Življenju z Jezusom« se poglobiš v Učenika; v »Kraljevanju Srca Jezusovega v družini« polagaš svoje v najboljše roke — v Gospodove; in s »Sveto Terezijo Deteta Jezusa« se združiš z najlepšo nebeško rožo te dobe, tri nje se naučiš najgibkejše telovadne duše. Vse tri omenjene knjižice so pisane v lepi slovenščini, besede ti gredo do srca in njih zunanja oprema je tako lična, da jih izlahka nosiš s seboj. Štirikrat na leto izhajajo poedini cvetovi teh »rož«. Vsaka te etane le 15 Din (pri Upravi v Ljubljani, Komenškega ulica 12) in šopek takih rož ne usahne, živi v tebi in te bogati. Zlasti življenje o svetnici naše dobe, o Mali sveti Tereziji, bodi v rokah vsakega našega človeka. Iz njega se naučiš najmanjših odtenkov življenja vsakdanjosti in življenja z Bogom.

Iz predgovora izdajatelj iz prve knjižice »Nebeških rož«, povzamemo, da je naš slavni mi-

ZAMENJAMO

Vaš rabljeni baterijski aparat za novo tipo za popoln priključek na električni tok, proti zmernemu doplačilu, ki ga je možno plačati tudi v obrokih

Zahtevajte takoj ponudbe z navedbo aparata, ki ga hočete zamenjati

RADIO LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA 5

9. Ali se vam ne zdi, da se mladinsko slovstvo ob vsem svojem ogromnem pomenu za duševni razvoj otroka pri nas še vedno premalo ceni in kaj je po Vašem naziranju vzrok temu omalovaževanju?

— Da se premalo ceni, je res ali da se naravnost omalovažuje — temu bi skoro ugovarjal. Mislim da se v toliko omalovažuje v kolikor se omalovažuje vsa umetnost sploh. Umetnik je bil in bo potrebno zlo, njegova umetnost istotako kaiti v funkcijo stopila in on, ko se »koristni« član človeške družbe hoče odnočiti od vsakdanjega truda. Ali resno: Vsi naši največji so stopili med otroke: Levstik, Cankar, Župančič. In nainovejša čitanka za I. razred arednih šol Ali ne kaže, da stopa mladinsko slovstvo na mesto, ki mu po svojem pomenu gre?

Da pa ni masa preveč zavzeta za to panogo našega slovstva, je razumljivo, ker niso imeli edicije, ki bi sistematično in programatično skrbela za njihov razvoj, kakor to danes vrši »Mladinska Matica«.

10. Kako uspeva »Mladinska Matica« in kakšne načrte imate za bodočnost?

— »Mladinska Matica« uspeva dobro. Mladini se je prikupila, tako da bi jo že danes težko pogrešala. Pravi pomen te edicije bo viden pa šele po letih ko se bo vsa deloma realiziral književni program »Matices«. Ta program je obširen in mislim, da bo Slovincem v čast, ko se bo približal zaključku. Glede tega sem optimist, kajti za »Matico« stoji armada 3.000 slovenskih učiteljev.

Mirko Kunčič

Če bi bil milijonar?

XVI.

Če bi bil milijonar, ne bi bil zadovoljen, ker bi hotel imeti še več. V vednem strahu bi bil, da me oropajo, da denar izgubi na veljavi in da bom moral kmalu umreti in vse pustiti. Ne ugajalo bi mi tudi ker bi mi drugi zavidali. Zato sem sedaj bolj srečen, posebno takrat, kadar kateremu kaj dobrega storim in svoj dolg plačam.

XVII.

Če bi postala milijonarka, bi milijon, pa tudi več milijonov hvaležno sprejela, denar pa porabila tako, da bi za to vedno lahko odgovarjala pred Bogom in svojo vestjo.

XVIII.

Če bi jaz milijonar bil, bi ga naložil v domačo hranilnico, s celoletnimi obrestmi od njega bi pokrili domači občinski letni proračun. S tem bi svoje obdane rešili velikega bremena, ker so v sedanjem času tudi občinski reveži pod težo neznošnih raznovrstnih občinskih bremen. S tem bi vsaj omilil v ožjem obsegu današnjo krizo.

XIX.

Ako bi mi nepričakovano sreča vrgla v naročje milijone — uredil bi si svoje domovanje primerno, da bi moja ljubljena družinica udobno živela. Zagotovil bi si bodočnost, naložil bi del denarja v varnost za slabše čase! Zgradil bi in primerno oskrbel dom za uboge otroke, da jih rešim gladi, mraza in raznih nevarnosti teh težkih časov. Nedolžni otroci, ki niso nič zakrivali, so dobrih staršev (katerih premnogi jim žal nimajo kruha dati) največja sreča — ter — naša bodočnost. Milijonar biti izgleda zapeljivo... toda denar bi meni ne prinesel sreče, ako bi z njim nikogar ne osrečil! Ko zaklenka nam na zadnjo pot, ne nesemo nič seboj! Ko gledam in čitam druge odgovore, se mi zdi moj odgovor neresen in ničel! Mogoče bi pa preveč denarja tudi moje srčne čute obrailo — mogoče! Strašno!

XX.

Če bi bil milijonar, bi dal kolikor bi se mi ne zdelo škoda, revežem in dobrodušnim društvom. To mislim, da bi storil, ker še nisem videl, kako velik kup denarja je en milijon. Če bi pa danes v resnici postal milijonar, bi denar spravil na varno mesto tja, kjer bi se mi kapital podvoji. Reveže in danesnje sotrpine bi prezl, delavcem bi trgal plače, brezposelne bi odganjal od sebe, ali bi jim pa proti malemu plačilu nalagal najtežja dela, da bi obupavali nad življenjem. Sam bi pa živel odlično, in zadovoljno bi se gladi! pe debelemu trebuhu — kakor se to spodobi. — Suh

XXI.

Če bi imel en milijon, bi napravil tole: 1. Za 300.000 bi nakupil na Dolenjskem mošta po 2 Din liter, to pa še pred 20. novembrom, dokler se mošt uvaža v mesto trošarine (državne in banovinske) prosto. V Ljubljani pa bi odprl gostilno ali vinočto, kjer bi isti mošt točil po 12 Din liter. Gostom, ki bi k meni zahajali, bi na potožil, da so slabi časi, previšoka trošarina, da se ne more živeti, da bom šel kmalu na kant. 2. 300.000 bi iz usmiljenja podelil mesarjem, gostilničarjem in trgovcem, ki morajo danes v teh težkih časih ob same zgbue živeti. 3. 400.000 bi pa naložil v eno izmed tuk bank s pogojem, da se mi denar, pa čeprav ga še tako nujno rabim, ne sme izplačati, kveč mu vsake 4 dni po 200 Din. Na ta način bi se navadil štediti, kar danes ne znam, za to pa tudi nič ni mam. — Anketar.

Postaie križevnega pota

izdeljuje

Stane Vidmar

Ljubljana, Gallusovo nabrežje 33.

siionar Baraga izdal knjigo »Nebeške rože« (poglej »Dušne paze« in »Zlatih tabolk«) in je to knjigo slavil celo naš izkoslavec in pisatelj Franc Levstik, in je po tej Baragovi knjigi posnet naslov nove zbirke knjižice za sedanjega človeka o sportu duha in telovadbi duše.

Marija Kmetova.

Simfonični koncerti kraljeve garde

V petek, dne 16. t. m. je bil v Unionu simfonični koncert orkestra kraljeve garde, katerega je vodil polkovnik g. Pokorny. Koncert je bil še precej dobro obiskan, znak da smo ohranili ta orkester in njega vodjo od zadnjic v dobrem spominu.

Koncert je otvorila slavna predigra Wagnerjeva k operi Moistrski pevi. Eden najgenialnejših Wagnerjevih simfoničnih kosov sploh. Za dirigenta je tehnično zelo trd oreh že zaradi uveljavljanja zamolano nastopajoče tematike v vrvežu wagnerjanskega polifonirajočega stila. Takoj smo videli, da je delo v dobrih rokah, predigra je bila gladko in z vsem umevanjem podana. Sedila je Svendsenova simfonija v D-duru, prvo večje delo, ki ga pri nas želimo od tega nordijskega skladatelja. Zlasti v Andante, tej nežni lirski skladbi, je bil Svendsen nekako v svoji domeni. Duhoviti skladbi, scherzando z močnimi kontrasti in unisono začeti, dramatični Finale kažejo mnogo klasične erudicije tega skladatelja. Po odmoru smo čuli novo hrvatsko delo, Gotovčevu suito »Dubravka«, ki je bila moderno mislečim morda najbližja. Suita sestoji iz treh stavkov, ki so sicer programski zasnovani, pa so formalno ena sama stopnjujoča se celota. Tekmovanje palčkov je humorno delce z glasbenim espirom, formalno pa prozornočisto, zgolj enoglasje v formi vzhodnjaških narodnih pisčev. Sestanek vil je nežno lirčna stvar, polna fines, Plos satirjev pa je ritmičen kos, bakanalne vsega orkestra. Suita je po duhu precej po Stravinskem vplivana in je genialno delo. Doživela je pri občinstvu frenetičen aplavz, kakor nobena druga točka ne takega. Sedil je

Saint-Saensov Ples okostenjakov, programska, fantastična skladba ritmičnega in kolorističnega značaja, potem smo čuli Čajkovskega suito plesov Casse-Noisette, niz kratkih, ljubko kontrastirajočih narodnih plesov, zaključila pa je koncert patetična predigra Biniškega Ekvinokeja.

Orkester kraljeve garde je v prav dobri formi. Tvorijo ga skoraj sami mladi ljudje. Ima močno zasledena godala, virtuosno godbenike pri lesenih pihalih, kot korpus je silajno discipliniran in fin. Polkovnik Pokorny se očividno globoko uživi v vsako skladbo in jo poetski izžrpa, tehničnih težkoč zanj in za njegov orkester ni. Iz vsake skladbe je iztisnil njeno pravo vsebino, ne vsiljujoč v ospredje bogve-kako svoje interpretacije, nego holi sledeč objektivnemu premisleku. Gotovo subjektivno mora biti prijetno delati s takšnim orkestrom, ki je kakor najpreizkušni, fin in ubogljiv instrument.

Koncert nam je pokazal zanimive nove stvari, nam nudil lepo izbero kvalitetnih skladb in nam bo kot interpret ostal v najlepšem spominu. D. bi nas čim prej zopet posejil.

Naše dilaštvo

Stalna kongregacija akademikar ima v torek 20. t. m. reden shod ob pol 7. Pridite vse in prinesite novih, da se dogovorimo glede ure nadaljnjih shodov.

Akademiki, novine! Jugoslovansko kat. akad. društvo »Zarja« vabi akademike novince, da se vpišejo v naše vrste. Vse informacije in pravila se dobe v društvenem lokalu »Zarja«, Miklošičeva 5, Akademski dom. Poinasila in vpisovanje se vrši vsak dan od ponedeljka 19. oktobra naprej od 11 do 12 dopoldne. — Odbor.

Za razkuževanje — SANITOL!

V vseh lekarnah in drogerijah. »CHEMOTECNA«, družba z o. z. — Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tv. A. & E. Skaberne)

Ljubljana Smrt pod autobusom

22 letni delavec žrtv mestnega avtobusa.

Ljubljana, 17. okt.

Pretrgaliv prizor je doživela danes popoldne okoli 5 sba ljubljanske reševalne postaje. Na no-silnicah je ležal mladenič v najlepših letih svo-je življenja: bled in nem, z bolešno spatenim obrazom, na katerem je še ležala strnjena kri, nad njim pa se je sklanjala njegova žena in obupno plakala...

Mrtvec je žrtv avtobusne nesreče, ki se je zgodila danes popoldne okoli 5 na Dunajski c. ne daleč od pokopališča pri Sv. Kristofu. Je to 30. nov. 1909 v Komendi rojeni delavec Andrej Janežič, uslužben pri tvrdki Remec et Co., tovarni stolov v Duplicah pri Kamniku. V uri ne-zgode se je Andrej Janežič peljal s svojo ženo na kolesu po Dunajski cesti v smeri proti Ljubljani, kjer sta si hotela nakupiti razne stvari. Odspre-daj se je peljala na svojem kolesu njegova žena Mar-jeta, zanj pa ponesrečeni Andrej. Usodno za njega je bilo, da sta hotela z ženo pasirati cesto z leve strani na desno. Žena se je še v zadnjem hipu ognila za njima drvečemu mestnemu avtobusu, nje-

nega moža pa je avtobus podrl na tla. Nesrečni Andrej Janežič je zadobil pri tem padcu tako težke poškodbe, da ga je rešilni avto, ki je takoj prihitel na mesto nesreče, dobil že v zadnjih vzdihljajih. Ob prevozu v bolnišnico je umrl, nakar ga je rešilni avtomobil odpeljal nazaj na reševalno postajo.

Žena pokojnega Janežiča pripoveduje, da je bil njen mož v trenutku, ko je privozil mestni avto-bus, že skoraj povsem na desni strani ceste, da pa je avtobus vozil tako pri kraju, da je bila ne-sreča neizogibna. Avtobus, katerega je šofiral ma-gistratni uslužbenec Jamnik, ga je dobil povsem pod sebo in ga vlekel še nekaj korakov s seboj, ker se v veliki brzini ni mogel takoj ustaviti.

Rainki Janežič je bil svoji ženi skrben mož, pri podjetju, kjer je bil uslužben, pa je bil znan kot zelo marljiv delavec. Poleg žene in tri mesece in pol starega otroka, je skrbel tudi še za svojega 63 let starega očeta.

Po komisijskem ogledu so ponesrečenca pre-peljali iz reševalne postaje v mrtvašnico k Sv. Kristofu.

Možem in mladeničem!

Praznik Kristusa Kralja. 25. oktobra, naj bo letos v Ljubljani posebno slovesen dan za može in mladeniče. Praznovali ga bodo takole: danes teden jutraj bo po vseh cerkvah skupno sv. obhajilo mož in mladeničev. Zvečer ob 6 bo pa v stolnici skupna prazniška pobožnost za može in mladeniče iz vse Ljubljane. Pridigoval bo stolni pridigar g. kanonik dr. Mihael Opeka. Po pridigi bodo slovesne litanije, posvetitve presv. Sre-u Jezusovemu in blagoslov. Ta večerna pobož-nost v stolnici je izključno za može in mladeniče.

Može, mladeniči! Najljubnejše Vas vabimo, da se praznovanja praznika Kristusa Kralja ude-ležite. Pristopite jutraj k sv. obhajilu, da Vam Vaš Kralj zagospoduje v dušah! Udeležite se polnoštevno večerne pobožnosti v stolnici, da se v skupni posvetitvi poklonite svojemu Kralju — Odrašeni — Bogu! — Povabite k slovesnosti svoje znanke, prijatelje, tovariše! — Ljubljanski mestni župniki.

DRAGO GORUP & CO., LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 16
konfekcija damska in moška
po najnovjših modelih
ENGROS ENDETAIL

Kaj bo danes

Drama: »Takšna je pravica. Ljudska predsta-va po znanih cenah. Izven.

Opera: »Viktorija in njen Huzar«. Izven.
Rokodelski dom: »Prababica«, ob pol 8.
Šišenska prosveta: Ob pol 20: drama »Duše«. Prosveta Krakovo-Trnovo v društvenem domu Korunova ul. 14. »Morje«, drama v 4. dejanjih ob 8. zvečer.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska cesta 41.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.
Opera: Zaprta.
Kino Ljubljanski dvor: Intimni komorni ve-čer »Sloga«. Ob 8. zvečer.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava.
Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Du-najska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

PRIMARIJ

Dr. POGAČNIK
ordinira zopet redno. Zdravljenje tudi z radijem.

⊙ Vsem prosvetnim društvom. Prosvetna zveza, Zveza fantovskih odsekov, Okrožje Ljublja-na s poročila, da je dne 25. oktobra naš novi praz-nik »Kristus Kralj«. Ljubljansko okrožje ga bo obhajalo v župni cerkvi v Trnovem s sledečim sporedom: Ob pol 9 tih sv. maša, po maši je skupno sv. obhajilo (obvezno za vse člane!). Nato je slovesna sv. maša, med katero ima tozadevni cerkveni govor g. župnik F. S. Finšger. Po maši je skupen zajtrk v dvorani Kat. prosv. društva Kra-kovo-Trnovo. Dolžnost vseh fantovskih odsekov je, da se te skupne slovesnosti udeležijo v polnem šte-vilu! Vsa društva prosimo, da nam nemudoma, najkasneje pa do petka, dne 23. t. m. javijo svojo udeležbo.

⊙ Izven-cerkveni sestanek ima v sredo dne 21. oktobra ob 8 zvečer Križanska moška in mla-deniška Marijina družba v družbeni dvorani v Križankah. Ker bodo v letošnji zimski sezoni vsa družbina predavanja pojasnjevala skriptne sli-ke, bodo ista tem bolj zanimiva ter bodo priva-bila tudi člane, ki se doslej niso redno udeležo-vali izven-cerkvenih sestankov naše družbe. Vab-ljeni so tudi vsi po družbenih vpeljavah možje in fantje, ki doslej še niso člani družbe.

⊙ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. Drevi ob pol 8 bodo vprizorili igralci Rokodelskega doma pod režijo g. Janka Novaka Grillparzerjevo igro »Prababica«. Vstopnice se dobivajo v predpro-daji od 10 do 12 popoldne in zvečer pri blagajni v Rokodelskem domu. Komenskega 12.

⊙ Sv. maša za † Gortanom. Danes ob pol 11. popoldan se vrši v cerkvi sv. Jožefa maša za-dušnica za pokojnim Vladimirjem Gortanom. — Akademski mladina poziva vse, da se te spomin-ske maše udeležijo.

⊙ Klub jugoslovanskih primorskih akademi-kov vabi vse svoje člane, da se udeležijo danes ob pol 11 sv. maše za Vladimirjem Gortanom, ki se vrši v cerkvi sv. Jožefa.

Selitve,

prevoze vseh vrst blaga v Ljubljani, na de-želi in obratno. Vam oskrbi z izurjenim o-sobem po zmerni ceni

„BRZOPROMET“

avtoprevozniška družba z. o. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4

Telefon št. 2182

⊙ Socialni dan v Salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem. Fantovski krožek v Salezijan-skem mladinskem domu na Kodeljevem priredi na praznik Kristusa Kralja socialni dan. Ob 8 bo v ka-pelici Salezijanskega mladinskega doma sv. maša s skupnim sv. obhajilom Fantovskega krožka. Ob 9 zborovanje v dvorani. Govorili bodo dr. Miha Krek: Za življenje sedanjega delavca; dr. Ahčin: O skrbi za sirote in brezposelne; dr. Andrej Gosar: Zakaj ljubezen namesto razrednega boja in revolucije? — Ob pol tih popoldne bodo v kapelici večernice, nato v dvorani govor dr. Karla Capudra: O krščanski družini, za tem film: Križarji. Zvečer ob 6 se bo Fantovski krožek udeležil pobožnosti za može in mladeniče v stolnici. Vse, ki jim je pereče socialno vprašanje na sre-u, vabi k obilni udeležbi na soci-alnem dnevu Odbor Fantovskega krožka v Salezi-janskem mladinskem domu.

⊙ Mr. Sušnik odstopil od predsedstva Mestne hranilnice. Kakor smo se informirali, ima doeda-nji predsednik Mestne hranilnice mr. Sušnik nam-en odstopiti od predsedstva Mestne hranilnice. Razširilo se je govorice, da je ta svoj namen že iz-vršil. Ker mr. Sušnika sedaj ni v Ljubljani, nismo mogli zanj vesti kontrolirati.

⊙ Klavirski trio. V ponedeljek, dne 19. ok-tobra izvajajo gg. Jeraj Karol (gosli), Müller Avgust (čelo) in Svetel Herbert (klavir) na prvem »Sloginem« glasbenem večeru v novi sezoni Čaj-kovskijev a-mol in Beethovnov es-dur trio. Prvi trio je skladba velikih dimenzij, široke forme, krep-kega izraza in velikih tehničnih težav. Stavila na izvajalce velike zahteve in to je ravno vzrok, da se splošno ta trio zelo redko izvaja. Skladba je navzlic velikemu obsegu zelo plastična in jasna. Sestoji iz dveh delov; prvi je zložen v sonatni obliki, drugega tvorijo pa varijacije; zadnji od njih je finale, ki ga zaključuje uvodna tema. Beethovnov trio je živa, vesela, v adagio poetična škerco raz-posajena, v presto dovtipna, pestra v kontrastih in bujna v sijajnih domislekih. Koncert se vrši topot v veliki dvorani Ljubljanskega dvora (Kino dvor); z njim se otvori nova koncertna dvorana, ki bo stalno služila v ta namen. Vstopnice po ceni Din 2 do Din 6 je dobiti v predprodaji v trafiki Pugelj, palača Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti, na večer koncerta pri blagajni.

Sadni sejem

25. - 27. oktobra 1931
na Ljubljanskem velesejmu

Ugoden nakup zdravega zimskega sadja

⊙ Sobotni živilski trg je bil kakor vedno bogato založen z vsem, zlasti pa seveda spet s krompirjem in zeljem. Na Sv. Petra nasipu je bilo cel zbor kmetov od blizu in daleč, vsak je pripeljal na trg težko natovoren voz krompirja ali zelja. Krompir se nima ustaljene cene. Ponud-ba se glase od 1.25 Din navzdol za kilogram, povpraševanje pa gre od 1 Din za kilogram na-vzgor. Kjer se prodajalec in kupec srečata v ce-ni, tam se pač več ali manj ugodno kupčija za-ključil. Tudi sadja je na trgu vsak tržni dan do-vo-lj. Okusnih jabolk polne jerbare in koše, od 2 do 4 Din kilogram. Hrušk je malo, cene so različne. Tudi sliv ne prihaja več toliko na trg. Cena slivam zato nekoliko raste, od 4 Din za kilo-gram dalje. Tudi z grozdem je tako: od 4 Din dalje za kilogram. Sočnega kostanja iz zasavskih hribov prinesejo ženske polne žaklje ter se to blago na trgu dovolj ugodno prodajo: liter 2 Din. Orehi so takisto po ceni: 3 Din liter, 24 Din kilo-gram jedrcev. Orehov so letos kmetje precej pri-delali. — Z gobami gre h koncu. Zadnji jurčki postajajo dragocena delikatesa. Po 3 Din merica se zdaj gobe zelo težko dobe, morda le izbirki. Lisičke in sivke so po 2 Din liter, pa tudi ceneje. — Na mlečnem trgu je položaj neizpremenjen: siri od 24 do 28 Din kilogram, maslo 36 Din kg, smetana in drugo po dogovoru. — Perutnine pri-nesajo vsako soboto dovolj na trg. Zadnji čas so tudi v tej panogi začeli s hudo konkurenco Bo-sanci. Gospodine se pridno zatekajo k njihovim zabojem, ročno potehtajo težo piščancev, strokov-naško ugotovijo vrednost blaga, odštejejo denar-ce — in stvar je za nedeljo opravljena v oboje-stransko zadovoljnost. Pri perutnini so tudi sicer cene tako različne, da pravzaprav ni mogoče za-pisati točne številke. Od najmanj 8 Din pa »iško-če 30 Din se prodajajo piščanci in rejeno pulke. Jaje je na trgu dovolj, pri cenah se še vedno kaže tendenca navzgor: od 2.25 do 3 Din par. — Ze-lenjave, zlasti raznih salat, repe, zelja, karfiol, peteršilja, hrena, pa drugih drobmarj je seveda vsak tržni dan v izobilju. Cena je precej odvisna od primernega ogibanja.

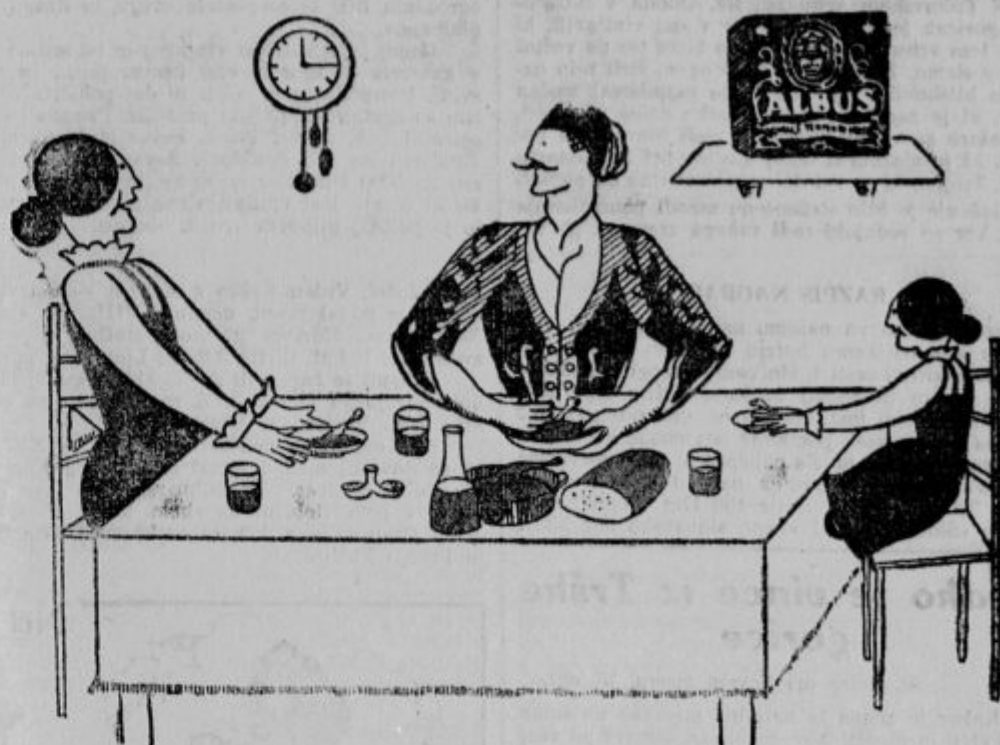
⊙ Organizacija diplomiranih tehnikov nazna-nja vsem svojim članom v Ljubljani, da je dne 13. oktobra zvečer začel esperantski tečaj. Tečaj se vrši vsak torek in četrtek ob 19.30 in se prihodnjije dne 20. t. m. še lahko pristopi. — Odbor.

⊙ Umrlj v Ljubljani. Od 10. do 17. oktobra 1931 so umrli: Cidrih Gabrijela, 57 let, profesorica, Gorupova ulica; Velkavrh Lucija, 82 let, zasebnica, Vidovdanska cesta 9; Pogačnik Slavka, roj. Pesjak, 52 let, vdova dež. svetnika in hišna posestnica, Ahacjeva cesta 9; Pešek Franc, 69 let, zvaničnik, 18. žel. v p., Smartinska cesta 21; Mohorok Jožef, 18 let, viničarjev sin, Vidovdanska cesta 9; Gari-boldi Pavlina roj. Schaffer, 86 let, zasebnica, Dal-

En dan iz življenja Špelice

4. Kosilo

Ob uri točno mizo pogrnili,
potem z družino mirno je kosila.
Prav dobro gre obed vsem skupaj v slast.
„Oprano vse je“, dē, „res Albus milu čast“

Hišni red se niti tedaj ne spremeni, ko je dan velikega pranja. Okusno kosilo je gotovo ob pravem času, kajti Vi veste, da je za Vaše perilo uporabila perica samo Albus milo, ki je jamstvo, da se izvrši pranje brez molnje. Ako polagate važnost na to, da bo Vaše perilo ne samo čisto in belo, temveč da bo imelo tudi prijeten vonj, potem uporabljajte

Albus terpentinovo Milo

matinova ul. 2; Ogrin Franc, 36 let, trg. družabnik, Moste; Presel Jožefa, roj. Bürger, 77 let, soproga želez. v p., Frankopanska ul.; Koščak Ana, roj. Volek, 55 let, zasebnica, Vidovdanska c. 9; Keler Josip, dijak, 19 let, Zibertova ul. 7. — V ljublan-skih bolnišnicah so umrli: Markelje Fani, 5 mese-cev, hči delavca, Rožna dolina; Mlinar Ana, 3 me-sece, hči delavke, Litijska; Pott Marija, roj. Lotrič, 45 let, žena žel. uradnika, Masarykova cesta; Rus Pavla, 20 let, hči posestnika, Vrdzene pri Horjulu; Bolta Nada, 5 mesecev, hči delavca, Obrije pri Mo-stah; Lovšin Marija, 68 let, zasebnica, Otavice pri Ribnici; Grošelj Josip, 53 let, poduradnik v pok., Poljanska cesta 6; Jama Frančiška, 48 let, delavka tob. tovarne, Dravljice; Jenko Frančiška, 70 let, obč. uboga, Rudnik; Sirelj Jožefa, 47 let, žel. uradnica, Jenkova ulica; Hudnik Jožefa, 42 let, služkinja, Hradeckega vasi; Makar Rafaela, 1 leto, hči cestarja, Lož; Vinšek Tomaž, 22 let, pekovski pomočnik, Medvode; Merkuž Franc, 3 mesece, sin invalida, Cesta dveh cesarjev; Gracar Ivan, 35 let, vojni in-valid, Sv. Petra cesta 11; Bakšič Marjeta, 22 let, služkinja, Skofja Loka, samostan; Pirnat Simon, 67 let, dninar, Kandrje; Ogrin Dušan, 10 dni, sin ključavničarja, Stepanja vasi; Skrabar Marija, roj. Gaberšek, 29 let, žena posestnika, Sempograška okolica; Mlakar Dragica, 8 mesecev, hči čevljarja, Viš; Požar Ivana, 2 leti, hči posestnika, Lukovica.

⊙ Praktični večerni tečaji za pripravljanje surove hrane bodo po dvakrat na teden na gospo-dinjski šoli v Marjanišču. (Vhod pri drugih večnih vratih.) En tečaj bo trajal 4 ure in sicer v tork in četrtek vsakokrat po 2 uri. Prvi dve uri se bo obravnaval zajtrk in večerja, drugi dve pa opol-danski obed. Vsakokrat bo najprej kratko pre-davanje, potem pa praktične vaje v pripravljanju dotičnih jedi za vse udeležence. Vsak teden bo prišlo na vrsto po 10 udeležencev. Tečaja se lahko udeležijo tudi gospodje. Za potrebni material, za prostor, razsvetljavo itd., plača vsak udeleženec za 1 tečaj — za vse štiri ure — Din 50.—. Tečaji se bodo začeli prvi teden v novembru in sicer ob pol 8. zvečer. Interesenti, ki bi se radi udeležili tečaja, naj se prijavijo na naslov: M. Humeč, Ljubljana, Langusova ul. 21. Vsak prijavljenec bo po dopisnici obveščen, kateri teden pride na vrsto. Brez prijavitve se nihče ne more udeležiti tečaja. Kdor se pa prijavi, je dolžan, da se tečaja udeleži določena mu dneva.

Dr. MIRA FINK

špecialistka za ženske bolezni in porodništvo
ordinira sedaj
od 9-11 dop. in od 2-5 pop.

⊙ Novi mestni proračun. Posamezni oddelki mestnega magistrata sedaj sestavljajo novi prora-čun ljubljanske mestne občine za leto 1931. Ne-kateri oddelki so proračun že sestavili. Kakor zna-no, mora biti mestni proračun 1. decembra pred-ložen na ogled občinstvu. Prvič po svetovni vojni se bo zgodilo, da bo mestni proračun nižji od prejšnjega. Posamezni oddelki mestne uprave bo-do namreč izkazovali 10—15% manj izdatkov. Ka-kor čujemo, bo ves proračun izkazoval tudi za toliko nižje izdatke. Temu primerno se bodo mo-rali znižati dohodki, kar bi se že tako in tako zgo-dilo, ker davčna moč prebivalstva radi gospodar-ske krize pada.

⊙ Konj v restavraciji. Hotelir Miklič je ova-dil nekega prevoznika, ker si je pred dnevi dovolil nenavado šalo. Zalahal je namreč svojega konja in nato prijel v Mikličovo restavracijo ter lepo jezdi kar skozi dve sobi. Ko je stražnik jezdeca vprašal, zakaj si je dovolil to šalo, je ta odgovo-ril, da iz jeze, ker je hotel pokazati svojim tova-rišem kako imeniten je njegov konj, iz katerega so se precej norčevali. Zanimivo je tudi, kako so gostje sprejeli ta jahaški eksperiment. Nekateri so se namreč gromko smejali, drugi pa se zopet je-zili. Mož se sedaj postavi s svojim konjem. Malo-kateri konj je namreč tako imeniten, da je že bil v restavraciji.

⊙ Ze krajevo suknje. Tatovi suknj so ne-koliko zapostavljeni za tatovi koles. Zadnji mo-rejo krasti vse leto, tatovi suknj pa imajo sezono samo pozimi. Njihova sezona se je že pričela. Bi-lieterju Antonu Magerletu je bila v kinu »Ljub-ljanski dvor« ukradena temna zelena skoraj nova suknja. — Inženjerju Aleksandru Šubicu, uradniku banske uprave, je v gostilni Plankar nekdo ukradel

raz kolo aktovko, v kateri so bili razni spisi, računalo in trikotnik, v skupni vrednosti 600 Din. — Gostilničarju Francu Useniku na Borštnikovem trgu je neznan tat odpeljal 1700 Din vredno kolo znamke »Kinta«. — Zlatarju Danijelu Zupanu na Cesti na Rožnik 52 pa je nekdo pobral iz kurnika dve kokoši in 9 piščancev.

⊙ Iz policijske torbe. Pred večeršnjim se pred kavarno Emono aretirali nekega Zdravka D. iz Bosne, ker je poskušal ukrasti kolo. Prebrisa-nec je hotel uporabiti za tatvino trenutek, ko je bil pripeljal mimo avto in bi se neopažen vsedel na kolo. Pa so ga ljudje opazili ter je stražnik s pomočjo dveh moških tata ujel. — Posestnik ne-kega psa na Galjevi je ovaden, ker je pes ugriz-nil 11 letnega dijaka Zvonka Tanka. Lastnikom psov se pasji ugrizi nič preveč ne splačajo. Naj-manj kar morajo plačati sta spričevali zdravnika in živinozdravnika. — Večraj je bil aretiran še en berač in pa neko propalo dekle.

⊙ Na angleški način pere in svetlo lika ovratnike, da se kravat lahko zaveže. Kemlično čisti obleke. Šimene. Kolodvorska 8.

⊙ Vsa krznarska dela izvršuje točno in pe-solidnih cenah Mirko Krašnja, Wolfova 12.

⊙ Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparske podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

KLOBUKE jesenske no-
vosti v raznih
najnovjših
barvah in oblikah, ter razne športne klobuke in
čepice in lepi izbiri dobite
v specialni trgovini klobukov

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg št. 14

Cene nizke Solidna postrežba
Sprejemajo se popravila

Cerkveni vestnik

Redni sestanek stolne fantovske kongrega-cije se vrši prihodnjo nedeljo, na praznik Kristu-sa Kralja, ob 2 pop. v alojžijski kapeli. Člani pridite vsi! Dobromisleči fantje povabljeni.

Voditelj.

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu ima v tork 20. t. m. ob 4 popoldne odborovno sejo, nat-shod.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 18. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. Ljud-ska predstava po znanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprta.

Torek, 20. oktobra: Gostovanje v Celju (KRALJ NA BETAJNOVI).

Sreda, 21. oktobra: PRITLIČJE IN PRVO NAD STROPIJE. Red E.

Četrtek, 22. oktobra: VEST. Red C.

Petek, 23. oktobra: Zaprta.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 18. oktobra: VIKTORIJA IN NJEN HU-ZAR. Izven.

Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprta.

Torek, 20. oktobra: DAMSKI LOVEC, CAR SE DA FOTOGRAFIRATI. Red B.

Sreda, 21. oktobra: Zaprta.

Četrtek, 22. oktobra: LATERNA. Red A.

Petek, 23. oktobra: LEVSTIKOVA PROSLAVA. Izven. Drame cene.

Posetnike opernih in opernih predstav opozarjamo, da so cene balkonskim in galerijskim sedežem, deloma tudi v parterju, nanovo urejene in znižane.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 18. oktobra ob 20: ZEMLJA SMEHLJAJA

Ponedeljek 19. oktobra: Zaprta.

Torek, 20. oktobra ob 20: MAYERLING. Ab. C.

Sreda, 21. oktobra ob 20: ZEMLJA SMEHLJAJA Ab. A.

Četrtek, 22. oktobra ob 20: VOLPONE. Ab. B.

Dnevna kronika

Sedem viničarij v plamenih

Velika požarna katastrofa v slovenskih gorah

Sv. Lenart v Slov. gorah, 17. okt.

V Čakovskem vrhu pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah je izbruhnil požar v eni viničariji, ki so na tem vrhu med seboj tesno blizu ter po večini krite s slamo. Zaradi tega se je ogenj širil zelo naglo in bliskovito. Posebno ga je razpihoval močan veter, ki je neel alumnate ogorke daleč na okoli. Sij požara so videli skoraj po vseh Slovenskih gorah, ki je alarmiral takoj gasilce pri Sv. Lenartu in Sv. Trojici, ki so pohiteli požrtvovalno na pomoč.

Gašenje je bilo oteženo zaradi pomanjkanja vode, ker so vodnjaki radi suhega vremena po ve-

čini prazni. Potoka pa tudi ni nikjer v bližini. Gasilci so se omejili le na reševanje pohištva in orodja iz ogroženih hiš, ki so postale druga za drugo žrtev plamenov.

Ggenj je uničil šest viničarij in od sedme hlev, v katerem je zgorela ena krava, telica in nekaj svinj. Posrečilo se je rešiti le del pohištva. Domačim so zgoreli vsi poljski prideški. Prizadeti so posestniki Čeh, Ljube, Žižek, Sever in Brumen. Dve viničariji sta bili opušteni. Zavarovana je bila le ena za 5000 Din. Ker so zgoreli vsi poljski prideški, ki so bili last viničarjev, so ti najbolj prizadeti in je položaj njihovih družin obupen.

RAZPIS NAGRAD

za naslov, primeren našemu najmodernejšemu urejenemu avtomatskemu bufeju v palači »Viktorija« na Aleksandrovi cesti 4. Hočemo se izogniti naslovu »tujega izvora in nadeti svojemu bufeju« lepo primerno slovansko ime. Naslov ne sme obsegati več kot dva zloga; vsak ponudnik naj pošlje na izbrbo tri imena do 20. t. m. za najlepše in najprimernejše slovansko ime je razpisana nagrada 500 Din, za drugo 300 Din in za tretje 150 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lepo slovansko ime 500«.

Sladko je vince iz Trške gorice

Št. Peter pri Novem mestu, 15. okt.

Kakor je znana ta narodna popevka ne samo v St. Petru in okolici Novega mesta, temveč po vsej Sloveniji in še izven njenih mej, tako je tudi, vsaj letos, popolnoma resnična njena vsebina.

Sladko je vince... greje srce... Ta božja kapljica je v rečnici v današnjem težkem gospodarskem položaju, ko se našega kmeta skoro loteva obup, edino sredstvo, ki lajša mero nezadovoljnosti in vliva v kupo nerazpoloženja vsaj nekoliko upanja na boljše čase... O, ko bi kmalu prišli ti časi, srečni, veseli...!

Te misli so na dnevnem redu povsod: pri delu, pri počitku, pri razgovoru, pri čaši sladkega mošta...

Slanko je vince... Saj je bilo pa tudi vreme ves čas, od pomladi do časa trgatve nad vse ugodno, toplo. Iz nekaterih krajev so poročali, da bo letošnje vino kisel, ker so grozdje predčasno brali. Mi pa moramo z veseljem reči, da so naši vinogradniki ravno letos, tako ko še nobeno leto, brali res popolnoma dozorelo grozdje. In zdravo. Glavna trgatve je bila minul teden. Pa tudi še ta teden so nekateri brali. Zato je pa kapljica, da se lahko pohvalimo z njo in z gotovostjo lahko trdim, da bodo tudi kupci z našim letošnjim prideikom popolnoma zadovoljni. Do 20 stopinj sladkorja ima letošnji mošt, kaj hočete še več? Da je kvantitativno nekoliko manj, kakor smo pričakovali, je pa kriva dolgotrajna suša.

Da se o tem prepričate, pridite pokusit v nedeljo 18. t. m. se bomo, kar je naša dolžnost, zahvalili Bogu za tako dober pridelek. Ob 10 bo na Trški gori zahvalna služba božja.

Sadni ogled v Lomu nad Tržičem

Lom, 16. oktobra.

V nedeljo 11. t. m. je priredila sadjarska podružnica v naši žoli sadni ogled in razstavo. 36 posestnikov, od teh 2 iz Tržiča, ostali iz Loma in Doline, je razstavilo jesenska jabolka, hruške in orehe, okoli 220 vzorcev. Ocenil je sadje vrtnarski nadzornik g. Strekelj iz Ljubljane, ki je imel popoldan tudi predavanje. Ugotovilo se je, da kdaj planinski visoki in precej senčni legri uspeva v okolišju lepo sadje priznanih vrst. Tudi veliko ga je. Ako bi se splošno vsi posestniki oprijeli imne sadjereje, kakor jo že nekateri gojijo, bi imel vsaj Lom sadja ne le za dom, ampak tudi za prodajo. Odprl se bo za kraj nov gospodarski dohodek, ki mu je tudi res potreben. Na podlagi razstavljenih vrst je bil določen tudi sadni izbor. Koutno se je razgovarjalo tudi o ovirah napredka v sadjarstvu. Najtežja ovira v tem kraju je krajša sadja oziroma pravo plenjenje dreves. Radi tega so prisiljeni sadjarji zlasti pozne vrste prezgodaj potrgati, pa še itak mnogo sadja izgube. — Treba bo, da bo sadjarjem priskočilo na pomoč tudi osrednje društvo. — Obiskovalcev razstave je bilo zelo veliko in so bili prireditelji z uspehom zelo zadovoljni.

Koledar

Nedelja, 18. oktobra: (21. pobinkoština nedelja). Posvečenje cerkva. Luka, evangelist; Just, mučenec. — Prvi krajec ob 14.06. Herchel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 19. oktobra: Peter Alkantara, spoznavavec; Felician, škof, mučenec.

Banovinski zdravnik LOGATEC—PLANINA

DR. PERPAR

vsled odhoda v zdravniški nadaljevalni tečaj do preklica ne ordinira.

Osebnosti

— Diplomirala sta na filozofski fakulteti ljubljanske univerze iz francoščine gđ. Silva Prevec in g. Kos Jože. Čestitamo.

— Diplomirala je v sredo 14. oktobra na filozofski fakulteti naše univerze gđna Ema Deisinger iz Kamnika. Iskreno čestitamo!

— Spremembe v železniški službi. Premeščeni so kontrolor VII. položaja skupine: Milost Bogomir, šef postaje Videm-Krško za šefa postaje Sevnica; prometnik IX. položaja skupine Vrhovec Gregor, šef postaje Veržej v Ljubljano glav. kol.; pom. oficijal X. položaja skupine Glažar Viktor, direktorja Sarajeva, v Brežice. Zvaničniki I. kat.: Božič Ivan, brzojavec, Jarše-Mengeš na Brezovico; Zabkar Karel, komerc. zvan., Bled-Jezero v Velenje; Dornič Valentin, strojevodja, kurilnica Jesenice v kurilnico Skopljice, direktorja Belgrad; zvaničniki II. kat.: Oblak Franc, kurjač, strojna stanica Bistrica-Boh. Jezero v kurilnico Jesenice; Sternovšek Martin, čuvaj proge, progovna sekcija Ptuj k progovni sekciji Ljubljana gl. proga; Mislej Jakob, kretnik, Tezno v Maribor gl.kol.; dnevničarja: Gregore Miroslav, Ptuj v Trebnje na Dol., in Fi-

Novi grobovi

† Ivan Junkar. V Ljubljani je umrl po dolgi mučni bolezni g. Ivan Junkar, posestnik v Mali čolnarski ulici. Zapušča žalostno soprogo in pet otrok, od katerih so trije v Ameriki. Pogreb bo v ponedeljek 19. oktobra ob 4 popoldne k Sv. Križu. Naj počiva v miru — preostalih naše sožalje!

† Najstarejši Turjačan je umrl. V častitljivi starosti 87 let je umrl Janez Štrukelj, najstarejši mož v turjaški fari. Grašinski zvonovi so mu prav lepo peli zadnjo mrtvaško pesem in več sto pogrebcev ga je spremlilo. Naj v miru počiva na turjaškem pokopališču!

ZAHVALA. Vsem, ki so mi ob požaru v noči od 12. na 18. oktobra nudili svojo pomoč, se tem potom najkrepkeje zahvaljujem.

Predvsem se zahvalim članom domačega gasilnega društva, ki so vso noč do poznega jutra požrtvovalno in vztrajno delali in tako obvarovali ognja našo hišo, oddaljeno komaj nekaj metrov od gorečega kozoča.

Nadalje se zahvalim gasilnim društvom iz Vira, Pešate in Dožal, ki se niso ustrašili pota in truda ob pozni nočni uri prihiteli na pomoč.

Srečna hvala tudi fantom in dekletom in sploh vsem, ki so vso noč nosili iz raznih vodnjakov vodo za gašenje, ali sicer pomagali na kakršenkoli način. Zopet se je izkazalo, da spoznamo prijatelje šele ob nesreči.

Vsakemu posebej in vsem skupaj — srčen: Bog plačaj!

Ihan, p. Domžale, 15. oktobra 1931.

Ana Rode.

Na potovanjih, pri sportu in igri

NIVEA - CREME - OLJE

Ker vsebujeta Nivea-Creme in Nivea-Olje Eucerit, ki je soroden koži in ki ga nima nobeno drugo sredstvo za gojitev kože, preprijta kožo globoko in popolnoma ter jo okrepi in hranita. Tako varujete svojo kožo pred vremenskimi neprilikami, Vaša polt ostane mladostno sveža in mehka. Dobili boste zelo zdrav, sijajno porjavel videz, kakršnega imajo sportniki.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00. Nivea-Olje: Din 25.00, 35.00

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Smrt v plamenih

Celje, 17. oktobra.

V torek 6. oktobra je nastal okrog pol 10 popoldne v gospodarskem poslopiju posestnika Veterinika v Gorici pri Petrovčah požar, ki se je razširil, kakor je »Slovenec« takrat poročal, na druga poslopja, tako da je zgorelo pet poslopij. Sumili so že takrat, da je bil ogenj podtaknjen in sicer je bil osumljen domači sin. Oče je namreč omenjeni dan zjutraj svojega 19 letnega sina natepel, sin pa se je baje izrazil, da bo že nekaj naredil, da se bo očetu maščeval. Potem je še precej pil, po požaru pa ga

ni bilo nikjer in ga ni bilo mogoče najti kljub vsem iskanjem.

V petek 16. oktobra pa so našli pri razkopavanju gospodarskega poslopja, v katerem je zaželo goreti, globoko pod senom zgozleno in od črvov razjedeno truplo pogrešanega sina. Domnevajo sedaj, da se je najbrž napil v svoji jezi in se potem zatekel v seno na poslopje in nato morda po nesrečnem naključju zažgal seno, sebe pa zaradi svoje pijanosti ni mogel rešiti, tako da je postal žrtev plamenov.

Nesrečnega Veterinika so včeraj predpoldne pokopali na domačem pokopališču.

Ostale vesti

— »Karitas«. Ker ni mogoče odgovorjati posameznikom na številna vprašanja sporočamo tem potom: 1. Pri posmrtnem zavarovanju »Karitas« so mesečni prispevki stalno enaki. Sprejemnina je 10 Din. 2. Zavarovanje se lahko vsak čas zveša ali znika. 3. Po treh letih plačevanja se zavarovanje lahko odkupi ali spremeni v plačevanja prosto z znižano zavarovano vsoto. 4. V slučaju nezgode se izplača dvojna posmrtnina. — Posmrtninsko zavarovanje »Karitas«, Ljubljana, Poljanska cesta 28 (Marjanišče).

— Pevski koncert v Trzinu. Združeni pevski zbori Trzin, St. Janž in St. Rupert priredijo v nedeljo 18. oktobra t. l. ob 3 popoldne pevski koncert v društveni dvorani v Trzinu. Spored zelo pester. Vstopnina: sedeži I. vrste 5 Din, II. vrste 4 Din, Stojišča 2 Din. Vsi prijatelji lepe slovenske pesmi najviljudneje vabljeni. — Sodeluje 60 pevcev in pevk. — Odbor.

— K okrožnici katoliške akcije opozarjamo. V okrožnici, ki smo jo razposlali te dni, sta na str. 3, odstavek 3. po pomoti v tiskarni izostali dve besedi. Zadnji atavsek se mora glasil: Apostoli KA naj delajo, da bo udeležba velika pri zornicah v adventu. Prosimo naj župni uradi to popravijo. — Glede cene pojasnimo, da je za vse izvoze le 5 Din. — Opozarjamo, da bo Sv. ura v čast Kristusa Kralju, okoli srede prihodnjega tedna na rapolago. Naročila sprejema prodajalna KTD (Nišman) ali pa predstojništvo samostana krmelčnik, Selo — Moše. Cena bo kvečjemu 3 Din. Zelo priporočamo, da si jo povsod naročite in na praznik Kristusa Kralja uporabite. — Škofijski odbor KA v Ljubljani.

— Zdravniška služba. Banske uprava razpisuje v zdravilišču Gornik službi dveh sekundarnih zdravnikov in sicer ena s prejemki po zakonu o uradnikih, druga pa honorarna z mesečno nagrado Din 1500 ter prosto oskrbo za eno osebo.

— Angleški konzulat. Banske uprava je bila obveščena, da je bil konzulu Velike Britanije v Zagrebu g. Robertu Smalbonesu podeljen eksekutur. Podrobtje tega konzulata tvorijo dravska, saveka in primorska banovina.

— Cesta Kranj—Škofja Loka—Ziri zaprta. Okr. cestni odbor v Logatcu razglasa: Na banovinski cesti Kranj—Škofja Loka—Ziri—državna meja se bo izvršilo nujno popravilo mostu v Stari vsaj čez potok Račovo. Radi tega bo promet čez omenjeni most v dneh 22. in 23. oktobra zaprt, kar naj vzamejo vsi zainteresiranci na znanje.

— Prošnja. Katol. proev. društvo v Polzeli, je poslalo svetovnočasno več prošnji za podporo pri zgradbi Prosvetnega doma na Polzeli. Stavba je sicer že pod stroho, teži pa jo še precejšnje breme dolga. Potrebno bi bilo zagotoviti vsaj eno sobico, katera bi v zimskem času služila za knjižnico in se stanke. Ker nam pa manjka potrebnih sredstev, terkamno ponovno na dobra srca naših prijateljev. Dvakrat da kdor hitro da. — Katoliško prosvetno društvo v Polzeli.

— Izpiti za otroške vrtnarice. Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani se prične praktični

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenčevate, suknje, obleke perilo i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

izpiti za otroške vrtnarice dne 4. novembra ob 8. Pravilno opremljene in kolkovane prošnje za pripis k izpitu naj se pošljejo ravateljstvu po službeni poti do 30. oktobra.

— Izpopolnitev zobnega ambulatorija v Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Okrožni urad prične v ponedeljek 19. oktobra t. l. v svojem zobnem ambulatoriju z deli v zlatu (zlate plombe, krone i. dr.) Redne ordinacijske ure za dela v zlatu so do preklica od 18 do 20. Cene posameznih del v zlatu bodo sledeče: a) plomba iz zlata 120 Din, b) Logan oz. Davis krona 120 Din, c) zlata krona 220 Din, d) Richmond krona 300 e) zob na vijak v zlatu 200 Din, f) vsaka zala zadinarjev, d) pri zlatem mostu vsak člen 240 Din, pona 60 Din. Vse podrobne informacije dobe člani urada in njihovi svojci v zobnem ambulatoriju (Miklošičeva cesta, prilijče levo).

— Semenij v Laškem. V petek 23. oktobra t. l. bo v Laškem živinski sejem. Kupci vabljeni, ker so prodajalci obveščeni.

— Publikacija Slovenske šolske Matice. Za leto 1931 bo izdala Slov. Šol. Matica sledeče knjige: 1. Zbornik, z mnogimi razpravami, ki obravnavajo pederice sodobne probleme; 2. Dr. Stanko Gogala: O pedagoških vrednotah mladinskega gibanja; 3. Leo Pibrovac: II. osnovni razred v luči modernih vzgojno-didaktičnih načel in 4. Univ. prof. dr. Milan Vidmar: Pomen tehnike za sodobno življenje.

— Kakor je razvidno iz tega programa, knjige niso namenjene samo učiteljsstvu, temveč vsem, ki jim je mar za sodobna kulturna vprašanja. Zato vabimo vse naše izobraženstvo, da naroči te knjige na ta način, da se včlanijo v Slov. Šol. Matico. Letna članarina je 40 Din, za dijake pa 25 Din. Tajnik.

— Lastniki starin in modernih umetnin se opozarjajo na današnji oglas v malem oglasniku, na katerega posebej opozarjamo.

— Opozarjamo cenjene čitatelje na današnjo prilogo pooblašene prodajalne srečk državne razredne loterije, Serdarušič in drug, Belgrad, Knjigarnice Ljubice 16.

— Natečaj. Nižja šola vojne akademije potrebuje honorarnega učitelja petja. Za to mesto lahko prosijo vojni kapelniki in učitelji petja in to aktivni ali že upokojeni. Prošnje je poslati »Upravi vojne akademije« v Belgradu do najkasneje 10. novembra.

Pred influenco

in nalezljivim vnetjem grla obvarujejo

Dobiva jo se v vseh lekarnah. Cena malega zavitka Din 8.—, velikega zavitka Din 15.—.

— Za spomin vernih duš priporočila Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani cerkvenim zborom: Foerster A. Sedem pogrebni pesmi za mešani zbor. 10 Din. Gram Ant. Misa pro defunctis za mešani zbor in orgle. Part. 12 Din. Hladnik Ig. Op. 34 misa pro defunctis za troglasni mešani zbor ali za en glas in orgle. 10 Din. Hladnik Ig. Op. 52. Requiem za en glas in orgle. 16 Din. Kokušar I. Requiem za en glas in orgle. 12 Din. Premrl St. Requiem za en glas in orgle. 20 Din. Marolt Fr. Nagrobnice za moški zbor. Vez. 20 Din, broš. 16 Din.

— Varno nalagajte svoje imetje v glasbeni instrument. V teku let na vrednosti celo pridobi (glej gosli, gitare). Ravnote tedaj dobro, ako takoj kupite ter se obrnete na skladišče tvornice glasbenih instrumentov Meinel & Herold, Maribor št. 100. Zahtevajte zato čim prej od trdke katalog, katerega prejmete takoj brezplačno.

— Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavljenju v možganih ter napadom mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef« grenčica lahko odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žilic so dognala, da »Franz-Josef« voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Praktično oranje. Iz Vodice: Res pametna in koristna je ideja kmetijske družbe, da je napravila pri nas poskusno oranje s Sackovimi plugi. Čeprav je pri nas precej naprednih kmetovalcev, ki imajo železne pluge, vendar se je zbralo z Vodice in bližnjih vasi precejšnje število kmetov. Z dvema pri konji se je poskusil en plug za drugim, plug z dvema deskama, obračalnik itd. Ako bi hoteli izbirati, eh potem bi morali kar vse vrste naročiti. Večina nas je mislila, da je prvi najboljši. Prišli so drugi na vrsto in zdelo se nam je, da vsak boljše dela. Razložena nam je bila uravnava vsakega pluga posebej, nakar je vsak šel gladko, kakor da je baš za to zemljo napravljen. Na koncu pa smo se zedinili, da so najbolj prikladni št. 7 in 6 z dvojnimi gredljem, št. 6 z enostavnim gredljem in upognjeno desko in za obračalnike. Kmetijski družbi pa smo hvalažni, da se je tudi nas spomnila.

— Pol kilograma nepotrebnih snovi v dnevnih hrani. Strokovni listi javljajo, da se nahaja med hrano, ki jo odrasli človek rabi za vsakdanjo prehrano, pol kilograma nepotrebnega balasta. Paziti moramo, da se isti redno odstranjuje. Pri lenivosti črev in zaprtju moramo zato rabiti dnevno po dve Artin-dražaji, ki povzročita naslednje jutro normalno izpraznitev brez vsake bolečine. Kdor preizkusi to sredstvo, ne bo rabil drugega.

— Mleko s kavo lažje prebavljivo. Učienjaki so dognali, da se mleko, povzeto s kavo, najlažje zasiri, posebno fino pa pri kavi Hag, dočim je mleko, zavžito brez kavevine primesi, zasirjeno v večjih gradah, torej težje prebavljivo. Poskusi so tudi dognali, da je kozje mleko težje prebavljivo, kot kravje. Vsem, posebno pa še otrokom, ki jim škoduje navadna zrna kava, se mora nujno svetovati, da v svrhu lažje prebave nujno potrebne mlečne hrane mešajo mleko s kofeina prosto kavo Hag.

— Znižane cene za prekomorski promet. Francoska linija je s 1. oktobrom znatno znižala vozne cene za vse razrede, posebno še za 3. razred, katerega se Slovenci najraje poslužujejo, zlasti na brzoparnikih »Ile de France«, »Paris« itd. Cene so znižane tudi za turistični razred na brzoparniku »Lafayette«. Francoska linija je med Slovenci najbolj znana in priljubljena ter se je radi poslužujejo za vožnje med Havre in Newyorkom ozir. Kanado.

— Opozarjamo cenj. bravce na oglas glavne kolekture državne razredne loterije Hermes d. d., Zagreb, Jelčičev trg 7, Pod zidom 8 na strani 20.

— Ceneje nego v razprodaji in pri tem zanesljivo dobro blago za zime: suknje, damske plašče in ostalo manufakturno nabavite pri znani trdnici Novak na Kongresnem trgu 15 (nasproti nunske cerkve).

— Vera! Hvaležna sem Ti. Izvrstno mi je odstranil pediker kopalski hotela Slna kurja očesa. Sedaj mi lahko plešalci stopajo po nogah po mili volji. Plesalke, k pedikerju!

— Da-li bo lepa, ko bo dorasla?

To je odvisno od vas, cenjena dama, da bo vaš mali, lepi dojenček nekoč velika lepa deklica. Naj se mnogo solnči in športno udejstvuje, glavno pazljivo pa polagajte njegovi koži. Uporabljajte za njegovo kopeli Palmira-Baby milo, da bo njegova nežna koža tudi takla ostala. Kozmetika dojenčkov se začne s Palmira-milom.

— Obledelje obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Releh.

— Telefon 2708, se priporoča za prevoz blaga z avtomobilom in konji. Cene konkurenčne. Rudolf Velepčič, trgovina z kurivom, Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta 25.

— Restavracija »SAVSKI TIVOLJE, Ježica čez črnuški most, levo, v nedeljo vrtni koncert Začetek ob pol 3 popoldne.

— Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Lastnik in vodja primarij dr. Černi, specialisti za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskimi solncem za obsevanje ran, koštnih in sklepnih vnetij, tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »halac« za revmatična in druga boleča vnetja; enterocleanerjem za notranje črevesne kopeli pri žepki, napihovanju in za splošni telesni dvig. Dnevna oskrba: I. razred 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

Jesenice

Ker se opereta »Čardaška knežinja« ponavlja v nedeljo, dne 18. oktobra zadnjikrat ob 3 popoldne, opozarjamo okoličane, da si ogledajo to veleznimovo opereto. Vstopnice se dobe eno uro pred pričetkom pri društveni blagajni.

Osnovni šoli na Jesenicah priredita v nedeljo 18. t. m. ob 20. v šolski telovadnici igrokaz »Kraljična«... v korist šolskih potrebščin. Šolski vodstvi vabita prijatelje k uvrzoritvi.

Maribor Brezposelnost in pomanjkanje preti

K dobrodelni akciji mariborske občine in humanitarnih društev.

Prvi predznaki hude socialne krize na zimo se že kažejo. V gospodarstvu se opaža zastoj, podjetja odpuščajo delavstvo in število brezposelnih narašča od dne do dne. Edina nada je še mila zima, med katero bi se lahko nadaljevala gradbena sezona, ki bo v doglednem času v Mariboru zaposlila veliko število delavskih moči. Toda na tako slučajno rešitev se ni zanašati in zato je akcija mestne občine in humanitarnih društev, o kateri smo že poročali, sedaj na pričetek zime največjega pomena. Slično pomožno akcijo smo imeli v Mariboru že za časa hude zime leta 1929. Toda takrat je bilo vse nepripravljeno in nanaglomno organizirano ter je manjkalo enotnega načrta in skupnega sodelovanja vseh v poštev prihajajočih činiteljev. Letos pa se izdeluje na mestnem socialnopolitičnem uradu enoten načrt, po katerem se bo začela krljarska vojna proti grozeči pošasti bede s 1. novembrom t. l. Mariborska mestna občina je v letošnjem proračunskem letu določila za socialne svrhe 2 in pol milijona Din. S tem denarjem podpira le občane, dočim vsi ostali, ki živijo stalno v mestu, pa nimajo občinske domovinske pravice, niso mogli apelirati na pomoč mesta. Pomožna akcija, katera se sedaj uvaža bo v glavnem tem revežem, ki so ravno tako potrebni pomoči, nudila preko zime možnost življenja, dokler ne nastopijo topet boljši časi.

□ **Važna misija višjega drž. pravdnika dr. Jančiča.** Prvi državni pravdnik mariborskega okrožnega sodišča dr. Ivan Jančič je bil te dni zopet pozvan v Belgrad, da sodeluje pri ureditvi nekaterih važnih vprašanj, ki se tičejo našega pravosodstva. S tem so odgovorni činitelji iznova pokazali, da umejo prav ceniti odlične pravniške in organizatorne zmožnosti dr. Jančiča. Že v letošnjem poletju je bila poverjena dr. Jančiču važna misija z organizacijo državnih pravdnikov v Srbiji, nova naloga pa je prav tako važna in odgovorna. Želimo g. prvemu državnemu pravdniku pri njegovi misiji čim največ uspehov. V Mariboru ga bode za časa njegove odsotnosti nadomeščoval državni pravdnik dr. Ivan Hojnik.

□ **25 letnico svojega udeleževanja je praznoval te dni odlični gospodarski strokovnjak in ravnatelj ter tehnični vodja tovarne za dušik v Rušah inž. Robert Mader.** Kot strokovnjak in kot mož širokega gospodarsko-političnega obzora je posvetil vse svoje moči v prosih velikega podjetja, katero vodi in njegovemu neumornemu delu gre velika zasluga, da se je podjetje dvignilo do dosedanje višine ter se prilagodilo spretno novim razmeram na trgu, da je ves velik obrat ostal polno zaposlen. Delavstvo in uradništvo ima v njem dobrega in uvidnega šefa, kateremu je doberbiti nastavljenecv podjetja predvsem na srce ter ima smisel za njihove socialne in kulturne potrebe. Želimo g. ravnatelju v njegovem delu in stremiljenju še mnogo uspehov, podjetju pod njegovim vodstvom pa še večjega razmaha.

□ **Posestne izpremembe.** V zadnjem času so se v Mariboru dogodile sledeče posestne izpremembe: Moran Alojz in Marta, trgovca iz Rač, sta kupila hišo Aleksandrova cesta 32 od Josipa in Marije Šerec za 600.000 Din. — Lipša Joško, trgovec, Jenkova ulica 5 je kupil hišo Vojašniška 6 od Rose Reisman za 192.500 Din. — Elizabeta Toplak, posestnica, Glavni trg 18, je kupila del hiše Ulica 10. oktobra št. 5 od posestnika Ervina Zelenka za 150.000 Din. Hišo v Taborski ulici 14 je kupil posestnik Patiz Ivan od Patiz Pavla za 30.000 Din.

□ **Poceni meso.** V ponedeljek, dne 19. t. m., se bo prodalo na stojnici zaoporečeno meso pri mestni klavnicni 250 kg telečjega mesa po 8 Din in sicer na osebo 1 do 2 kg.

□ **Mariborski veliki trg.** Sobotni trg je bil zelo dobro založen in tudi trgovanje je bilo v znamenju bližajoče se zime zelo živahno. Dalekovidne gospodinjice gledajo pač, da se sedaj ob obilici vseh pridelkov, ko je blago še poceni, založe za zimo. Krompirja so pripeljali kmetje 26 voz in 155 vreč, prodajal se je pa po 1 do 1.50 Din; čebule je bilo 4 vozovi in 56 vreč, cena pa 3 do 5 Din, zelja 28 voz in 38 vreč, glava po 1—2 Din (kg po 0.75), fižola 12 vreč po 1.50—2 Din za en liter, luščen grah liter po 10—12, hren kilogram 10 Din, karfiola komad 4 do 10 Din, zelena komad 1—1.50 Din, kisló zelje kg 4 Din, kislá repa 2 Din, paradižniki 2 Din, zelo mnogo je bilo najraznovrstnejših gob, ki so letos izredno lepe in čvrste. Sedaj je bilo 16 voz. Hrušk prihaja že malo na trg, tem več pa jabolk. Cene: hruške 3—5 Din, jabolka 1.50—2 Din, grozdje 2.50—5, izabela 1.50—2, kostanj, surov 1—1.50, pečen 4—6, orehi, celi 6, zluščeni 18—30, čajno maslo 84—48, surovo 28—32, kuhano 30 Din. Obilo je

Na podlagi dosedanjih izkušenj se bo celotna akcija centralizirala v glavnem pomožnem odboru, v katerem bodo zastopniki vseh humanitarnih društev in mestne občine ter ostali v poštev prihajajoči činitelji. Glavni odbor bo imel v vsakem izmed petih mestnih okrajev pododbor, katerega bodo tvorili okrajni mestni zastopnik ter po en zastopnik od vsakega v glavnem odboru zastopane društva. Ta pomožni odbor bo na licu mesta ugotavljal, kje in v kakšni obliki je potrebna pomoč. Osrednji odbor bo potem pomoči potrebnim dajal nakazila na živila, kurjavo, obleko, obuvalo in drugo. Na te nakaznice se bodo dobile v določenih trgovinah navedene stvari. V posebni kuhinji se bo organizirala tudi prehrana ter delila brezposelnim in revnim, zastoj. Vsa pomoč pa se bo delila izključno v naturalijah, vrhu tega pa bo kontrola zelo stroga, da se prepreči vse zlorabe. Hkrati bo glavni odbor pomožne akcije vplival na hišne posetnike radi znižanja najemnine. Baš previsoka najemнина je eden vzrokov pomanjkanja socialno šibkih slojev, kojih zaslužek zadostuje šestkrat samo za najemnino za stanovanje. Odbor bo skušal tudi z osebnim posredovanjem doseči, da se najemnine vsaj preko zime, ko ni zaslužka, znižajo ter se ne ogroža ljudi v tem najbolj kritičnem času. Mestna občina je zaenkrat določila za to akcijo 100.000 dinarjev. Večji znesek je votirala tudi Delavska zbornica. Uvedla se bo tudi občinska nabiralna akcija med meščanstvom, ki je dosedaj vedno pokazalo mnogo smisla za podpiranje revežev.

Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA

bilo divjačine. Srnina kg 10—12, jerebice komad 12, ključači 15 Din, zajci 20—30 in fazani 18 do 22 Din. Fazanov je letos izredno mnogo ter tako visoka cena ni opravičena. Zelo dobro je bil založen tudi mesni trg. 33 špeharjev je pripeljalo 99 svinj. Cene so bile običajne, le pri lušenem mesu brez kosti se je dvignila cena za 1 Din.

□ **Priliko je izrabil.** V Strossmajerjevi ulici 6 je v pritrjenem stanovanju visel pri oknu lep ženski pivovnik ter izzval nekega mimoprišedšega uzmovila tako dolgo, da je stegnil svoje dolge prste ter ga sunil. Lastnica, 17 letna modistinja Ana Matko, trpi 850 dinarjev škode.

□ **Zelezna roka na mariborskem trgu.** Včeraj so organi mestnega tržnega nadzorstva zaplenili nekemu mesarju večjo količino mesa, razen tega nekaterim kmetičem črvice in uvele gobe.

□ **Mariborčani so pošteni.** V zadnjem času so pošteni najditelji oddali pri tukašnjem najdenišnem uradu sledeče izgubljene predmete: denarnica s 110 Din; ženska ročna torbica z želez. legitimacijo na ime Gašparič, več dežnikov, vreča sladkorja; zlat prstan; rjava usnjata denarnica; več parov naočnikov ter usnjata aktovka.

□ **Pri novi stavbi na Glavnem trgu se je težje ponesrečil** 53 letni tesar Ivan Obed. Na ogradju je zdrsnil ter padel več metrov v globino. Zlomil si je pri padcu desno roko ter zadobil tudi notranje poškodbe. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnišnico.

□ **Vojaški novinec-dijaki in gojenci inženirske podoficirske šole** prisegajo danes dopoldne

ob 10 v vojašnici Kralja Petra. Po prisegi se vrši zabava z obširnejšim programom.

□ **Zadušnica za Vladimira Gortana, Bidoveca, Marušiča, Miliša in Valentiča** se vrši danes ob 11 dopoldne v stolnici.

□ **Levstikova proslava.** Danes ob 10 dopoldne se vrši v kinu Apolo proslava 100 letnice rojstva velikega slovenskega pisatelja in rodoljuba Franca Levstika. O pomenu Levstika bo govoril njegov odlični poznavalec prof. dr. Anton Slodnjak. Proslavo sta organizirala Mariborsko zgodovinsko društvo in Ljudska univerza.

□ **V kotel z vrelo vodo** je padel v Lormanjih 6 letni posestnikov sinček Ignac Colnarič. Otrok se je plazil po kotlu, v katerem se je kuhala piža za svinje, pri tem mu pa je izdrsnilo ter je padel v vrelo vodo. K sreči pa je priletel v kotel z nogami in ne na glavo. Dobil je težke opekline na nogah do kolen ter se zdravi v mariborski bolnišnici.

□ **Za višjega pristava v zdravstvenem domu** v Mariboru je imenovana dr. Amalija Šimčeva, dosedaj upravnica šole narodnega zdravja v Zagrebu.

□ **Za duhovščino** se priporoča velika izbira črnega in temnosivega blaga za obleke in porušnike v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor, Gosposka 10.

Celje

□ **Zalni dan za padle v vojni.** Krajevni odbor združenja vojnih invalidov je določil svoj žalni dan za tovariše, padle v vojni, 20. oktobra vsakega leta. Člani združenja naj se žalnega dne udeležijo v polnem tevilu. Občinstvo je vabljeno k udeležbi.

□ **Današnji koncert orkestra kraljeve garde** nam obeta izreden glasbeni užitek, kakršnega že dolgo nismo imeli v Celju.

□ **Kdor se zanima za delo v občini in za občinsko upravo,** naj ne zamudi današnjega predavanja g. župana Mihelčiča o občinski samoupravi v mali dvorani Ljudskega doma. Predavanje je ob 9. predpoldne.

□ **Prosvetni večer KPD.** Jutri v ponedeljek se vrši ob običajni uri v veliki dvorani drugi prosvetni večer tekoče sezone. Pred predavanjem svira društveni orkester pod vodstvom g. Lenardona. Predava znani pedagog prof. dr. Stanko Gogala iz Ljubljane o »Vzgoji mladine«. Danes se vrši po vsem svetu boj za mladino, vsakdo hoče mladino pridobiti zase, vsakdo hoče dati mladini smernice za življenje in vsakdo je najboljši prijatelj mladine. Zato je zelo hvalevredno, da je posvetilo celjsko Prosvetno društvo en večer mladini in je povabilo enega najboljših slovenskih vzgojnih ideologov, da nam govori o vzgoji mladine. Vabljeni so predvsem starši in pedagogi ex offio, to so profesorji in učitelji, pa tudi vsak drug, ki se zanima in se mora zanimati za vzgojne probleme.

□ **Smrtna kosa.** V petek 16. t. m. je umrla v Gosposki ulici št. 13 zasebnica Bandek Neža v visoki starosti 70 let. V soboto 17. t. m. pa je umrla v Liscah št. 5 zasebnica Klobučar Lavra, mati znanega celjskega zobotehnika Klobučarja v starosti 63 let. — Rainim blag spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje.

□ **Sport.** Za danes napovedana tekma med SK Celjem in SK Olimpiem se preloži na prihodnjo nedeljo 25. t. m.

□ **Nagradno streljanje celjske zvezne strelske družine** se bo vršilo v nedeljo 25. t. m. ob 9. predpoldne na vojaškem strelišču na Pečovniku.

□ **Uboj v Spodnji Hudinji pred sodiščem.** Včeraj, v soboto 17. t. m. je stal 48 letni čevljar Blakšič Karol pred celjskim okrožnim sodiščem zaradi uboja, ki ga je zakrivil v nedeljo 20. septembra. Obtoženec je oženjen in oče deveterih otrok. Omenjenega dne je obtoženec 24 letnega rlabernika Dominika, ki ga je udaril po ustih, za revanš vsekaj z nožem v vrat in mu pri tem prerazil žile tako, da je v nekaj minutah izkrevavel. Obtoženec priznava dejanje, a se zagovarja s silobranom, razburjenostjo in strahom. Pravi, da je imel v vojnem času kolero in legar in da ga od tedaj včasih popolnoma zapusti pamet. Prosil je za milo sodbo zaradi njegovih deveterih otrok. Po daljšem posvetovanju je sodišče proglasilo sodbo, s katero se obsodi obtoženec na 15 mesecev robije (težke ječe), na izgubo državljanških pravic na 3 leta, na plačilo stroškov, ki pa se izrečejo za neizterljivost, in na plačilo pogrebnih stroškov OUZD v znesku 840 Din. V kazni se mu vrste preiskovalni zapor. Kazen je, kakor je povdarjal predsednik, zelo mila, a to z ozirom na njegovo družino. Sodnemu dvoru je predsedoval v. s. s. Levičnik, prisednika s. o. s. Detiček in s. o. s. Kompara, obtožbo je zastopal dr. Rus, obtoženca pa je zagovarjal dr. Rajh.

Ruše

Slovesnost nove šole. Končno se je vendar približal 18. oktober, ko se bomo veselili Rušan ob blagoslovitvi nove narodne šole. Naše veselje pa bo še podžigala zavest, da je Nj. Vel. kralj Aleksander I. dovolil, da nosi nova šola ime kraljeviča Andreja. — Spored slovesnosti ta dan je sledeči: 1. Ob 9 sprejem pom. škofa dr. Ivana Tomažiča. 2. Ob pol 10 škofova sv. maša s pridigo. 3. Po cerkvenem opravilu spoved od cerkve do nove šole. 4. Pozdrav pri šoli. 5. Blagoslovitev šole. 6. Slavnostni obred v novi šoli.

□ **Razvaline življenja** je Finžgarjeva drama, ki jo priredi kat. prosvetno društvo v nedeljo, dne 25. oktobra t. l. ob pol 20 (8) v svoji prenovljeni dvorani kot Finžgarjevo proslavo. Poleg drame je na sporedu še petje in govor o enem največjih sinov slovenske matere jubilantu F. S. Finžgarju. Govornik pride iz Maribora. Na proslavo še danes opozarjamo in vabimo vse. Vstopnice se bodo dobile že zadnje dni tedna v kaplaniji, pred prireditvijo pa pred dvorano samo.

□ **Trgatev.** Tudi pri nas se je začela glasiti pesem klopotev in ni dneva, da se ne bi zvečer pri neličih vriskajoči in veseli trgači domov. **Bazalo** in

letos obrodila vinska trta. Daj le Bog, da bi se dobra kapljica dala spraviti tudi v denar, da bi se tudi pri nas kriza omilila.

□ **Grd zločin.** Te dni so orožniki prijeli 17 letnega fanta, ki je obdolžen grdega zločina nad staro beračico. Tukaj je pač potrebna eksperimentalna kazen in nepopoljšljiva je treba spraviti v prisilno delavnico ali poboljševalnico.

Ptujsko pismo

Ptuj, 16. oktobra.

Samostan očetov minoritov v Ptuj postaja pravcata zakladnica umetniških dragocenosti. Ptujčani hodimo kar gledat in strmet, kaj nam vse odkrivajo zdaj v samostanu, zdaj v cerkvi. Sicer tiči v nas, v vsakem posebej, več ali manj kos zgodovinarja, kar ni nič čudnega, ker smo zrasi na takih zgodovinskih tleh, toda da krijejo naša stara zidovja v sebi take znamenitosti, tega nismo pričakovali. Te dni je konservator dr. Stele zopet odkril v samostanski cerkvi dve novi freski, ki predstavljata povrhu še doslej najstarejši slikarske umetnosti v Sloveniji. Izvirata iz druge polovice 13. stoletja ter predstavljata prva Kristusa v nerazložni skupini, druga pa smrt sv. Frančiška med svojimi sobraty — redovniki. Ko bode vse obnovljeno in končano, potem bo samostan po pravici nekaj edinstvenega s svojimi dragocenimi zakladi. Renoverjanja cerkvene notranjosti je v glavnem končano in glavni oltar je bil že posvečen. Prenavljajo sedaj stranske oltarje, ki bodo obnovljeni ravno tako ko glavni na podlagi prvotne slikarje. Neokurna novejša slikarja se odstranja in obnovljena bo prvotna marmoziracija. Oltarji in prižnica so dela visoke umetniške kvalitete iz druge četrtine 18. stoletja. Letos dobi cerkev še nov križevpot, za katerega so poslali osnutke naši priznani umetniki. Izbira bo težka, da se ne pokvari sedaj tako skladna cerkvena notranjost. Res velike so zasluge oo. minoritov in konservatorja dr. Steleta, da so nam odkrili te tako dolgo neopažene umetnostne zaklade.

Neko šušljanje gre po vrstah naših kulturnih delavcev in iz njega sklepamo, da nam pripravljajo na zimo veselo presenečenje. Ljudski oder dobimo in z njim institucijo, katero smo v našem kulturnem življenju zelo pogrešali. Važna naloga čaka novo društvo, da nam izpolni vrzel, katere nam redna gostovanja mariborskega gledališča niso mogla izpolniti. Gre le še za vprašanje prostorov in tudi to bode, kakor čujemo rešeno na splošno zadovoljnost, tako da bo društvu zagotovljen neomejen razmah. Najugodnejši bi bili pač prostori v mestnem gledališču, ki se itak uporablja le ob priliki gostovanj Mariborčanov.

Se vedno nas opozarjajo rdeči letaki na sadno razstavo ter nas vabijo v Društveni dom, kjer ves dan kar vrvi raznih obiskovalcev. In med temi niso samo tuji, celo domačine najdeš med njimi, Ptujčane, katere ni sicer lahko razgibati. Svoja redna družabna omizja so zamenjali z vabljivim zaključkom razstavne dvorane, kjer se toči zlato haložan ter se dobe tudi druge dobrrote, ne pa samo jabolka. Pa nam tudi tuji priznavajo, da se je razstava izredno posrečila ter da je nekaj spravimo ekupaj, kadar se zavzamemo. Uspeh je tu, ne samo moralen, ampak tudi materialen.

Trgatev v Haložah in Ptujskih gorah je v glavnem že končana. Klopotev za klopotev prenehava s svojo pesmijo, znak, da ni več grozja. Le tu in tam še poje kakšen v mrzlem jesenskem vetru. Naši meščani pa se selijo zopet iz svojih goric nazaj v mesto in zopet arečujemo obraze, katere smo nekaj časa pogrešali. S trgatvijo so vsi izredno zadovoljni; skrbni jih lahko, kako bodo spravili pridelke v denar. Je res težko, če ti ponuja vinski trgovci za najboljši mošt 60 par, kvečjemu 1 Din. Pa ga dobi tudi za to ceno dovolj. Revni vinogradnik iz Halož ga mora prodati za vsako ceno, ako hoče živeti. Pri nas pa se za to ceno ne udamo. Raje bodo počakali, da vino dozori v kletih, na pomlad pa se bodo odprli na vseh gričkah po okolici vinotoči. — V kratkem se zopet oglasim. — Poetovius.

Murska Sobota

Terezijin semenj. V četrtek se je vršil tako zvani »Terezijin semenj«, ki je v okolici eden največjih. Skenjenih je bilo mnogo kupčij, le živinske cene so bile jako nizke.

Na poti umrla. Iz Beltincev poročajo: Umrla je soproga g. trgovca Brumen Martina. Pokojnica se je zdravila v ormoški bolnišnici. Med prevozom od tam domov je izdihnila.

Avto v jarku. Brata T. iz Beltincev sta se 2 potjo sta se hotela menjati pri šofiranju. Medtem je avto zavil in se zvalil v jarek. Pri tem so bili poškodovani in brata i avto.

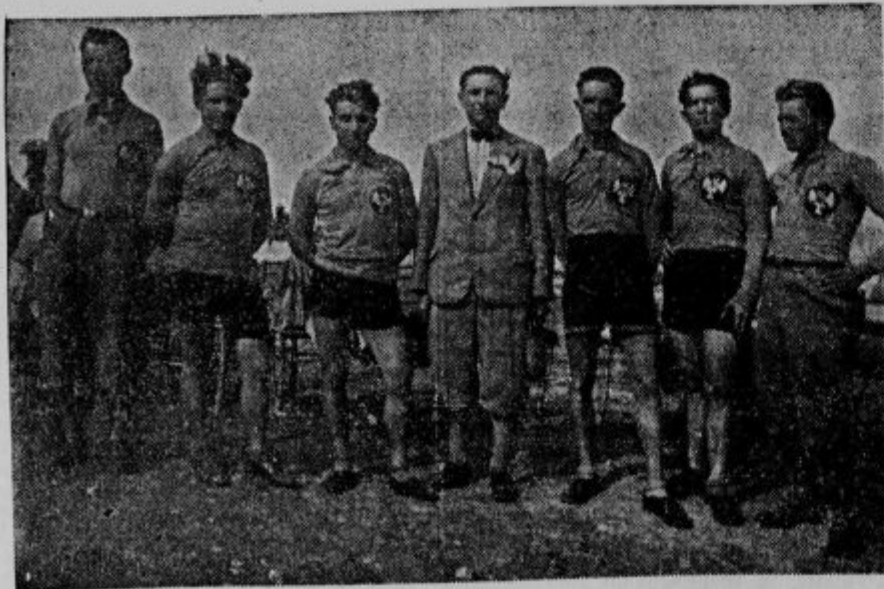
Št. Jernej

Gospodinjina šola. Castite sestre otvorijo 20. t. m. ponovno svojo plodonosno gospodinjinsko šolo, da izobrazijo mlada dekleta v vsem, česar jim je treba kot bodočim gospodinjim. Razstava, ki so jo bile priredile udeleženke ob zaključku preteklega šol. leta, nam je bila v najboljši dokaz, kako velike uspehe dosežejo sestre s svojim tihim in vztrajnim delovanjem v tem prekoristnem učnem zavodu.

Polje. Prompir smo izkopali, a je droban in malo ga je. Tudi ajda je srečno dozorela, a ni izpolnila upov, ker je le malo obrodila. — Pomanjkanje in trpljenje nam grozi, da z bolečinami v srcih in skrbmi v očeh zro kmetje prihodnosti nasproti. —

Naročajte .Slovenca!'

Balkanijada v Sofiji

Poleg nogometašev, ki niso iz Sofije prinesli nobenih lavorik, so bili tudi kolesarji na balkanijadi. Seveda kaj posebnega tudi kolesarji niso dosegli. Ni bilo prilike za dober trening. Vendar ne smemo zameriti našim vrlim kolesarjem ako so odšli brez treninga. Kriv je naš olimpijski komite, ki je prepozno obvestil kolesarsko Zvezo, da bodo tudi kolesarji teknovali v Sofiji. Radi tega niso nastopili tudi drugi sportniki, ki bi drugače go-

tovo sodelovali in se tudi boljše odrezali kakor nogometaši.

Silka kaže našo kolesarsko reprezentanco v Sofiji, od leve proti desni: Valant Ivan (Ilirija), Ivković Drago (Graničar, Gjurgjevac), Abulnar Franc (Ilirija), Banek, kapetan moštva (Zagreb), Rozman Stefan (Perun, Maribor), Mikee (Zagreb), Oblak Janko (Vrhnika). Slednji je še najboljšje odrezal v borbi z bolgarskimi kolesarji, ki so bili za balkanijado dobro pripravljeni.

Dopisi

Novo mesto

Prosvetno društvo ponovi danes zvečer ob 20 v dvorani Prosvetnega doma Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba«.

Od letošnje velike suše, glede katere velikosti ne vedo primera niti najstarejši ljudje, so posebno prizadeti že itak vsako leto pasivni predeli naše države. Z namenom podpreti prebivalce teh krajev, se je tudi v Novem mestu ustanovil poseben akcijski odbor, ki se tem potom obrača na meščane s prošnjo, naj v to svrhu darujejo znesek, primeren svojim premoženjskim razmeram. Sočutje in solidarnost s trpečimi mora priti pri tej priliki do najširšega izraza.

ST. PETER PRI NOVM MESTU.

Občni zbor Kat. Prosv. društva bo na praznik Kristusa Kralja v nedeljo 25. oktobra, po popoldanski službi boji v »Domu«. Ob tej priliki bo tudi aktualno predavanje g. dr. Česnika. Pridite polnoštevilno! — Knjižnica Kat. Prosv. društva bo prihodnjo nedeljo pričela poslovanje. Poslušajte se! Dobra knjiga je najboljši prijatelj! — Znati je treba! Nekateri posestniki okraj Krke iz Zihovega sela imajo vinograde na Trški gori. Ker ni v bližini mostu, morajo preko Novega mesta, kar pa pot zelo podaljša. Pa so jo pogruntali in si skrajšali pot na ta način, da so, ker je voda plitva, kar preko Krke pri Lešnici naredili zasilno pot, po kateri vozijo tudi z vozovi. — Pomanjkanje zelja. Še vsako leto smo ga za domačo potrebo dovolj pridelali, letos pa je suša tudi v tem oziru marsikomu napravila skrbi. Več voz so ga naročili iz ljubljanske okolice, kjer je to blago dobro obrodilo.

Kranj

Zborovanje Prosvetnega društva. Ob prav zadovoljivi udeležbi se je pretekli tork, 13. t. m. zvečer vršil v dvorani Ljudskega doma zelo lepo uspeli občni zbor Prosvetnega društva. Ves potek zborovanja in izbrana poročila so pokazala, da Prosvetno društvo v Kranju vrši važno prosvetno nalogo, katero si je prostovoljno zahtelo v svojem programu. — Društvo je v letošnji poslovni dobi imelo 8 rednih sej, dramatični odsek je priredil 22 gledaliških predstav in dvoje gostovanj. Miklavžev večer za otroke in odrasle, Silvestrov večer, Materinski dan, 4 prosvetne večere in 3 kino-predstave. Vršili so se tudi tečaj za nemeščino in maskerski tečaj. Denarni promet društva je bil precejšen in izkazuje nekaj prebitka. Nabavilo se je nekaj novih oblek za igre, popravila se je dvorana, izpopolnjuje se pa tudi knjižnica, ki šteje že 1150 knjig. Knjižnica se je letos zelo pomnožila in preuredila, zato jo močno priporočamo. Godbeni odsek je večkrat javno nastopil, fantovski pa goji šport. Občni zbor je izrekel odobro zaupnico. Zborovanje je vodil predsednik društva g. svetnik M. Škerbec, ki zavzema isto funkcijo tudi za prihodnje. — Med slučajnostmi smo slišali tudi predlog, naj društvo ustanovi v primeri obliki neke vrste Ljudsko univerzo. — Občni zbor, ki je pokazal revijo vsega dela in ustvarjanja preteklega leta, nam je nudil zadostne dokaze, kako se kranjsko Prosvetno društvo vedno bolj uveljavlja in afirmira v javnosti kot važen prosvetni činitelj. Dolžnost nas vseh je, da društvo pri njegovem vztrajnem delu podpiramo.

Stavka ševljarjev v Jadransko-Posavski tovarni je v četrtek nehala, ker so se ševljarji vrnili na delo. Bistvenih in dalekosežnih posledic štrajka ni rodil.

Škofja Loka

Misijska razstava s proslavo se vrši danes 18. okt. v Društvenem domu. Zlasti razstava je zelo zanimiva, kjer so razstavljeni predmeti, posebno iz tistih pokrajin, kjer delujejo naši misijonarji iz Kitajske, Indije, Afrike itd. Poleg teh predmetov so razstavljeni tudi ročana dela, ki so namenjena misijonom. Danes popoldne (18. okt.) pa se vrši v veliki družinski dvorani Baragova proslava in sicer ob 3 popoldne, kjer bo govoril dr. Erlih. Vabimo vse, zlasti tudi mladino, da si ogledajo nad vse zanimivo razstavo, kakor tudi da posetijo popoldansko predstavo. Vstopnine ni, pač pa se pobirajo prostovoljni prispevki za misijone.

Premijera svojnega filma bo danes v kinu Društveni dom. Na sporedu je poleg glavnega filma »Pesi in konec« tudi žurnal, kjer poje slovenska Glasbena Matica v Parizu. Opozorjamo, naj si vsakdo, kdor želi obiskati tonfilm hitro rezervira stopnico, ker jih je le še malo na razpolago.

Župna cerkev bo predvidoma otvorjena na praznik Kristusa Kralja 25. okt. Istočasno se bo obhajala tudi 400 letnica župne cerkve. Podrobnější spored objavimo.

Francé Uršič:

Impresije iz Berlina

Šlo je že proti večeru, ko nas je lokomotiva monakovskega brzdavca po bliskovito zapeljala pod stekleni baldahin berlinskega kolodvora.

Berlin. Rožnata svetloba poletnega dne se je pretepljala v vijolične megle zgodnjega mraka. Užigale so se prve luči in v tej mlaični predvečerni sceni, ki jo je spremljalo petje tramvajev in ves ostali rekvizit velikomestnega prometa, smo se znašli na ulici.

Tramvaj. Avtobus. Motorji. Ljudje. Ozračje je težko in bočno ter diši po pnevmatikah in bencinu. Skozi to gosto plast, žari na milijone električnih žarnic. Rdeče, modre in zelene cevi, v katerih vre električna struja, prepletajo mračne kubuse šestnadstropnih stavb, se v drznih krivuljah spuščajo čez ulice in spet nekje čisto pod nebeškim svodom plijejo živobarvne naslove berlinskih firm.

V tej fantastični večerni iluminaciji, ki jo še boža jazz iz razkošnih kavarn (v katerih gore lestenci in v katoliških katedralah), je Berlin ilustracija iz tisoč in ene noči.

Črni kazalci so na razsvetljenih urah odmerili že polnoč, prometno vrvenje pa se je z nezmanjšano silo nadaljevalo v hladno jutro naslednjega dne.

Jutro je lepo in solnčno in že se vozim v ogromnem, sveže lakiranem avto-karu po mestu. Spredaj nekje gestikulira uniformirani cicerone in kriči skozi trobilu, toda glas mi zamira v peklenskem ognju rezgetajočih motorjev.

Vrhnika

Današnja nedelja bo pretekla v znamenju prireditve. Popoldne prirede po maši ob 11 v Rok. domu kršćanski soc. delavci delavski shod. Na tem shodu bosta govorila g. Jože Gostinčar o »Katoliški akciji in delavskem vprašanju«, g. Anton Marinček pa o »Okrožnici papeža Leona XIII. »Rerum novarum« in delavskem položaju.

Popoldne po večernici ob 3 pa priredi prosvetno društvo na Vrhniki prosvetni popoldan. Predavati pride g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane. Krasno in zelo zanimivo predavanje »Potovanje na Orient« bo opremljeno s številnimi skiptičnimi slikami. Zredavanje bo spremljalo več slovenskih narodnih pesmi, ki jih bo pel pevski odsek prosvetnega društva Vrhnika. K tem petju vabimo vse fante in dekleta. Vršni se pod vodstvom g. A. Svelca vsak ponedeljek moški zbor, vsak četrtek ženski.

Začorje

»Akrobate« je rekel cigan pri ženitovanjskem izpraševanju, zato nam ne smete zametiti, če smo v Začorju rekli tako, ko smo gledali slovenske akrobate, kakor smo slišali imenovati mlade Posavce, ki hodijo po žici. Ljudje kar ne morejo verjeti, da je kaj takega sploh mogoče in skoro se nekateri ne dajo prepričati, da ni hudobe vmes. Slovenski akrobati so nam pri dveh predstavah pokazali že toliko spretnosti in sigurnosti, da se čudimo. Pa še kako so hudomušni, da nalašč kažejo, koliko imajo strahu. Ko so pa ljudje najbolj v skrbeh, in ko je kakšni gledalci že skoro slabo, se jim pa posmeje in koraka, kakor bi šel v cerkev. Nastopili so danes in včeraj, pa bodo še v soboto zvečer in v nedeljo 18. oktobra dvakrat: ob 3 in ob 7. Izplača se pogledati, kaj premore vztrajnost našega fanta. Mladim umetnikom pa želimo še mnogo gmotnih in drugih uspehov. Naj jim letošnja zima prinese mnogo prilike za izpopolnitev v tej umetnosti.

Domžale

Po velikih pripravah sodeč, bo razstava sadja iz tukajšnje okolice zelo lepa in zanimiva. Pokazala bo poleg raznovrstnosti sadja tudi sadni izbor našega sreza. Ob stenah bodo razpostavljeni ameriški zaboji po 20 kg izbranega sadja, na katere opozarjamo zainteresirane tudi iz Ljubljane. — V nedeljo bo otvoritev ob pol 12 z govorom in predavanjem višjega sadjarskega nadzornika g. M. Humeka. Nato je razdelil po razstavi in razgovor o posameznih sortah. Popoldne ob 4 je kino-predavanje o sadjarstvu v Sokolskem domu. Vabljeni vsi, ki se za sadjarstvo zanimate k tem res krasnemu poučnemu filmu. Vstop vsakomur prost. — Razstava bo odprta še v ponedeljek in torek, da si zamorejo razstavo ogledati tudi sosednje šole.

Mirna

Novi mostovi. Hvalevredna akcija občinskega odbora na gradbenem polju V zadnjem času so bili v naši občini zgrajeni trije novi betonski mostovi. Za prvega, ki stoji med občinskim domom in mlinom na Deveah so prispevali deloma premožnejši posamezniki, deloma občina. Druga dva pa, ki sta eden pod Radovnico in drugi v Vejerju, je zgradila občina sama. Vsi trije so bili že najnuj potrebni, kajti kjer stojijo sedaj mostovi, posebno pri Deveah in pod Radovnico, sta bili poprej že stari razpokani brvi, po katerih še podnevi nisi šel varno, da ne padaš v Mirno.

Farna cerkev bo tudi prenovljena. Njena notranjost dobiva novo lice, bo vsa na novo preslikana.

Volivcev je v naši občini 404. Gospodarska, posebno denarna kriza, je tudi pri nas zelo občutna. Razna podjetja so obrate ustavila ali deloma samo omejila, delavce pa odpustila. Ni denarja.

Žetina, ki je pospravljena, je od lanske dosti slabša. Samo vina imamo več in dosti boljše je ko lansko. Kapljica je dobra, le pridite jo kupit. Novic je tudi še precej, pa še vsak dan nove prihajajo. Kdor jih želi zvedeti, naj si naroči list »Slovenec«. Stane samo 25 Din na mesec, ali pa ga kupi pri tukajšnjem kolporterju na Mirni št. 9, ki ga ima stalno in vedno svežega v zalogi.

Trbovlje

Občinska seja se je vršila po dolgem presledku v petek popoldne — zato je bila precej dolga. Sklenilo se je, da se da pomožnemu odboru Rdečega križa za pasivne kraje 1000 Din. Iz hrastniškega vodovoda bodo dobivali vodo tudi prebivalci občine Dol; ker poslednja nič ne prispeva h gradnji, se bo zaračunala voda dolski občini po 3 Din za m³, po kateri ceni bo občina Dol naprej oddajala, je njena stvar. Primanjkljaj pri gradnji vodovoda v Hrastniku bo znašal blizu 300.000 Din, kar se bo pokrilo iz šolskega fonda, ker je gradnja šole začasno ustavljena. Dimnikarski mojster za-

Meine Damen und Herren!

Univerza! Operal! Dom! Muzej! Parlament! Malce mi je nerodno med to družbo inozemskih aristokratov. Zvečine blazirane angleške fiziognomije z monokli in pedantno obrtini liči. Lagodno si križi vozilo pot naprej.

Friedrichstrasse. Berlinski Broadway v minijaturi. Kilometerska revija bifejev, bank, menjalnic, restavracij, kavarn in trgovin, ki se v finančni krizi že ko Potemkinove kulise.

Ponekod gruča policistov na konjih. Po trotuarjih tekajo ljudje ko mravlje: bankirji, uradniki, hohštaperji, burši, prostitutke, go-epe in gospodične.

Avtomatske svetilke na križiščih le s težavo urejajo prometno poplavo.

Wilhelmstrasse. Še parki in masivni palači ministristev. Palast der arbeitlosen Millionen, kakor jih hudomušno predstavi g. cicerone.

Ogromna okna, za katerimi nemara pravkar rešujejo Nemčijo pred bankrotom, nekam zlobno pobliškavajo v popoldanskem solncu.

Unter den Linden. Najširja in najlepša ulica v Berlinu. V sivem morju asfalta, cementa in železobetona deluje drevored cvetočih lip ko fatamorgana.

Tu obstanemo.

Stojim na razsežnem dvorišču cesarskega dvora, kjer so se svoj čas (po poljskino skoraj 80% invalida, ki pri vstopu prodaja globin, razglednice in vrvice za čevlje) vršile parade in ki si jih je cesar ogledoval skozi okno.

Ni ne Viljema in ne paradi, čudno mirno in tiho je vse okrog mene. Dvoje lastov preplasko vesla ob mračnem zidovju, ki ne hrani nobene

dostuje eden, zato se odkloni prošnja dveh nadaljnjih, da bi se občina raje razdelila v tri manjše okoliše. Priznala se je potreba še ene elektroinstalaterske tvrdke in ugodilo tozadevni prošnji Razpota Slavkova. Občina pristopi Zvezi mest in trgov dravske banovine in se za tozadevne stroške vstavi v prihodnji proračun 1000 Din. Za stroške volitev v narodno skupščino se odobri 10.000 Din. Prizna se krajevna potreba za restavracijo na prošnjo Pusta Ivana. V občinsko zvezo so jih sprejeli 16, Petrič St. pa so zagotovili sprejem, če si pridobi naše državljanstvo.

Za sladkorno boleznijo je umrl sinček rudarskega delovodje g. Plankota, star komaj pet let.

Akrobate je posmenal šolar Zorko in pri tem padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo in so ga morali oddati v bolnišnico. Ta nevarni šport ima še več posnemovalcev, samo drugi imajo več sreče.

Citarirji nastopijo s svojim koncertom v nedeljo zvečer v Forteljevi dvorani s peštrim sporedom.

Za svobodo in pravice vero in vesti je šlo prvič 600.000 križarjev v Palestino osvoboditi svete kraje od nevernikov. To bo predstavljalo danes — v nedeljo — popoldne ob polstirih film v Društvenem domu.

St. Jurij ob i. žel.

Ker so mnogi zelo radovedni, kdaj bo zonet Slov. Kat. prosvetno društvo v St. Jurju priredilo kako predstavo, javljamo to-le: Naše društvo priredi v dvorani Katoliškega doma v soboto dne 24. oktobra ob 8. zvečer in v nedeljo 25. oktobra popoldne prekrasno igro v petih dejanjih »Dekle z biseri«. Kdor želi videti kaj res lepega in poučnega, naj pride v naš prosvetni krog.

Pretep pred cerkvijo. V nedeljo 11. oktobra smo doživeli pri nas zonet senzacijo, ki jih skoraj nikjer ne primanjkuje. Dva mladeniča sta prikolovratila in premerila našo lepo asfaltirano cesto v zgornji trg in obstala ravno pred glavnim vhomod v cerkev. Namesto, da bi la k sv. maši, sta se začela prav živahno pretekati in prišlo bi do krvavega pretepa, da ni prišlo na lice mesta pozorno orožnikovo oko in razgnalo posurovela pijanca. Ljudje pa so odšli in zmajevali z glavami, češ, kaj bo še v bodočnosti?

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 18. oktobra: 9.30 Prenos cerkvene službe. — 10 P. dr. Guido Rant: Versko predavanje. — 10.30 Prof. Pengov: Se o drugih plemenskih kočuharjih. — 11 Salonski kvintet. — 12 Dnevne vesti, plošče. — 15.15 Dekliška ura: Vnanja stran (gdč. Lebarjeva). — 15.45 Operetne arije pojeta s spremljevanjem salonskega kvinteta gđc. Zupanova in gosp. Jelačin. — 16.45 Fr. Bevk: »Materin greh«, ljudska drama (Ljudski oder). — 20 Slovenske zdravice poje kvartet »Glasbene Matic«. — 20.45 Salonski kvintet. — 21.45 Cas in poročila. — 22 Jonny-Jazz.

Ponedeljek, 19. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Prof. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa. (Usta in žlezoslinavke). — 19.00 Dr. Václav Burian: Češčina. — 19.30 Higijenska ura: dr. Karlin: O prehladu. — 20.00 Večer salonskega kvinteta. — 22.00 Cas, poročila.

Torek, 20. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Otroški kotiček: Belokranjske prirovedke (Lojze Zupanc). — 18.15 Salonski kvintet. — 19.15 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. — 19.45 Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangelijev. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Drugi programi

Ponedeljek, 19. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester. 18.00 Laha glasba. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Radio orkester. 21.50 Mozartov koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.00 Prenos iz Rima. 20.00 Ljubljana. — Budapest: 12.05 Radio kvartet 19.00 Petje. 20.30 Koncert opernega orkestra. Ciganska glasba. — glasba na piñala. 22.40 Plesna glasba. — Milan: 20.45 »Kraljica iz Labe«, opereta. — Praha: 21.00 Kvartet. 21.30 Pianinski koncert. — Langenberg: 13.05 Operni koncert. 20.15 Orkester z zborom. 23.00 Prenos iz kavarne. — Rim: 21.00 Laha glasba. — Berlin: 19.30 Koncert. 20.40 Zabavna glasba. 22.15 Plesna glasba. — Katovice: 20.15 »Loterija«, opera. 23.00 Laha plesna glasba. — Stuttgart: 12.05 Koncert. 12.35 Plošče. 19.45 Mandoline. 20.30 Nova španija. 21.00 Koncert. 21.50 Komedija. — Barcelona: 13.00 Radio sekstet. 14.15 Kino glasba. 21.20 Radio orkester. 22.00 Pianino in violončelo. 22.40 Radio orkester.

Torek, 20. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester. 17.00 Flauta. 17.30 Narodne pesmi. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Zagreb. 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.00 Radio orkester. 20.30 Koncertni večer. 21.40 Operna glasba oz. orkester. 22.40 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Pianinski koncert.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levie - Mentol Droždjenko

In blačoslavija njen neprecenljiv čudežni učinek

Pri revmatizmu trganju išč asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: desne vdrgniti in ustno duplino izpirati grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti, pomanjkanju spanja: čelo in cele telo vdrgniti, ter zveti zvečer pred počitkom mlačno kopel s dodanim Levie Mentol-Droždjenko.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri želodčnih boleznih: 10 kapljic na kosček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhljaju: masaža glave.

Ko zobna veda itd.

Pri potenju pod pazduho, nogrok ali celotnega telesa naj se poteti deli zjutraj in zvečer izmivajo.

Levia-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani ORIGINALNI STEKLENIČKI

Zahtevajte izrecno

Levio-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levia-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10"—, 20"— in 52"— Din. Pazite se pred po navedbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDZENKA

Zagreb, Maruličev trg 5. — Telefon: 73-32

17.00 Pester koncertni program. 17.30 Popoldanski koncert. 19.30 »Lohengrin«, opera. Ciganska glasba. — Dunaj: 20.40 Večerni koncert. 21.50 Večerni koncert. — Milan: 21.00 Simfonični koncert. — Praha: 19.20 Vojaške pesmi. 20.00 Večerni koncert. 22.10 Laha glasba. — Langenberg: 20.00 Koncert. — Rim: 21.00 Večerni koncert. Komedija. — Berlin: 20.15 Mandoline. 21.10 Kvartet. 21.40 En dan ministrovega življenja. 22.30 Laha glasba. — Katovice: 20.15 Laha glasba. 22.10 Koncert. 23.00 Plesna glasba. — Stuttgart: 12.35 Iz oper. 20.30 »Letalci«, igra. 21.15 Kompozicije Rud. Stefana. — Barcelona: 13.00 Radio sekstet. 14.15 Kino glasba. 21.05 Pesmi. 22.05 Gledališki večer. 22.20 Radio orkester.

Iz društvenega življenja

Prosvetno društvo »Tabore«. Ob priliki 25-letnice smrti našega goriškega slavca Š. Gregorčiča priredi primorska mladina 21. novembra t. l. v veliki dvorani hotela Union svečano akademijo. Prosimo vsa ostala društva, da po možnosti ta dan ne prireajo drugih prireditev.

Prosvetno društvo v Hrušici naznanja, da upripori prvo letošnje sezonsko predstavo v nedeljo, dne 25. oktobra ob 4 pop., spevoigro »Darinkac« Pred igro zapoje mešani zbor in moški kvintet dva venčka narodnih pesmi pod vodstvom g. pevovodje J. Zrimška. Vljudno vabi odbor prosvete.

Občni zbor Tujsko-prometnega društva v Kamniku bo dne 21. oktobra 1931 točno ob 19.30 v posebni sobi restavracije Ant. Cereja v Kamniku z dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blaginjskega. 2. Poročilo preglednikov. 3. Volitev odbora. 4. Volitev preglednikov. 5. Služajnosti. Ake ob določeni uri skupščina ne bi bila sklepna, se vrši pol ur pozneje glavna skupščina z istim dnevnim redom, ki je sklepna ob vsakem številu došli članov.

Poizvedovanja

Papiga se je zatekla. Kje se nahaja, pove iz prijaznosti uprava »Slovenec«.

Pridobivaite novih naročnikov!

skrivnosti več: za eno marko te že spuste v labirinte hohenzollernskega razkošja, ki prej ni bilo vidno vsakomur.

Blodim po škripajočih parketih sprejemnice, spalnice in obedne ter se mi nič ne zdi, da je prav po tem podu še pred kratkem hodilo povsem drugo življenje — tako tihe in muzejsko hladne so postele, mize, troni, kaminji, kredence, stoli, gobelini, porcelan, steklo, ure, zrcala in podobe, ki so postavljene na ogled.

Votlo bobni korak po hodniku.

Vanitas vanitatum vanitas.

80% invalid pri vstopu se mi suženjsko nakloni.

Še se pravočasno umaknem fotografu, ki je naperil vame svoj objektiv.

Hodiš po ulicah in poseđaš po parkih, gostilnah, teatirih in kinematografih in si tako strašno tuji in samotni med ljudmi, ki te obkrožajo — tako čudna je moč tisoč kilometrske razdalje, ki nas loči.

Hiti mimo tebe, blede in utrujeni od silnega tempa, ki ga terja od njih stroj štiri in pol milijonskega veleemsta, in spet izginjaš ko lutke, ki se gibljejo po zakonih nevidnega mehanizma.

Gledaš na vse to ko skozi motno steklo provinčialnega privida, nato pa postaneš sličen avtomatski aparaturi, ki je najbrž nikjer na svetu ni toliko kakor v Berlinu.

Od majhne in preproste, kjer se ti za deset pletenigov prikaže »Zerstörte Liebeszene« pa do kompleksiranih orkestriranih, stopnišč in bifejev.

Toda eden me je navdal z grozo: Z neba je lilo v štopotajočih curkih in na koru wilmersdorfskega krematorija je avtomat pel

Schubertov requiem. Ko se je ob pretresljivem joku celna prišla rakev avtomatsko pogrezati v tajinstven inferno ter je v tistem hipu nekdo planil v silen jok, takrat me je sunilo v mozeg.

Ne, tega ne bom pozabil nikoli.

V nočeh ne boš našel lokala, kjer bi ti pogrebel serviral vino v mrtvaških lobanjah ter bi ti muzika igrala pogrebne koračnice kot v montmarterskem kabaretu Néant-Néant, in boš na oregovih olivnozelenih Sprece zaman povpraševal po čolnih za brezdomce, ki se pozbavajo na Seini.

Nočni čar apaske romantike se v Berlinu zamjenjajl ameriški girls in evropizirani zamorci in mulatke, ki se producirajo v Vaterlandu in Wintergartnu.

Tam se grozovske figure s podbradki in fino vezanimi kravatikami napajajo s šampanjcem do zore, med ko se na ulicah, ki jih je že opiznil beli svet dneva, pomikajo temne silhuete demimondk, ki preže na zadnje pasante.

To so tiste »altitirane, bajno razsvetljene in tako svečano opevane ulice veleemst, kjer je po oem uri zvečer skoraj vsaka tretja ženska prostitutka.

Počasi se pretaka umazana Sprece skozi mesto in njena gladina podhrteva v jutranji saop.

Pravijo, da ekriiva na dnu utopljenice, ki jih kriminalisti love ko ribe.

Stojim na mostu in se dolgočasim nad parniki, ki vozijo v Scharlottenburg.

Tik pod memoij razkladajo delavci čoln. V daljavi se drami veleemsto. Nabrekli kupola Doma, ki so jo v revoluciji navrtale krogle, krvavi v prvem solnce

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

N. D.:

Milijonarjeva edinka

(Konec.)

To pot je bila manj številna. Mr. Palmer je peljal pod pazduho neko častitljivo gospo. (Pozneje sem zvedel, da je bila njegova sestra, ki je miss Anny Palmerjevi nadomestila že davno umrlo mater.) Zraven se je potikal neki zlikan mladenič, ki se mi je zdel hudo zoprni. Zakaj? boste vprašali. No, zato, ker bi utegnil biti ženin milijonarjeve hčerke. Vsa ta družba je zasedla kajuto ob sprednjem jamboru in takoj pričela kvartati. Sploh se ni zmenila za ugoden veter in ni pogledala, kako gizdalinsko je zletela jadrnica iz luke. Kmalu smo bili onstran valoloma in razvili vsa jadra. Stal sem na krmilu in se zelo čudil, čemu se podajajo taki ljudje na morskovožnjo, ko se je nenadno prikazala miss Anny.

»Dobro dan, mister Adams,« me je pozdravila. »Lep dan imamo, kaj? Pač primeren za kvartanje v zaprti kajuti! Kot da ne bi lahko igrali bridge tudi v Long-Islandskem brzovlaku! Ne bi jim bilo treba tako daleč ven.«

Govorila mi je iz srca in molče sem prikimal. Po pravici rečeno, ni mi bilo všeč, da je s seboj pripeljala onega zlikanega mladeniča. Vsedla se je blizu in vprašala:

»Koliko ste bili stari, ko ste odrinili prvič na morje?«

»Šestnajst let, miss Palmer.«

»Kje pa ste potovali?«

»Iz S. Franciska v Nagasaki, Singapore, Odeso, Marsille in Hamburg. Na to sem prepotoval še progi od Sitke v Aljaski do Valparaisa in od Madagaskarja do Honoluluja...«

Njene oči so postale tako globoke in temne kakor morje pred nevihto.

»Srečni ljudje! Vam je odprti ves svet. Povejte, ali vam ni bilo nikoli dolgčas?«

»Samo enkrat, a še kako.«

»Kje pa je to bilo?«

»V Glane Coweu.«

Prikimala je, kakor da bi jaz odgovoril na njene lastne misli.

»Seveda, popolnoma vas razumem. A veste kaj, mr. Adams, rada bi z vami menjala. Dajte, da bom jaz krmarila namesto vas! Vi pa... boste prevzeli mojo vlogo...«

»Velja! A kaj bom namesto vas govoril, če bo prišel vas zvesti čestilec?«

Začuden me je pogledala in se na to pričela veselo smejati:

»Ah, Harry! Nič se ne bojte, ne bo ga blizu. Saj je to moj edini brat.«

Zdaj se mi je zdel ta solnčen dan nepopislno lep! Veter je žvižgal v ušesih, in hiteli smo kakor za stavo z oblaki. Res je lepo na morju daleč od kopnega!

»Torej ali vam je prav, da bova menjala?« me je veselo vprašala. »A prevzeli boste težko nalogo, mr. Adams, ker je moje stališče vredno milijon dolarjev.«

»Le dajva se.«

Stopila je na moje mesto in se oprijela krmila. Jaz pa sem se vsedel na njeno klop, ne da bi odmaknil oči od kompasa.

»Delil vam bom povelja za krmarjenje,« sem rekel.

»Poslušam, mister Adams!«

A v tem trenutku se je že prikazal kapitan Pankhurst, seveda je opazil, da je jadrnica malo preveč zaplesala po valovih, ker je ta trenutek izgubila pravec. Vrzaval sem se in povesil glavo, ker me prav nič ni veselil zasluženi ukor v navzočnosti gospodične! A kapitan ni utegnil odpreti ust. Miss Anny se je ozrla in mu tako oblastno molče pogledala v oči, da se je kapitan takoj molče odstranil.

»Presneto pisano znate pogledati!« sem ji hvaležno rekel, ko mi je zopet izročila krmilo.

»Veseli me, da vam je ta pogled ugajal, gospod kapitan,« se je nasmehnila. »Le bodite brez skrbi. Letos se vam ne bo treba dolgočasiti v Glane Coweu. Jaz hočem dosti križariti. Ali je vam prav?«

»Pa še kako, miss Palmer!«

Zvesto je držala obljubo. Kvartati so samo dva dni ostali na krovu, nato pa izginili. Zvečer istega dne se je povrnila miss Anny s teto sama, in takoj smo dvignili sidro, da bi odrinili v Albermarle. Teta je ves čas ždela v kajuti in kapitan Pankhurst ji je moral pomagati pri kartah: razložila sta patience. Zato je bila miss Anny vedno pri meni. Takrat sem res doživel najlepše dneve. Vse je hotela vedeti. Vedno sem ji razkazoval ladjo ali pripovedoval o mojih voznjah.

Šest dni, ki jih je prebila na krovu, so ji veliko zalegli. Lepo je zagorela in oči so se svetile od veselja. Ves dan je letala po ladji v mornarski majici in belih širokih hlačah. Gole nožice so počivale v opankah.

Ko smo ubrali pot proti New Yorku, je naenkrat postala žalostna. In ko se je prikazal v daljavi Sandy-Huck, mi je rekla:

»Čez dva dni se bom povrnila, Adams, prav zares. Saj sem vam pravila. O, letos boste imeli veliko posla, gospod kapitan!«

»Vesel ga bom, miss Anny!«

Pri moji veri, trdno sem bil namenjen drugi dan h kapitanu Pankhurstu po moje papirje, da bi takoj zapustil jadrnico. A bilo je že prepozno. Preveč sem se zagledal v miss Palmer. Razsodnost mi je seveda narokovala, da sem velik bedak, ker iz te moke ne bo kruha. A kljub temu sem drhtel od sreče, ko sem mislil, da bom jutri zopet videl miss Anny.

Prihodnji dan je nepričakovano priveslal pristaniški pismonoša in mi izročil pisemce z mestno znamko. Mornarji so me obkolili v upanju, da jim bom povedal kaj zanimivega,

a zbežal sem v kajuto in na samem varno odprl pisemce. Bilo je od miss Anny.

»O, moj kapitan, vse izgubljeno!« mi je pisala. »Očka je sklenil, da moram iti na obisk k teti, ki odpotuje domov v Minneapolis. Vlak odhaja jutri ob šestih zvečer. Letos ne bom več videla »Erebusa«. Obupana sem! Jutri bom zopet pisala. — A. P.«

Ta dan in naslednjo noč sem bil hudo žalosten. Drugi dan po kosilu je moral kapitan Pankhurst v mesto nakupovat. Naznanil mi je, da bom moral namesto njega nepretrgoma stati na straži, ker mu je dovolil mr. Palmer tri dni dopusta. Še vedno ni bilo nobenega pisma.

V mrke misli zatopljen sem več ur taval po krovu, ko je že v mraku pristal preprosti ribiški čoln. Miss Anny je sedela notri!

»Ts-s, Herbert,« je zašepetala. Začudil sem se, ker me je prvič tako nagovorila. V naglici je plačala in odslovila prevoznika ter me peljala v senco onstran zadnjega jambora. Prav bedasto sem korakal za njo, ker nisem ničesar razumel.

»Tu sem, Herbert!« je vzkliknila. »Vidiš, da sem jaz tu. Ali razumeš?«

»Kako ne bi razumel, ko vas dobro vidim,« sem odvrnil... »A ne razumem, kaj to pomeni. Saj bi vendar morali, miss Anny, z vlakom odpotovati v Minneapolis!«

»Prav zato je vsak trenutek dragocen,« je naglo zašepetala. »Požurimo se! V eni uri morava biti tako daleč, da bo zasledovanje postalo brezpomembno. Povejte takoj moštvo, da mu ukazujem razviti jadra. Krenili bomo na sever. Nič me ne bo iskal v Kanadi ali Newfoundlandu. In če bi me tudi našli, bom že izven Zedinjenih držav. Saj to je britsko območje.«

Postalo mi je vroče kakor v peklju, a še vedno nisem ugovarjal.

»Ali morete vi »Erebus« zapeljati do Halifaxa?«

»Tisto že, ampak... kaj bova tam počela?«

Ničesar ni odgovorila, a molče mi je vse tako pojasnila, kakor ne bi tega opravili tudi tisoči besed. Stopila je bliže, mi vrgla roke okoli vratu, se vzpela na prste in mi tako dolgo vlekla glavo navzdol, dokler se niso srečale najine usta. Bogve kako dolgo sva tako obstala...

»No torej, hitiva!« je naposled vzkliknila. A te kratke besedice so bile zame kakor ledeni veter za vinjenega mornarja, ki prikoraka ven iz razgrete krme. Takoj sem se iztreznil, trenutek se obotavljal, a potem odločno zmajal z glavo:

»Hudo mi je žal, da niste vi preprosto dekle, pristaniška delavka ali magari hišna. Potem bi bila vsa zadeva jako preprosta! Ne bi vam bilo treba pobegniti, in nihče vas ne bi zasledoval. Če bi vi res hoteli, takoj bi midva lahko šla k najbližjemu župniku, in potem vam ne bi nihče smel kaj očitati. Tisto že... ampak, na žalost izgleda ta stvar povsem drugače, miss Anny.«

»Kaj pa je? Ne razumem vas! Kako to, da stvar drugače izgleda?«

»Jaz ne smem odpeljati zaupane mi ladje, to bi bila tatvina. Ožigosan bi bil za vse življenje!«

»Kaj še! Saj je vendar »Erebus« očetovala, in to pomeni, da je prav tako tudi moja last, Herbert!«

»Že prav... A vaš oče bo kmalu obvestil pristaniško policijo... In potem boste morali vi v Minneapolis, jaz pa bogve za koliko let v ječo.«

»Ne, ne! Saj bova srečno dospela v Halifax in se tam takoj vzela, Herbert!«

»Uboga moja miss Anny, to ne gre! Tako govorite samo zdaj, ker ste se naveličali življenja vaših bogatašev. A kaj vam utegnem jaz nuditi namesto tega? Saj ne morete postati žena navadnega moža pred jambori ali pristaniškega težaka. Dva ali tri mesece pozneje se boste naveličali revščine in zopet zaželeli onega življenja, katerega ste od rojstva vajeni. Zbogom, moj kapitan! — mi boste takrat rekli. Če sem tudi preprost mož, si sam služim kruh in nikoli ne bom dober za previtkarja med vašimi milijonarji. Sovražili me boste.«

»Ne, ne, o, Herbert!«

Njene roke so me zopet ovile okoli vratu, a sem se oprostil.

»Ne, sreča moja. Vi vsega tega ne razumete, ker ste še premladi... Mornar sem, kaj se hoče... Poiskal si bom službe na velikem parniku. Vi pa ste zrasli v mestu... Hudo mi je, a ni nama sojena sreča... Kaj hočeva. Pred vsem pa ne smem ukrasti tuje ladje, ker bi bilo to grda zloraba kapitanevega zaupanja. Potem bi jaz nikoli ne smel poštenim mornarjem pogledati v oči...«

Kmalu se je popolnoma zmrabilo... Miss Anny je sedela na klopi in se bridko jokala. Jaz pa sem prav neumno stal zraven in jo molče gledal. Tristo vragov, še nikoli mi ni bilo tako hudo pri srcu! Tudi jaz sem trpel. Naposled sta planila na krov vsa upehana kapitan Pankhurst in Harry, njen brat.

»Kaj pomeni vse to?« se je zadržal nad njo brat. »Kaj počenjaš tu? Kako si mogla zapustiti kolodvor, medtem, ko sem na te čakal?«

Anny je počasi vstala:

»To pomeni, da sem hotela pobegniti z

mr. Adamsom. A na žalost... tega ni hotel.«

Zdaj se je obrnila name: »Zbogom, moj kapitan... Vsega je konec... Zbogom za vedno.«

V navzočnosti mladega Palmerja in kapitana Pankhursta je stopila k meni, mi zopet nagnila glavo in me poljubila. Na to je odšla v čoln...

Slišal sem, kako je zamolklo ihtela, čeprav je poskušala potlačiti solze. Uboga mala milijonarjeva edinka! Bogve, ali me je razumela? Nemara bo šele po dveh ali treh letih

A. N. Tolstoj:

Sinji gradovi

Povest.

Od prvih strelov meščanske vojne do naše dobe je preteklo samo stoletje. Zemlja je vstopila v 107. leto novega koledarja. Kemične tovarne, ki niso več služile vojni, so izpremenile neprijazne in divje zemlje. Tam, kjer so se razprostirale zmrznjene polarne planote in močvirnatih pragozdi, so zdaj šumela na tisoče kilometrov daleč žitna polja. Severna ležišča težkih kovin, urana in torija, so bila končno podvržena molekularnemu razpadanju in so proizvajala velike zaloge radioaktivne energije. Od severnega do južnega tečaja preko 30 poldnevnikov je bila napeljana elektromagnetna spirala. Stala je četrtino stroškov svetovne vojne 14. leta. Električna energija te tečajne spirale je zalagala postaje vsega sveta. Med bivališči narodov ni bilo nobene meje več. Po nebu so plule karavane tovrstnih ladij. Delo je postalo lahko. Neskončni krogi preteklo stoletne borbe za kos kruha, dolgočasna stopa nekdanje zgodovine je postala učivo šolarjev prve stopnje. Odvrgli smo tover, ki smo ga vlačili na izkrivljenem hrbtu. Vrzavali smo se. Ljudje pretekle dobe ne razumejo tega novega občutka prostosti, mladosti in sile. Da, bodite prepričani, živeti je postalo velika sreča in zemlja je zdaj zaželen kraj življenja. Tako sem mislil, ko sem gledal z balkona na mesto, ki sem ga zgradil. V zraku se je rodil tenak zvok, kakor da je počila struna. Signal. In vse mesto je poplavlila luč električnih plamenov: proti reki Moskvi ležeče vrste okroglih svetilk, svetilke po hišnih obronkih in potoki luči s ploščatih streh. Stekljena kupola kluba se je dvigala na Trgu revolucije kakor svetlo drhteče jajce. Nizko in brezšumno liki nočna ptica je švignilo letalo z vrha navzdol mimo balkona, in neki ženski glas je zaklical iz njega...

Ruženinov se je prekinil, se zmedeno, skoraj žalostno nasmehnil in pogledal tovarne. Črna piva mu je drgetala v roki.

»No, kaj? Kaj nismo zato šli unirat 18. leta, tovariši?« je izpregovoril s pridruženim glasom, »spominjam se, da sem o tem mestu sanjal v legarju... Sedim ob drogu nekje na stepi... Dež... Mrtveci so razmetani vseokrog... A v dežju se svetijo iz osata kupole, divni oboki, rastejo terasne hiše... Še zdaj — samo oči zaprem in vidim... Eh! Mi pa tratimo čas in pijemo pivo...«

Zleknil se je na posteljo, ne da bi se dotaknil kozarca, zaprl oči. Njegov prsteni obraz je drgetal. Pričeli so se pripraviti. Dejali so mu:

»Prenagel si, Vasja. Tako naglo ne boš opravil ničesar... Ustvariti novo življenje se ne pravi pisati verze. Tu delujejo železni ekonomski zakoni. Treba je odgojiti nanovo cela pokolenja. Če pa boš prodajal zijaša s svojim utopiškim socializmom, te kmalu stre kolo. Obdrži smer in počakaj svetovno revolucijo, a ne pozabi, da imamo sedaj še delavnice. Težje je prestat delavne dni kot pa zgraditi tvoje gradove...«

Buženinov pa je na vse te pametne besede odgovarjal skozi zobe, ne da bi odprl oči:

»Vem, vem...«

Tovariši so se še nekaj časa pripravili in se ob razvitu razšli. Šestnajstega zjutraj je Buženinov odpotoval domov. Vsa njegova prtljaga je obstojala iz mape z načrti in zaboj z risarskimi potrebščinami.

Nadežda Ivanova

Pismo, ki je razburilo Buženinova, je bilo od gojenke njegove matere Nadjuše — Nadežde Ivanove. Ko je sedel ob oknu v vagonu, ga je še enkrat prečital:

»Dragi Vasja, pred kratkim smo zvedeli, da si živ in da celo študiraš za arhitekta. Zelo smo se razveselili, zlasti tega, da si živ. Saj tri leta nismo imeli o tebi nobenega poročila. Jaz sem stara že 22 let, služim pri državni prodaji lesa. Hišico so nam lani vrnili, a morali smo jo temeljito popraviti. Zdaj imamo kravo, kokoši in celo puro. Na vsak način nam moraš poslati po pošti semena za vrt. Mama je zelo slaba, oglušila je in nič ne vidi. Jako težko je izhajati z njo: zmerom se jezi, nič ji ni prav. Zadržiš se je prehladila in zdaj leži. Pridi vendar, ker se bojim, da je drugače ne boš videl več. Mene je snubil o pustu Utevkina, naš računovodja, a sem ga odbila, ker je nezanesljiv element. Jaz sanjam o odru, a dokler živi mama, je to nemogoče. Utevkina ponavlja sicer vedno, da sem nadarjena, mislim pa, da se mi hoče s tem le prikupiti. Tako hrepenim po življenju. Pomlad je pri nas v polnem cvetju. Tvoja ljubeča Nadja...«

Cudno pismo je bilo. Kakor sirova kutina: zdi se, da je okusna, obenem pa ima skomine. Buženinov je gledal ploska jezera enostanovanjske hiše.

Država je zasebnim lastnikom vrnila male enostanovanjske hiše.

občutila, da ne bi smel na mojem mestu drugače storiti noben pošten mornar...

Drugi dan sem seveda kapitana Pankhursta naprosil, da bi me odslovil. Ugodil je moji prošnji, ne da bi ugovarjal, in je bil tako prijazen, da je dodal zloglasni opombi »zapustil službo na lastno željo« še besede »vsled družinskih osebnih razmer«. Kapitan mi je seveda hotel dobro, a oči so mi nehoti postale vlažne, ko sem prečital te besede. Tri dni pozneje sem dobil službo na velikem osebnem parniku in odrinil v Evropo.

pomladanskih voda, ki so ležala za oknom, za žico, ki se je zdaj dvigala, zdaj spuščala. Jutro je bilo megleno, sonce je viselo nad povodnjami kakor pomaranča. Potoki so se prelivali iz jezera v jezero in pritiskali lansko travo. V daljavi so rastle iz vode drevesa, kopa sena. Živina je blodila po otokih, vrtele so se mlinske peroti, mahedrave od vetra...

Buženinov je odšel k odbijaču in globoke vdahnil vase duh povodnji in pomladanske zemlje z očmi, zatisnjenimi od ostre naslade. Pihal je svež vetrič. Vlak je vozil mimo postaj, kjer so kričale v visokih, še golih topolih poljske vrane, krožile nad svojimi gnezdi. Vrane so kričale tako nemirno, da ga je bodlo v srce. Zatislil je zopet oči in se nasmehnil: zelo smešno se mu je zdelo, da ima Nadja že 22 let. Saj je bila podrasla — ljubekega obraza, modrih oči, kostanjevih las, kakor svila, spletenih v kito s pentljo. Če govori — stopi bliže, zaupljivo pobesi svoje drobne roke, ti gleda naravnost v oči.

Vlak je zmanjšal svojo brzino, šel čez železniški most. Globoko spodaj se je pomikala s pomočjo drogov po motni napeti reki starinska barka, natpana z živino, vozovi in kmetiaci. Najbrž so podedovali kmetije ladjo od Varjagov: plavala je že skoraj dva tisoč let, vozila prebivalce po vaseh od pomladanskih povodnjih. Buženinov je opazoval skozi okno to Rjurikovo ladjo, male črede ovac, močvirnate črne ceste, in svet se mu je zdel prekrasen. Kot izredno občutljiv človek je videl krog sebe samo to, kar je strastno želel videti. To je bila skoraj halucinacija ob bellem dnevu.

Okrajno mestce

Ni treba, da bi tukaj podrobno pripovedovali o netlakovanih uličicah, o trhljih plotovih in vratah s klopimi, kjer se grizejo solnčnice, o bajtah, zakrpanih z deskami, kjer cveto na oknicah pelargonije v dokaz temu, »šeš, kakor vam drago, državljan!«, a glede pelargonij ni v sovjetski ustavi nobene izrecne določbe.

Vsakdo ve, kakšno je okrajno mestce ob reki: trg, kjer emoka gnojnica, tehtnica za seno, zadružni izvesek nad zidano trgovino, pop z visokimi galošami, ki krevsa s privzdignjeno suknjo v zakotno ulico; milicijonar ali »kalin«, kakor ga zmerjajo na trgu jezne babe, stoji in gleda nerazumljivo; * stari vrt nekdanjega plemiškega maršala, zdaj mestni vrt, z gnezdi v topolih in z jatami vran, ki razburjajo s svojim pomladanskim kričanjem, in naposled — gasilski dom... In nad to tišino, nad to revščino je oddaleč slišati žvižganje vlaka.

Ko je šel Vasilij Aleksejevič peš od postaje, je menda pomislil za trenutek vrag vidi v kakšni globini možganov: to je gnezdo! Ostal pa je slejkoprej ves navdušen.

Lesena materina bajta s štirimi okni na ulico se je tekotom teh let pogreznila v zemljo, se nagnila, ogulila. A za mehurčastimi stekli so stale v lončkih pelargonije in kakteje. — Vasilij Aleksejevič je odprl vrata v plotu — malo dvorišče je bilo snažno. Na solnčni pripeki so ležale grahaste kokoši, v solnce pa je gledal dolgokrak, po vsej priliki zelo bedast petelin. Stara ženska v vojaškem plašču je obežala poleg drvarnice kuhinjske brisače. Molče se je priklonila Buženinovu. On je stekel po trhljih stopnicah noter v temno vežo, prepojeno s plesnobo in kislim zeljem, našel znana vrata — rogovina na njih je visela v cunjah — odprl je in v razsvetljeni odprtini vrat, ki so vodila iz majhne predsobe s tekačem v nizko jedilnico, kjer je po malo mestno žgole kanarček — zagledal Nadjo.

Bila je v kmečkem ovčjem kožuhu, kratkem krilu, beli rutli.

»Kaj hočete tu, državljan?« je vprašala in namrdnila obrvi. On jo je poklical po imenu, od razburjenja ni izpregovoril nič drugega. Njeni kodrčki, viseči izpod rute so zatrepetali. Obrvi so se ji namršile. Plosnila je z rokami, stopila k Buženinovu, in začudnje ali pomilovanje je švignilo takoj čez njen srčkani obrazek.

»Vasja, ali si res ti?« je vprašala tiho. On jo je poljubil na hladno lice. Naslonil je k zidu svoj zaboj in mape, odvezal si šerpo, odprl gumbe plašča — prsti so mu trepetali.

»Ali je mama zdrava?«

»Mama spi zdaj.«

»Hotela si nekam iti?«

»V urad. Postrežem ti s čajem. Matroni porečem.«

Vrgla je pogled iz sinjih oči in zbežala. Buženinov je začul njen glas na dvorišču, nato je prekoračila oprezno ulico, izbirala bolj suh prostor za korake, se obrnila in njeno krilo je švignilo za vogal.

* Rjurik, varjaški (skandinavski) knez, dozdveni ulemeljatelj ruske države (862).

* Milicija nadomešča carsko policijo. Prilime izvira od rdeče kape.

404le prth. nodelko/

Arkadij Averčenko:

Dvoboj

Za naslonjalom visokega divana v kavarni skrit sem slišal, kako je bil onstran divana izgovorjen uvaženje vreden stavek. Najbrž ni nikoli slišala naša stariška zemeljska obla poraznejših besed. Glasile so se:

»...v Ameriki, ko sem bil lovec na slone...«

Pogledal sem preko naslanjala: plavalas, nekam zaspan mladenič je nad mizo sklonjen pripovedoval dvema prav lepima gospodičnima, ki sta sedeli naproti. Poslušali sta ga zamačkani, z žarečimi očmi in napol odprtimi rožnatimi usteci.

»Pripomniti moram,« je svečano zatrjeval pripovedovalec, »da so ameriški sloni poseben divj in za lovca nevarni...«

Moje pošteno srce se je razvnelo od ogorčenja. Planil sem na noge, stopil k mizi, se po gentlemensko priklonil in prekinil omejenega bahača:

»Gospod, vi ste lažnik,« sem rekel in mu ostro pogledal v oči, »ne maram, da bi lagali.« Mladenič je skočil v zrak, in vzplamtele so mu ugasele oči:

»Gospod, kako se upate! Zahteval bom zadostjenja!«

»To je druga stvar. A... zdaj pa vendar lažete.«

»Ne, ne, motite se,« ga je pričela braniti ena gospodična, »pripovedoval nama je samo doživljaje pri lovu na slone v Zedinjenih državah.«

»Gospodična! Popolnoma razumem in cenim vaše umevno športno zanimanje za lov na slone, a kljub temu... nikoli niso živeli sloni v Ameriki. Saj so doma samo v Afriki in v Aziji, točneje povedano v Indiji in bližnjih deželah!«

»Kaj še?! Kako bi nama potem mogel gospod pripovedovati, da je v Ameriki lastno-ročno ustrelil dva slona?«

»Gospodična, to pomeni samo, da je lažnik.«

»Gospod!« je obupno pogumno vzkliknil plavalasec, »opravi boste to žalitev z vašo krvjo!«

»Moja kri vam je na razpolago do zadnje kapljice. A če jo tudi boste prelili, se ne bodo zavolj tega zaredili v Ameriki nobeni sloni.«

Ena izmed gospodičn se je nenadno na ves glas zasmejala. To je tako razkačilo njunega spremljevalca, da je zardel kakor jutranja zarja in me odločno nagovoril:

»Boste razumeli, da mi preostaja samo eno...«

»Kaj? Dvoboj? Z veseljem! Vašo posetnico, prosim.«

Mladenič je mrko prebrskal listnico in mi ponudil posetnico tako nemarno, kakor da bi mu bili boji igrače.

Ledenomrzlo sem se mu priklonil in odšel.

Nikakor nisem strahopetec, a... dvoboj je vendar resna stvar. Nikakor ga nisem mogel omalovaževati. Nalagal mi je kakor vedno

dosti opravka. Poiskati sem moral zdravnika in priče, sorodnikom za vsak slučaj spisati zadnja pisma, sestaviti oporoko. Ves drugi dan sem letal po mestu in šele proti večeru je vse bilo opravljeno. Zvečer sta tudi prišli moji priči in prinesli odgovor:

»Vse je gotovo. Jutri ob sedmih v hlastovem gaju. Izvolil je pištole.«

»Kako pa se je obnašal? Ali se je kaj kugal, ali kazal kaj strahu?«

»Nikakor ne! Zakaj tako mislite? Nasprotno, pokazal je veliko poguma. Takoj je pristal na vse pogoje.«

Ko je kazala ura tri četrti na sedem, smo prispeli na kraj dvoboja, in deset minut pozneje se je prikazal v daljavi tudi avtomobil mojega nasprotnika.

Moji priči sta pohiteli naproti, se pomemili z nasprotnima pričama, odmerili razdaljo in nama izročili pištole. Kakor se spodobi, se nisva niti pogledala, dokler ni napočil trenotek za strel. Tako zahteva izročilo: nasprotnika morata kazati posebno vlijudnost ali — če se hoče — tudi brezbrzičnost.

Zavzela sva določeni prostor. Dvignil sem pištole, pomeril, in nenadno mi je obvisela roka z orožjem kakor mrtva v zraku. Od začudenja sem široko odprl usta.

»Čujte no!« sem na ves glas poklical svoje priče. »Kaj to pomeni? Ali je to res on?«

»Kdo?«

»No, seveda moj nasprotnik. Saj to ni tisti mož, ki sta ga včeraj obiskala!«

»Kako pa to?« sta se razburili priči. »Saj je isti. Poslušala sva se naslova na posetnici, ki ste jo nama izročili, in ga takoj dobila doma. Vse je v najboljšem redu. Le sprožite!«

»Ampak ta gospod je vendar črnkast, in oni, ki me je poklical na dvoboj, je bil plavalas.«

»Tristo zelenih kuščarjev!« se je zadržal, da smo se vsi ozrli. »Kdo pa je oni mož s pištolo? Kaj hoče tu? Saj ga vidim prvič v življenju!«

Moji priči sta razburjeno planili k njemu.

»Oprostite vendar, a kaj pomeni to govorčenje? Saj sva vsa snoči obiskala in ste vi pristali na dvoboj? Menda ne boste trdili, da sva govorila s kom drugim?«

Obe skupini sta se zblížali, in začel se je vnet prepir.

Saj tega ne tajim,« je kričal moj nasprotnik, »a mislim sem, da zastopata onega moža, ki sem ga jaz poklical na dvoboj. A ta gospod mi ni ničesar storil, in nasprotno, zdi se mi jako simpatičen. Pozdravljeni! Kako je vaše ime?«

»Sluga sem!« sem mu prijateljsko stisnil roko. »A povejte, prosim, ali je to res vaša posetnica?«

»Seveda je. A izročil sem jo onemu plavalasemu nesramnežu, ki...«

»Čakajte!« sem vzradočeno zaklical, »onemu zaspanemu mladeniču, ki se tako nesramno laže...«

»No da! Saj je trdil v moji navzočnosti, da je bil oženjen s Saro Bernardovo in da si je ta zlomila nogo, ker je v napadu ljubosumnosti skočila skozi okno. V resnici pa je ohromela slavna francoska igralka že takrat, ko je ta lažnik še ležal v zibelki. Povedal sem mu to v obraz, no, in...«

»Tudi jaz sem doživel slično zgodbo. Trdil je, da je ustrelil slone v Ameriki! A, kako se vam to zdi?«

Pričeli smo splošni prijateljski razgovor in se vrnili v mesto kakor prav dobri znanci. Zaključili smo preprečeni dvoboj s skupnim kosilom. Po kosilu smo odšli na sprehod v mestni park.

Moj novi prijatelj je nenadno obstal in me potegnil za rokav.

»Glejte no, ali ga vidite?«

»Kdo pa je?«

»No, ta, ki mi je znan kot »soproj Saro Bernardove« in vam kot »ameriški lovec na slone«. Vidite, kako živahno nekaj pripove-

Kua sma tla nardet? Tih sma bla, ke vornga more bi pouso. Zapustila sma štacjon in šla nazaj, ud kodr sma prišla, de s še mal lblana ugledama. Kumi pa pridema vn iz štacjona, pa se že Cene ustau pred tista ura, ke stniji tam na sred gmajne pred štacjonam in ja zja, kokr de b še nkol nubene ure ne vidu. »Ti, Gustl, a b na blu pameten, če b se šla midva zdela ta narprek kam mal pukroftat?« je reku. »Viš, ura je že dve, midva pa nisma dons še nč puštenga zaužila.«

»Kašne dve? Na moj plat kaže že pet. Sam na vem al pet zjutri al pupoune,« sm ga jest upuzoru. »Čak, dejva še ta druge dve plati pugledat. Na ta viža tva nazadne že zvedla kulk je prouzaprou ura.«

Ke sma s ura ud ush štereh plati ugledala, sma pa vidla, de na ta trek plat kaže sedem, na ta četrt pa deset. Cenete tu kar ni tlu jt u glava, ke še ni navajen na mudernizacija lblane. Men se je pa precil neki u glau posvetil.

»Ti, Cene. Ta ura je pa fajn, a ne?« sm ja puhvalu. »Lej, dan ma šterndvejt ur, kokr t je znan. Zdej pa skp zrajiti: dve, pet, sedem, pa deset. A na znese tu skp glih šterndvejt? Viš, te ure sa ta nar bi pinktlih, ke t ush šterndvejt ur naenkat pukažeja. Na ta viža vn iz štacjona nkol falit. Tu je

duje oni dami? Seveda je to on, nedvomno samo on!«

Kmalu sva ga dohitela in napela ušesa.

»Po pravici povedano sem vaju dvoboj, gospa. A sedanjí moški svet je tako zoprno strahopeten, da sploh ni mogoče v redu rešiti katerokoli častno zadevo. Veste kaj, na primer... Jaz sem vaju viteškega nastopa, ne tajim nikoli resnice, in so me tekom zadnjih treh dni dvakrat poklicali na dvoboj. A kako se je v-e končalo? Noben izmed obeh sovražnikov mi ni niti poslal svojih prič, da bi se z njimi zmenil o sestanku in orožju. Oba sta se zblala za lastno dragoceno življenje! He-he... In jaz bedak, sem prav resno mislil na pištole, pa dva dneva ždel doma ter zastonj pričakoval. Kaj hočete! Jaz nisem rojen za mirno življenje in vaju sem viharjev. Vedno sem iskal nevarnosti. Ali veste, na primer, kaj sem doživel na Škotskem? To je bilo, ko sem kot prvi človek na svetu preplaval Niagaro...«

Oba sva se zasmejala in odkorakala v nasprotno smer.

Frtaučku Gustl ma beseda

ta nar bi muderna ura in na najdeš na celmu svete take. Tu je iblanska špeciialiteta, ke ja hodja ide iz celga sveta ugledvat.«

»Lejno, sej res. Viš, na tu pa jest še mislu nism. Ja, tu pa rečem: Ide sa usak dan bl kunštn. Nazadne uja še tku pugruntal, de nam u kar želodec povedu, kulk je ura. Škoda de taka fajn ura stuji kar tukila na te gmajn, ke je še usak na zamarka. Ta ura b pasala ke pred rotuž, kokr zdej tista star ašterna stuji, ke ni več za nekamer. Če pa že nočja tisteh treh kumerneh dedcu obšofat, nej pa pustauja ta ura, ke h muste, kokr zdej Prešern iz soja Muca stuji. Tam b se tud dobr vn uzela, pa lblančani b ja mel zmeri pred nusam. Prešerna nej pa pustauja tiela na ta dougučasna gmajna. A nis še zamarku, de se usakmu tuje, ke pride vn iz štacjona, začne zdehat, ke zagleda ta gmajna? Prešern iz soja Muca b mela tukila dost prustora in nubenu b na bla na pot, kokr sta zdej. Sej maja tud pu drugeh večjih mesteh spumenike pred štacjonam. Sevede, lblančani nimate nubene ta prave guse. Pumisl, ki pa paše Prešern h vod. Saj ma vnder dustojen gvant. Za Muca nč na rečem. Ta nej b že ustala pr lblanc. Še bl b pa pasala ke h Kulezi, ke je res en vornk kupališe. Gspud Pelc sa tak kavalir, kulkr jih jest puznam, de b ji še frejkarta za kupajne špenderal. Ke tu b bla še fajn reklama za kupališe, pa za štarja tud Kua praus ti na tu? A b na blu u imenitn?«

»Cene, usa čast. Tu je ena srečna misu. Ta misu je zlata uredna in b t ga tud dal, če b ga mel. Ampak kaj nuca, ke pa gspudja na rotuže nubenga sveta na puslušaja, pa če je še tku dobr. Če b mou jest kej za guvort, b toja misu iz ubem rukam zgrabu in ja na usaka viža vn spelu. Sevede, zdej morm bi tih in mouče gledat, kuku delaja pu naš bel lblan. Ampak jest um useglih pusksu pr en prloznat čez ta reč iz sammu gspudam žepanam guvort. Murde se u pa vnder le dal kej nardit. Sej gspud žepan sa za lepota že tid nekdej unet, sam preveč rad ubugaja tiste, ke nimaja ud lepote nubenga dunsta, pol je pa tku, kokr je.«

F. G.

VATA za odeje in v tablah vedno v zalogi
Tovarna vate Arbeiter, Maribor.

Ogledala
seh vrst, velikosti in oblik
Steklo
zrcalno 6—8 mm. masinsko 4—6 mm. portalno, leuast, alabaster itd.
Spectrum d.d.
Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

CUDO DANAŠNJEGA CASA!

„HOBBY“

ameriški univerzalni preparat za pranje, čiščenje, za higijeno in čistoto v hiši in povsod. Tisoče zahvalnic in odlikovanj. Vsaka škata ima obširno navodilo za uporabo. — Zahtevajte povsod. — Generalno zastopstvo: »OBOROT«, Beograd, Cara Uroša 19. Telefon 23-0-13.

Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Resljeva c. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmorne plošče za mobilje po najnižjih cenah.

SOLIDNO BLAGO!

NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROB

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu). — Točna postrežba.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Drvvrstna moka iz m. lna Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

izdeljujejo se najnovejši modeli fotreških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, sivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

M. GAJSEK

Glavni trg 1 MARIBOR Glavni trg 1

Največja izbira moškega in ženskega blaga, svilne, čefira, platna itd. Velika zaloga posteljnih odev domačega izdelka!

Solidna postrežba.

Cene solidne.

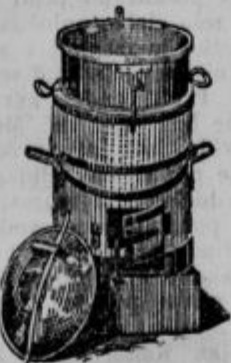
Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Raznovrstne bakrene kotle

za žganjekuho, brzoparilne kotle pocinkane in bakrene, pralne kotle in druge gospodarske potrebščine izdeluje solidno in točno

tvrdka

Josip Otorepec

d. z. o. z.

Ljubljana

Za Gradom št. 9. (ob koncu Streliške ulice)

Sprejemajo se tudi vsakovrstna popravila

Od dobrega najboljšje je le
Ad'ler - Gritzner

šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba
najboljši material

Novost

Najboljši

pletilni stroj

DUBIED

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

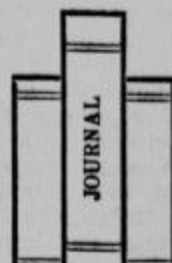
Telefon interurb. št. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke. Večletno jamstvo!

Pridobivajte novih naročnikov!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

„Paček“ in „velikan“

Vzemi, na! Kaj nič ne vidiš, kaj za zob ponujam ti? Dolg kot lestevica tvoj vrat je — joyme, vse me že boli...

Kam pa siliš pod oblake? Jabolko rdeče imam — skloni se že vendar k meni, sicer ga pohrustam sam!

Papiga in premogar

Papiga Klepetulja je bila zelo lepa ptica. Stanovala je pri gospe Urši v tretjem nadstropju stare hiše sredi mesta. Gospa Urša je imela papigo Klepetuljo zelo rada, imela pa je rada tudi svojega Flokija, majhnega črnega psa.

Papiga Klepetulja pa ni bila samo lepa ptica, marveč tudi zelo izobražena. Znala je izgovarjati mnogo besed s povsem človeškim glasom.

Poslušajte, kaj se je nekega dne zgodilo! Po ulici, kjer je stanovala gospa Urša s svojo papigo in svojim Flokijem, je peljal premogar velik voz premoga. Na ves glas je kričal in ponujal svojo robo:

»Premog... pre-mo-o-g...!«
Tedaj je zaslišal iz tretjega nadstropja glasen vzklík:

»Pridite gori! Pridite gori!«
Premogar si je oprtal vrečo premoga na ramo in se z veliko težavo povzpela po stopnicah v tretje nadstropje. Pozvonil je pri vratih gospe Urše. Ona je prišla odpirat in se je nemalo začudila, ko je zagledala premogarja s svojim bremenom.

»Jaz vas nisem klicala!« je dejala in mu pred nosom zaprla duri.

Razočaran je premogar spet odkravljal po stopnicah navzdol. Komaj pa je bil na ulici, že je slišal iz tretjega nadstropja isti glas:

»Pridite gori! Pridite gori!«
Premogar je nekaj srdito zabundal predse in se povzpela še enkrat po stopnicah v tretje nadstropje. Pozvonil je iznova na vratih gospe Urše. Ko je gospa Urša odprla vrata, je bila še bolj presenečena kot prej.

»Saj sem vam že dejala, da vas nisem klicala!« je rekla.

Premogar je jezno zarobantil:
»Kakšne šale pa zbijate z menoj? Najprej me kličete gori, potem mi pa rečete, da me niste klicali! Da vas le sram ni!«

Gospa Urša se je začela rotiti, da ga ni klicala in ga ni — Bog da je priča in tako dalje... Premogarju ni preostalo drugega, kakor da se je s kislim obrazom obrnil in odšel...

Ko je položil vrečo s premogom nazaj na voz — je iz tretjega nadstropja iznova zadonel glasen poziv:

»Pridite gori! Pridite gori!«
Tedaj je bilo premogarju šele dovolj. Razkašen se je zagnal po stopnicah navzgor in začel divje zvoniti in razbijati po vratih gospe Urše. Ko mu je ona odprla, je jezen porinil v stran in stopil v stanovanje, da bi poiskal in kaznoval neznanega nepridiprava.

Papiga je zaslišala nevarnost in skočila s svojega sedeža pod zofo... Premogar pa se je znesel nad nedolžnim Flokijem in ga nemilo brcnil v hrbet... Ubogi Floki se je ves poparjen splazil pod zofo in žalostno cvilil.

Ko ga je papiga zagledala, se je sklonila k njemu in mu nagajivo šepnila v uho:

»Ali si tudi ti naročil premog?...«

S cokljami v šolo

Na Holandskem nosijo ljudje na deželi čevlje iz lesa — coklje. Takšni čevlji so sicer tudi drugod v rabi — na Francoskem, v Belgiji in tudi v nekaterih krajih pri nas — toda na Holandskem nosijo lesene čevlje stari in mladi. Celo v šolo hodijo tam otroci s cokljami... Da pa bi med poukom ne delali prevelikega ropota, morajo v šolski sobi coklje sezuti in jih položiti zraven klopi. Tako sedijo v klopih v samih nogovih in tudi tedaj, ko jih učiteljica pokliče pred šolsko tablo, ne smejo cokelj obuti... Lahko si predstavljamo, kako tiho je v šoli, ko ni slišati nobenega koraka! Šele potem, ko je pouk končan, smejo otroci coklje spet obuti. Veselo kramljajoč odhajajo domov — in je tedaj ropotanja s cokljami toliko, da si učiteljica včasih kar zatise ušesa, da ne bi oglušela...

Čudne nesreče v verzih

Sredi Šiške štiri piške
je povozil aeroplan,
črno vrano nad Ljubljano
pa podrl je kamnič...

Tam na Viču pri Mlatiču
žid se je tako napil,
da štrbunknil je v mlakužo
in se prvokrat umil...

Tam na Bledu pri Medvedu
pa požrl nedavno strah
ruski trinajst čvrstih mož je,
ki so z njim igrali šah...

(Nadaljevanje sledi.)

ZVITA DRAGICA.

Mama: »Dragica, zakaj pa si postavila punčko v kot?«

Dragica: »Za kazen mora klečati!«

Mama: »Kaj pa je naredila tako hudega?«

Dragica: »Samo pomisli, mama! Pohrustala je vse sladkorčke, katere si pustila na mizi!«

Prigode krojaškega veseljača

»Danes sem pa dolgo časa spal, kajne?« je z zvonkim glasom dejal, uprl v tesarja in krojačka svoje kakor nebo sinje oči in se jima prijazno nasmehljaj.

»Res, dolgo časa si spal, kraljevič,« mu je mehko dejal tesar in ga pobožal po rdečih ličkih, »toda ne sprašuj zakaj, nego hitro pojdi z menoj! Tvoj očka te željno čaka.«

Prijel ga je za roko in ga odvedel iz kuhinje.

Ko je kralj zagledal svojega ljubljeneega sina živega in tako svežega pred seboj, ni vedel, kaj bi od silne radosti počel. Grenke solze žalosti v njegovih očeh so se spremenile v sladke solze ganotij in sreče. Goreče je privil kraljeviča na srce in ga božal, kakor da ga ni videl že dolgo, dolgo vrsto let. (Konec prihodnj.)

STRICKOV KOTIČEK

202. Dragi Kotičkov striček! — Ze večkrat sem čitala v kotičku o Tvojem požrešnem košu, toda nisem mogla verjeti; zdaj, ko vidim, da je tudi moje pisemce pohrustal — pa že verjamem. Vsako nedeljo sem nestrpno pričakovala »Slovenca«, ker sem mislila, da bom čitala v njem Tvoj odgovor, toda ni ga bilo. Zdaj sem iztuhtala to-le: koš vendar ne more sam jemati pisemce s stričkove mize, ampak mu jih mora nekdo metati v žrelo — in to bo Kotičkov striček! Kajne, da sem uganila?

To je poslednje moje pismo. Če mi še to vržeš v koš, potem pa kar sam piši v kotiček, jaz ti že ne bom več pisala! — Te pozdravlja Majda Černe, učenka V. razr. v Senovem pri Rajhenburgu.

Draga Majda! — Lej jo, lej, pa si res brihtne glave, da kaj takega iztuhtaš! Sem mislil, da nihče na vsem božjem svetu ni tako prebrisan, da bi mogel temu mojemu »zločinskemu« delu priti na sled — na zdaj imam pa dolg nos! Mi res ne kaže drugega, kakor da skesan priznam, da ljudi gospod koš v resnici ni tako neolikan in predren, da bi pisemca kar sam jemal z moje mize, nego je žalostna resnica, da mu jih krvoločno mečem v žrelo jaz — Bog mi odpusti greh!

Toda, draga moja, zdaj te pa vprašam: kaj bi storila ti, če bi bila — Kotičkov striček? Ali bi mar pisemca, ki jih na noben način ne bi mogla objaviti v kotičku, vteknila v zlate okvirje in jih razobesila po stenah Jugoslovanske tiskarne, ali kaj? Holali, kako bi pa potem Jugoslovanska tiskarna izgledala? Kajti ne smeš misliti, da so vsa pisma, ki jih kotičkarji pošiljajo, tako bela in čista, kot je Tvoje pismo. Hu, da bi nekatera pisma videla! Namesto z lepo zaokroženimi črkami, so počekana s takimi čudnimi kljukami in packami, da jih celo Kitajci, ki so v čitanju takih kolobocij pravi mojstri, ne bi mogli prečitati... Če bi potem kakšen tujec videl te črčare razobesene po stenah tiskarne — ali bi strmel! Bil bi prepričan, da je pomotoma zašel na Kitajsko, kjer črk sploh ne poznajo, nego imajo za vsako besedo posebno znamenje. S takimi znamenji so na Kitajskem popisane bajte od vrha do tal — če smem verjeti onegavemu Joznu, ki Kitajsko predobro pozna. Se mu je namreč že trikrat sanjalo, da je koloval po tej prečudni deželi...

Ne kaže torej drugega, draga moja, kakor da se vsi, ki za izgubljenimi pisemci žalujejo, tolažite z mislijo, da se mora ljubemu gospodu košu takšna hrana enkrat vendarle upreti. Takrat bodo za vas — kotičkarje — napočili zlati časi — če ne še slabši. Kajti se bo potem morda našel kdo, ki se bo spomnil, da bi lo dobro tale stari, presiti koš nadomestiti z novim, ki bo še bolj krvoločno in požrešno pisemci hrustal... Pozdravljena! — Kotičkov striček.

203. Ljubi Kotičkov striček! — Pišem Ti prvič, upam pa, da me boš kljub temu uvrstil med svoje kotičkarje. Ko ob nedeljah čitam »Slovenca«, sem vedno iznova žalostna, ko vidim, da ni nobenega pisma iz Trbovelj. Ne vem, ali nič ne pišejo, ali pa Ti vsa pisma iz Trbovelj vržeš v svoj požrešni koš... Veš, tudi mi bi bili radi včasih malo

veseli, ko je toliko žalosti pri nas. Saj Ti je gotovo znano, kako naši očete malo zaslužijo in s kakšno revščino se morajo boriti... Daj, razveseli nas s svojim odgovorom! — Te pozdravlja novinka Tvojega kotička Mira Jordan, učenka VII. razr. v Trboveljah.

Draga Mira! — Iz Trbovelj sem doslej res tako malo pisem dobil, da bi mogel vse skupaj na dveh prstih seštet. Se mi zdi, da ste otroci v Trboveljah vse nekam bolj resni, kakor so otroci v drugih krajih. Nič ludnega to ni: skrb za ljubi kruhek vašim očetom in materam ne da miru ne podnevi in ponoči — kako bi potem mogli biti veseli otroci, če so žalostni starši? Beda in glad sta huda gosta. Ne prežene ju še tako lepa beseda, še tako mila prošnja, še tako grenka solza... Revčki ste otroci v Trboveljah, zares veliki revčki! Če bi bil jaz — mogočen — iz »Tisoč in ene noči« in bi imel zvrhane mosnje cekinov — najprej bi se spomnil vas. Toliko vsega dobrega in lepega bi vam nakupil, da bi imeli dovolj do smrti. Vsem onim pa, ki se zdaj kopljejo v zlatu in jih re gane ne jok sestradane dece, ne stok obupanah mater in očetov, bi dal krampe in lopate v roke in in jih napodil v temne rove, kamor nikoli ne posije žarek belega dne, da bi tam vsaj mesec dni okusili vse gorje in vso strahoto bednega rudarskega življenja... Tako bi naredil jaz, če bi bil — mogočen kralj iz »Tisoč in ene noči« in če bi bil Trbovelje — trg v pravilni deželi...

Opisal sem Ti, kakor vidiš. Če boš pa tega le odgovora kaj vesela, ne vem. Dobra, sočutna beseda je že nekaj vredna v teh žalostnih časih — še več pa bi bila vredna, če bi se spremenila v cekin ali vsaj v hleb belega kruha... Prav lepo Te pozdravlja Kotičkov striček.

Pretužno vest

naznanjam svojim malim prijateljem in prijateljicam. — Požgančev oče so sinoči ob 8. uri odpovali z aeroplanom — na luno, odkoder se ne bodo nikoli več vrnil. Ojoj, boš te vzdihnil, ojoj, pa zakaj so nas preljubi oča Požgančev tako na lepem in brez slovesa zapustili? Zato, dragi moji, zato, ker niso mogli preboleti grozovitega spoznanja, da so bili zadnje čase nekaterim — trn v peti. Jim je namreč prišlo na uho, da se nekateri odrasli ljudje niso in niso mogli spriznati z mislijo, da bi bilo ime Požgančev očeta tolikokrat omenjeno v kotičku... Odrasli ljudje so včasih zares čudni in smešni ljudje, kajne? Prav nič jim ni bilo tega mar, da ste imeli vi, kotičkarji, ravno s Požgančevim očetom največ razvedrila in zabave. Saj skorajda nisem dobil pisma, v katerem ne bi bili Požgančev oča središče vašega zanimanja in navdušenja. Zdaj je vsega tega konec. Nič več se ne boste smejali preimenitnim domislekom in mogočnim bahirijam Požgančevega očeta — nič več. Užaljeni in razočarani nad nehlajnostjo tega sveta, so nam pokazali hrbet in odšli... Na luno, so dejali ob slovesu, na luno si bodo ustvarili novo življenje. Zgradili si bodo hišico tako srčkano in lepo, da vam je popisati ne more to pero... V njej bodo preživeli v miru in v samotni poslednje ure svojega življenja. Čez dan bodo posedali na klopi pred hišo in vlekli dim iz pipice prelube ino kukali skozi daljnogled na zemljo našo, ponoči pa bodo obujali spomine sladke ino grenke ter preštevili nebeske zvezde... Holaj, ali jim bo lepo! Holaj, še mene vleče, da bi odšel za njimi — čeprav sva si bila na zemlji vedno v laseh...

Vem, predobro vem, da ne bo ostalo ob tej pretužni vesti nobeno oko suho. Jaz sam sem že pretočil solza, da bi gnale mlinske kamne tri — in še jih bom pretočil mnogo, če mi bo kuharica, pri kateri sem na hrani, samo papriko in čebulo dajala za kosilo...

Vzemite torej, dragi moji, odhod Požgančevega očeta na luno z žalostjo v vrednost in se ravnajte po tem. Ne omenjajte Požgančevega očeta v nobenem pismu več, kajti bo moj kotiček odsihod o njih molčal kot grob. Nočem, da bi se jim še na luno kolcalo, ko se jim je kolcalo že na zemlji dovolj. — Pozdravljeni!

Kotičkov striček.

Mirko Kunčič:

Peresnik in sablja

Zivel je peresnik. Cisto navaden lesen peresnik. Kdaj je zivel in kje — ali v deželi deveti ali v deželi španski — to je pač vseeno.

Onega dne, s katerim se ta zgodba začne, je ležal peresnik na pisalni mizi poleg kupa popisanega papirja. Ležal je tam v globoke misli zatopljen. Ni se zmenil ne za muho, ki je nadležno brenčala okoli njega, ne za solnčni žarek, ki je zvedavo kukal skozi polzastrito okno in se topilo smehljaj...

Tedaj so ga iz zamišljenosti predramili težki koraki. Peresnik se je zgenil in uprl oči v vrata, odkoder je prihajal ropot. In je videl: v sobo sta stopila dva. Prvi je bil njegov gospodar, drugi orjak-neznanec, ki je nosil dolgo, kakor solnce lesketajočo se sabljo ob boku.

»Le kaj je tistale čudna reč?« se je čudil in ugibal peresnik. In ni mogel dognati... Videl je pač že marsikaj v svojem samotnem življenju — zlatorumenega kanarčka v kletki na primer, miško, ki je imela v luknjici pod omaro svoj domek na primer, muca, ki se je včasih prikradel skozi okno in prijazen migel z repkom na primer, in še to in ono — takele čudne reči, ki od pasa binglja, pa res še nikoli ni videl...

»Mogoče je rep?« se je domislil. Pa se je koj na to prisrečno zasmejal: »Kakšen rep! Odkdaj imajo pa ljudje repe, hoho...«

Neznanec si je odpasal sabljo in jo prislonil k pisalni mizi. Peresnik je imel tedaj priliko ogledati si jo čisto ob blizu.

»Kdo pa si?« jo je prijazno nagovoril. Sablja je nevspešno zavihala nos in s prezirljivim pogledom ošvrnila peresnik od nog do glave.

»Takšna predrznost! Ali sva krave skupaj pasla, da me tikaš, hribovec zarobljeni! Knjigo za lepo vedenje si kupi, da se boš znal dostojno obnašati v odlični družbi.«

Peresnik je bil užaljen. Toda ni se razburil. Mirno je dejal:

»Knjigo za lepo vedenje že zdavnaj znam na pamet, vaše blagorodje. Tudi vam ne bi škodovalo, če bi malo pokukali vanjo... In kar se onega o kravah tiče, bo — mislim — tudi za vas veljalo. Enaka pravica za vse!«

»Jaz te lahko tikam,« se je ponosno zvrnil sablja, »kajti mi smo — mi! Ti si pa ubogo revšč...«

»Hm!« je nekam čudno zakašljajal peresnik. »Nič — hm!« se je raztogotila sablja. »Tako je, pa nič drugače! Jaz sem plemenitega rodu, tvoj rod pa je dokaj dvomljive vrednosti...«

»Bogve,« je hladnokrvno dejal peresnik. »In nazadnje — čeprav ste plemenitega rodu, spodobilo bi se, da se mi predstavite. Star običaj je, da se gost predstavi domačinu. Torej dovolite, da vas še enkrat vljudno pobaram: kdo ste, gospod?«

»Kakšen gospod?« se je ogorčeno zadrla sablja. »Jaz nisem noben gospod. Jaz sem gospodična, da boš vedel. Gospodična sablja.«

»Hecajste vendar,« je široko odprl oči peresnik, »torej ste samostalni ženskega spola?«

»Jasno,« je milostno prikimala sablja. »Kaj je samostalni sicer ne vem — toda ženskega spola sem. Če ti ni všeč — se pritoži mojemu gospodarju, gospodu Sabljeviču. On te bo že naučil ponižnosti in kavalirstva!«

»Niti na um mi ne pade kaj takega,« je ravnodušno odgovoril peresnik in zazeval. »Me ni je pač vseeno, ali ste gospod ali gospodična. Saj se ne bom oženil z vami!«

»Nesramnež!« se je raztogotila sablja in ga divje pogledala izpod čela. »Tu se pa že vse neha... Ti si mnogo dovoliš, dečko...!«

»Nič več in nič manj, kolikor se mi potrebo zdi,« je pikro pribil peresnik. »Mar mislite, da se bom zato, ker ste samostalni ženskega spola — od samega spoštovanja zrušil v prah?«

Gospodična sablja je bila smrtno užaljena.

Zaničljivo je našobila ustna in ošabno pokazala peresniku hrbet.

»S takim neotesancem sploh ne govorim!«

»Kakor vam drago, gospodična,« se je peresnik šaljivo-resno priklonil in se obrnil na drugo stran. In je polglasno zapel:

»Zaba, žabica predna
z volom tekmovala,
tri dni ino tri noči se
je naphovala.«

Ko pa dne četrtega je vstal za goro sonček — žabici trebušček počil — bums! je kot balonček...

Gospodična sablja ga je srepo pogledala in mu z iztegnjenim kazalcem grozeče zažugala:

»Pazi se, pazi, dragi moj! Te bom ovadila radi veleizdaje, če se boš tako nesramno obnašal. Še obesili te bodo, capin!«

»Mene obesili...?!« se je zavzel peresnik. »Zakaj? Kaj pa sem naredil takšnega? Ali sem koga oropal? Ali sem koga ubil?«

»Mene — gospodično sabljo, si žalil.«

»Vi ste me mnogo hujše žalili, draga moja gospodična — pa se zato ne pritožujem.«

»Jaz tebi lahko rečem, kar hočem — ti pa meni ne smeš!«

»Oho,« je vzkliznil peresnik, »kakšna pravica pa je to? Kar eden lahko stori — drugi ne sme!«

»To je pravica močnejšega, dragi moj!«

»Lepa pravica! Kdo pa ste prav za prav, da si lastite to pravico?«

»Kratek spomin imaš, če si že pozabil.«

»Nisem pozabil. Vem: gospodična sablja ste. Toda ime samo še ne pove in ne pomeni nič. Kakšen je vaš poklic — to mi povejte, to, da bom vedel, s kom imam čast! Po vašem obnašanju sodeč, morate biti nekaj silno imenitnega.«

Gospodična sablja se je samozavestno

vzpela na prste in svečano dejala:

»Moj poklic je: prelivati človeško kri in ubijati — za čast in slavo domovine.«

»Jezus Marija,« se je zgrozil peresnik in se prekrizal, »kaj takšnega! In ti, žensčina, si upaš še nekaj blebetati o knjigi lepega vedenja... Res lep poklic: prelivati človeško kri!«

»Ja! Toda za čast in slavo domovine, dragi moj — tega ne pozabi!«

»Za čast in slavo domovine? Kako more biti prelivanje krvi in ubijanje — domovini v čast? Tega ne razumem...«

»Seveda ne razumeš. Kako bo takle puhlo-glavec to razumel? Zaponni si: ne prelivam krvi domačinov, prelivam kri sovražnikov.«

»To je vseeno. Kri je kri — pa naj bo od — berača, od Španca ali Francoza, od Nemca ali Angleža, od Rusa ali Turčina — vsi so ljudje. Vsi imajo enako pravico do življenja.«

»Pah, kakšne neumnosti klatiš, bedak! Če nam sovražnik napove vojno — kdo bo branil domovino? Morda — ti?«

»Kadar se bodo spametovali vsi narodi na zemlji in pometali takele reči, kot si ti, med staro šaro — se bo sovraštvo med njimi poravnalo z lepo besedo. Vsak bo priznal drugemu, kar mu po božjih in človeških postavah gre.«

»Ej, dragi moj, do tega ne bo prišlo nikoli! Ali si mi otročji. Tako otročji, da me je sram. Le kako sem se mogla tako spozabiti, da sem se pustila v pogovor — s takimle neznanim, nevestnim peresnikom...«

»Kar napihuj se kolikor hočeš, ošabnosti ošabna. Prišel bo čas, ko boš spoznala svojo zmoto in mi skesano priznala, da sem imel prav. Takrat boš vzkliznila z menoj: »Proč z vojno, ki rodi samo bedo in gorje!« To — za slovo.«

Rekši se je peresnik obrnil in se zakotalil na drugo stran mize.

Gospodična sablja pa so zadnje besede nekam čudno prevzele. Nekaj kakor tesnoba slutnja jo je obšlo... Sklonila je glavo in se pogreznila v težke, mirke misli — — —

(Dalje prih. nedeljo.)

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

J. S. — Sv. V. Napadi togote s razbijanjem posode, grizenjem ljudi, trganjem obleke in sličnim pri sedemletni deklici so gotovo izreden pojav. Seveda je težko tak izreden primer presoati zgolj po opisu, vendar se mi nehoti vsiljuje misel na padavico ali epilepsijo, ki se javlja ne redkokrat namesto z običajnimi krči in nezavestjo v obliki duševnih motenj in prav posebno nasilnih dejanj brez kakšne smotrenosti in navadno tudi brez zavesti. Neuspešni otroci spadajo v zavod, morda ga sprejmejo na živčni oddelku oziroma v opazovalnico, če bi pa to ne šlo, naj oče poskusi spraviti svojega neboljnjaka na kliniko za živčne bolezni v Zagrebu. S posebnim priporočilom domačega zdravnika se bo menda dalo doseči, da sprejmejo tu ali tam otroka v opazovanje vsaj dotlej, da se ugotovi značaj otrokove bolezni, ki da potem morda zdraviti doma pod stalnim vodstvom in nadzorstvom domačega zdravnika. Videli sem nekaj podobnih primerov v otroški dobi in izgledi na izboljšanje ali celo ozdravljenje niso slabi, če bočejo in umejo domači sodelovati pri zdravljenju, ki traja navadno nekaj mesecev. Umevno se mi zdi, da se človek v svojem obupu zateka po pomoč k mazačem, konjederkam in čarovnicam, neverjetno pa se mi zdi, da so v vašem kraju še ljudje, ki žive v slutku čarovnic.

S. P. — B. Povečani drgalki v goitu (in brčkone tudi tretja v nosu) niso pri otroku v tretjem letu redek pojav. Vprašujete, ali je treba vašemu otroku povečane drgalke izrezati ali okapiti. Če so drgalke zares velike, da so v oviro pri požiranju ali dihanju, če se pogostoma vnamejo, če je morda nastopila kakšna druga bolezen zavoljo njih, je vsekakor operacija nakazana. Zlhi posledice radi operacije (kakor na glas ali sluh) se ni bati, pač pa je pričakovati, da se hripavost ali morebitna naglušnost izboljšata ali celo premineta. Ali so drgalke človeku potrebni organi ali ne, je vprašanje iste vrednosti, kakor o slepih, ki se zdi mnogim čisto odveč. Mojemu bratu, ki si je nekoč radi pohabljenega noge preganjal dolg čas s tem, da je ure popravljal, se je navadno dogajalo, da mu je ostajalo katero kolesce preveč in včasih je ura celo tekla brez podvižnega kolesca...

L. J. — B. Štiridesetak je dobil vaš šestmesečni sinček, kakor je ugotovila babica in postavila, da bo trajala bolezen štirideset tednov, naj se otrok zdravi tako ali tako ali nič. Kaj vam je početi, vprašujete, saj ste vsa obupana že zdaj, ko trpita z otrokom komaj štiri tedne? Tej bolezni pravimo drgalki ekeem in sicer je to močno srbeč izpuščaj, največkrat po obrazu, ki se posebno rad loteva navidezno krepkih in zdravih dojenčev in je zares trdovratna, ponavljajoča se bolezen, zakaj ko mati že upa, da bo po več tedenskem prizadevanju vendar čez nekaj dni koža zdrava, vzplamti vnetje z vso silo. Torej udati se in prepustiti bolezni prost in nemoten potek? Nikakor ne! Ekcem te vrste dobivajo navadno dojenčev in majhni otroci, ki imajo preobilo hrane in zategadelj nekakšno premočno mešavo krvi in telesnih sokov, kar se kaže na posebni občutljivosti kože in sluznic za vnetje. Otroka treba hraniti bolj pičlo, ako ga imate na prsih, naj ostane pri njih, dodajati mu smete kakšno krompirjevo ali korenovo ali zelenjavno zmečkanino, morda tudi z maslom zabeljeno zdrobovo ali riževo ali ovseno ali sadno goščo (kšaoc), gotovo pa vsak dan sok svežega sadja in prav nič živalskega mleka. Ako ima otrok samo umetno hrano, opustite za nekaj tednov in mesecev vsako mleko, dajajte mu maslene juhe in gošče kakor omenjeno in zmečkanine gomoljne, zelenjav in sadja. Kaj svežega sadnega soka redno vsak dan! Tudi bolno kožo treba zdraviti in sicer najprej preprečiti vsako draženje. Umivanje ali kopanje z navadno vodo ali celo z milom škoduje, za čiščenje naj se rabi dobro (neskakeženo) olje, za kopanje in umivanje zdravih delov telesa pa otrobova ali kamilična zavrelca. Bolni koži treba maže že zavoljo silnega srbečja; kakšna bodi maža, določi zdravnik, ki otroka vidi, zakaj tudi »najboljša« maža ni za vsako stanje bolezni in za vsakega otroka. S primernim ravnanjem se dajo štiridesetaki skriti na pol ali celo četrtino trajanja, torej spremeniti v »desetake«.

M. B. — L. Glede spolne vzgoje sem seve precej drugačnega mnenja, kakor kakšen materialistično usmerjen novotarec, ki prenaša drugod že zastarelo naziranje k nam kot znanstveno odkritje in aravno osvobodjenje, pri tem pa meša pojme in šteje zablude, ki jih je krščansko mišljenje našega naroda vedno in povsod obsojalo kot take, na račun dosedanje krščanske morale, ki je radi tega kajpada binavska in proglašja krščansko pojmovani zakon za okosteno in marsikdaj nasilno ustanovo. Menim, da spolna vzgoja s takih vidikov več po-dira kakor gradi. Gotovo je odraslačajočim otrokom potreben nek pouk, kdaj in v kakšni obliki, je zelo različno, najbolje zadeneta pravi čas in način roditelja pri svojih otrocih, ki jih kajpada morata skrbno opazovati in za tolike nevarnosti našega razbrdanega življenja pripraviti s poukom in zgledom. Prava spolna vzgoja se krije z daljino in bližnjo pripravo za zakon, pripravo, ki začenja že v otroški dobi, kakor uči naš prvi učitelj vere in npravi v svoji preplepi okoliščini o krščanskem zakonu, ki jo vam toplo priporočam v proučevanje kakor vsem staršem in vzgojiteljem. Resnica je samo ena.

R. R. Nervoza vaše sestre vas tira v obup? Nikar tako! Bila je v bolnišnici, odkoder je prišla domov izboljšana, skoraj ozdravljena, a ko se ji je stanje radi domačih nevednosti poslabšalo, je niso več sprejeli v bolnišnico, češ da ni prostora za kronične bolnike, zato ste jo poslali v zdravilišče in potrosili zadnje prihranke zanj, vrnila se je domov predčasno, ker ni bilo več sredstev za vzdrževanje v dragih zavodih, in sicer v slabšem stanju, kakor je odšla, poleg stare bolezni še nova razočaranja. Zdravnik, ki je priznal strokovnjak, odklanja svojo pomoč; doma je ves dan glasno tarna-je o vseh mogočih in nemogočih bolečinah, ponoči pa neprestano ihtenje, da še vi ne morete spati. Običajna zdravila in razne specialitete ne

pomagajo več. Usmiljenja vreden položaj obeh, a vendar ne brezupen. Način nadaljnjega »zdravljenja« je po nujni razmer določen in — po mojih izkušnjah — najboljši. Ker so izčrpane, kakor zatrjujete, vse možnosti navadnega zdravljenja, potem opustite vse poskuse in misli in želje po takem zdravljenju, ki se je izkazalo za neuspešno. Sestra naj se zdravi s čudotvornim lekom, ki se mu pravi — nič, v jeziku globljih ljudi pa — potrpljenje. Zoper silen glavobol naj ne vzame ničesar, ne praškov, ne obkladkov, ne čajev, sploh nič, ampak mirno naj čaka, kdo se prej naveliča, glavobol ali ona. Uverjen sem, da pri resni vztrajnosti zapusti glavobol vsako »trmastost« glavo. In tako se da odgnati utripanje srca, dušenje v prsih, kruljenje v trebuhu, trepetanje nog in druge ališne »prijetnosti«. Spati ne more? Če je pobožna,

Pravni nasveti

Pokojnina za osebo v inozemstvu. — J. K. M. Žena državnega uslužbenca živi v inozemstvu. Ali bo dobila pokojnino po možu, če pred njo umre? — Zakon določa, da ne sme nihče brez odobritve ministra za finance, dane v soglasju s predsednikom ministrskega sveta, uživati pokojnine v tuji državi. V tem primeru se zmanjšajo draginske doklade za 90%, izvršeni draginske doklade onih vpokojencev, ki žive v skupnosti s svojimi otroki, ki imajo bivališče v inozemstvu, kakor tudi onih, ki so prekorčili šestdeseto leto starosti.

I. P. T. — Če niste prejeli pravočasno pokojnine, vprašajte za vzrok pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani.

T. M. D. — Gospodar je prepovedal svojemu uslužbencu nositi obleko, ki jo je napravil krojač, s katerim živi v sovrastvu. Kaj storiti? — Menda ne bo treba posebnega nasveta za takšno vprašanje, ker vam more vsak zdrav razum pojasniti, da je takšna »prepoved« neresna in smešna.

Odklonitev poštnih pošiljk. I. S. T. — Ali se sme odkloniti sprejem pisma? Ali more zato pošiljatelj tožiti naslovnika radi žaljenja časti? — Zakon o pošti določa, da ni nihče dolžan sprejeti nase naslovljene pošiljke. Zato jo torej more vedno odkloniti. Kar pa je izvrševanje zakonite pravice, ne more biti žaljivo in kaznivno. Zato bo v takem slučaju tožba pošiljatelja radi žaljive brezuspešna.

Optanti in kupne takse. T. L. B. — Zakon o oprostitvi optantov kupnih in prodajnih taks je bil objavljen v »Službenem listu« št. 61 z 8. okt. 1931. Takse na pogodbe o kupu in prodaji posestev, sklenjene od 15. februarja 1931, se ne plačujejo, če so po teh pogodbah kupci optanti ali osebe, ki uživajo ugodnosti optantov. Kupoprodajna taksa, če plačana na pogodbi, sklenjene do časa, ko stopi ta zakon v veljavo, se povrne, če zahtevajo prizadej povračilo v 60 dneh od dne, ko stopi ta zakon v veljavo. Ta zakon je pa stopil v veljavo 25. avgusta 1931, ko je bil razglašen v »Službenih novicah«. Glede povračila plačane takse se obrnite na Finančno direkcijo v Ljubljani.

Vojnica. I. R. L. — Vprašujete po katerem zakonu ste obvezani plačevati vojnico. Vi, kakor vsi drugi vojniki, ste zavezani plačevati vojnico po zakonu o ustroju vojske in mornarice, ki je stopil v veljavo 6. septembra 1929. Ta zakon je razveljavil vse odredbe ostalih zakonov in uredb, ki bi nasprotovale odredbam tega zakona. Casopisi torej niso mogli drugače poročati.

Davek od nadur. J. S. M. — Ali imajo delodajalci pravico odtegotvati davek od zaslužka za nadurno delo? Ali je treba plačevati od tega zaslužka tudi kuluk? — Tudi dohodek od nadurnega dela je zavezan davku. Kuluk se določa tudi na podlagi tega davka.

Tožba radi žalitve osebe, ki je umrla. R. G. T. — Vaša hčerka se je učila obrti. Mojster jo je pa neupravičeno obdolžil tatvine, kar je hčerko laško potrla, da je storila samomor. Ali morete od mojstra zahtevati zadostitev? — Če je bila obdolžitev neupravičena, bi bila hčerka lahko tekom treh mesecev potem, ko je za obdolžitev zvedela, tožila mojstra radi žalitve. Če je bila hčerka mladoletna, ste mogli vložiti tožbo tudi vi kot oče. Če bi bila hčerka umrla med navedenim trimesečnim rokom, bi prešla pravica za vložitev tožbe na njeno starše, glede katerih začne teči nov trimesečni rok od smrti hčerke. Ker pa se je žalitev baje zgodila v marcu in je hčerka umrla v septembru, je tožbena pravica za to žalitev že ugasnila. Pač pa morete vložiti tožbo, če je mojster to obdolžitev ponovil pozneje ali tedaj, ko je bila hčerka že mrtva.

Kuluk. J. S. M. — Obveznost ljudskega dela je odvisna od višine davka. Številni dopisniki, ki vprašujejo, zakaj se jim je odmerila tako visoka odkupnina, naj se zgledajo pri svojem županstvu, kjer bodo zvedeli, koliko enot delovne obveznosti odnosno odkupnine se jim je določilo in zakaj toliko. Na tem mestu ne moremo za vsakega posebej pre-

Hugon Turk, izpr. trž. nadzornik.

Kako presojava moko

Dobra moka mora imeti vse lastnosti svojega izvora in svoje kakovosti, njena trgovska oznamba mora resnično odgovarjati dotični vrsti moke in njeni baži in njena cena mora biti tem zahtevam primerna.

Pri nakupovanju moke upoštevamo pred vsem barvo, potem duh, okus, stopinjo njene vlage, uporabnost za peko, čistočo in njeno »pojmljivost« (zgrabnost). — Za tako presojanje je treba dobro izvežbati svoja čutila, ki pa so potem dostikrat zanesljivejša nego navadni drugi preizkusi, katerih se seveda tudi lahko poslužujemo v kolikor ne zahtevajo večjega znanja in priprave.

Barva moke zavisi od užitne vrste, od načina in stopnje zmletja, od svetlobe, v kateri se preizkuša, od tujih primesi, dalje od tega, če je preizkušena moka le na rahlo natresena ali gladko stisnjena, suha ali zmočena. — Barvo moke presojava ali v suhem stanju na ta način, da položimo primerjajoče poskušnje na temen ali črnosvetlikaš papir ali črno deščico, jih z gladkim predmetom sploščimo (stisnemo) in nastalo ploskev s povečevalnim steklom (lupo) preiščemo. Še boljše izvršimo to preizkušnjo z zmoceno moko po načinu Pekar-jevem: poskušnje se denejo na črno deščico, se pokrijejo in stisnejo s stekleno

PUH — PERJE
R MIKLAUC LJUBLJANA

Jedilnik za mesec oktober

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjka šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 19. okt.: Kosilo: 1. Sadje. 2. Gobe s krompirjem, cvrto korenje, bržole. 3. Damske plošče s sadjem. — Večerja: Karfiolna solata in zdrobovi hlečki.

Torek, 20. okt.: Kosilo: 1. Sadje. 2. Parmazanov riž poleg juhe. 3. Gosje gnezdo (samostojna jed). 4. Češpljev močnik. — Večerja: Pečen kostanj. Lipov čaj in zdravilni šarkelj.

Sreda, 21. okt.: Kosilo: 1. Sadje. — 2. Minestra in cvrti možgani. 3. Krompirjev štrikelj in solata. 4. Krap in kutinov zdir. — Večerja: Gobe s jajci in črn kruh. Solata.

Četrtek, 22. okt.: Kosilo: 1. Sadje. 2. Pražen krompir in zajec v ametanovi polivki. 3. Solata. 4. Orehovi rogljčki. — Večerja: Širov omelet Čežane iz surovih jabolč.

Petek, 23. okt.: Kosilo: 1. Sadje. — 2. Ječmenček z zelenjavo. — 3. Mešana srbska solata in cvrte štrukle. — 4. Penaste plošče. — Večerja: Pečen krompir in presno maslo, Cokolada z mlekom.

Sobota, 24. okt.: Kosilo: 1. Sadje. 2. Nadevana karfiola, pečen krompir in pesa. 3. Jabolčni štrikelj. — Večerja: Zabeljeni rezanci in solata.

Nedelja, 25. okt.: Kosilo: 1. Sadje. 2. Krompirjeve kocke na juhi. 3. Rožnate glavice, kolera-be in nadevana telečja prsa. — 4. Solata. 5. Kostanjeva torta. — Večerja: Solata in hrenovke. Šarkelj in čokolada z mlekom.

Kutinov žele ali zdir. Kutine obrišemo iz razrezoval na krljce, pečke ne odstranimo. Na krljce nalijemo vode in počasi kuhamo, da se zmečajo, a ne razkuhajo. Sok precedimo skozi gost prt. Na vsak liter soka pridenemo ½ kg sladkorja v kockah in nekaj limonovega soka. Vre naj burno in neprestano, počasi mešamo toliko časa, da se kapljica, ki obvisi na kuhalnici, na krožniku strdi. Potem vlijemo žele v poplavljen kozarec; čez par dni steklenico zavežemo s pergamentnim papirjem.

Mož, ki je naberačil 120 milijonov

Pred kratkim je umrl lord Knutsford — »knez beračev«. Ta priimek mu je nadel pred veliko leti eden njegovih tajnikov, ki je spisal tudi knjigo o lordovem življenju. Zračunali so, da je Knutsford naprosil v teku svojega dolgega življenja nič manj kot 120 milijonov. Ves ta denar — jasno — ni šel v lordov žep, saj je kot potomec ene najslavnejših rodov in podedoval po svojem očetu vikontu Knutsfordu veliko premoženje. Še takrat, ko se je še imenoval Sydney Holland, je bil že znana osebnost in slaven advokat. Lord Knutsford je prosičal za londonske bolnišnice, zlasti za London-Hospital, čigar častni ravnatelj je od l. 1895 dalje bil in iz katerega je napravil največjo in najziborneje urejeno bolnišnico na Angleskem.

Holland (Knutsford) je po prav golem slučaju dospel do delovanja te vrste, v katerem je doprinesel toliko in tako velikih žrtev.

Ko je nekoč obiskal nekega pristaniškega delavca v bolnišnici Poplaz, je ga neverjetno zabolela nesnaga ter slaba oskrba v bolnišnici. L. 1891 je bil izvoljen za predsednika bolnišnišnega upravnega odbora. Odpravil je nezanesljive uslužbence ter zbral zadostni denarja za zidanje nove bolnišnice in povečal število postelj od 18 na 118. Tako je začel kariero kneza beračev, katere večji del je izvršil v London-Hospital od l. 1895 dalje. Naglo je zaslovel kot najzibavnejši, najoriginalnejši in najdrzejši pisatelj pozivov ter vabil, ki jih je pošiljal premožnejšim osebam dobrodelnih ustanov. Bil je več kakor samo nabiravec darov. Bil je izboren upravitelj in organizator, ki je znal kar najboljšo obrniti zbrani denar.

Ena njegovih idej so bili ti stebri, ki so sedaj na vsaki postaji z napisom: »Izvolite obrniti v drugi vrsti pozornost na London-Hospital.« Druga njegovih zamisli je povzročila konflikt med njim in med generalnim prokuratorjem. Ponarejal je polkronske bankovce z napisom: »Hvala za pol krone. Knutsford, London-Hospital direktor.« — Generalni prokurator mu je zagrozil, da ga bo ovidil sodišču radi ponarejanja denarja. »Izborno.« je vzkliknil beraški knez, »to bo izborna reklama, kakršne še nikoli ni imel London-Hospital.« Prokurator je bil prepričan, da ne bo mogel preprečiti takih nepravil bankovcev; pripovedovalo se je veliko dogodbic o lordu Knutsfordu, pripovedoval jih je i prokurator.

Še ko je bil Knutsford generalni prokurator v bolnišnici Poplaz, je nekega dne zagledal v omnibusu dva Američana, ki sta ga vprašala za pot v Londonski stolp. On pa jima je svetoval, naj rajši obiščeta bolnišnico Poplaz, nego ono »staro podrtijoc.« — Ko sta si ogledala bolnišnico, jima je ponudil leseno žarico, in vsak je vrgel vanjo zlat novce. — Eden izmed njiju ga neprijazno pogleda in smehlja se reče: »Vi ste prebrisani varljivci.« drugi pa pristavi »Pri nas, na zapadu, bi si Vi hitro nakopičili imetje, ako bi vas kdo ne odstranil koncem prvega tedna.«

Njegovo prebrisano označuje dobro tudi ta dogodek: Nekoč je tako dolgo zasledoval onega svojih prijateljev, ki je bil izvrsten igralec, da mu je poslal priigrani denar — ček z 12.000 franki, zelo obžaljujoč, da mu ne more več poslati, češ da je imel njegov nasprotnik v igri veliko več sreče. Lord mu je nemudoma pisal zahvalno pismo s prošnjo, naj mu takoj pošlje naslov svojega tekmeča, ker hoče izveči iz njega vso priigrano vsoto. Poskus se mu je najboljšo obnesel. Še boljše pa se mu je posrečilo slavno znano »podvojeno vbojajmec«. Neznani dobrotnik je rekel, da bo podvojil vsako vsoto do 9.600.000 frankov, ki jo nabere Knutsford v dogovorjenem času. »Knez beračev« jo je nabral v teku desetih dni.

Vsakovrstne nove sode iz prvovrstnega cepljenega hrastovega lesa, po ceni naprodaj pri P. Ledinek, sodarju v Mariboru, Gozdna ulica (Magdalena)

Gospodarski položaj

Ljubljana, 17. oktobra 1931.

Po ukinitvi zatega standarda v Angliji je naša posredna trgovina, ki pa ni zagrabila samo kapitalistov, ampak celotno gospodarstvo življenja. Gospodarska kriza se je nanovo poostri-la. Zadnje čase se je začel tudi znaten odtok zlata iz severno ameriških Zdrženih držav, ki je v prvi polovici oktobra dosegel prav velike dimenzije. V kratki dobi enega meseca je Amerika izgubila za pol milijarde dolarjev zlata. Seveda se tako znaten odtok zlata ni v etanju povzročiti večji padec dolarja. Dolar je sicer padel nekoliko, vendar se ta padec giblje v okvirju znanih mej in je strah neupravičen, ker so zaloge zlata v Ameriki le preznatne.

Zlato je šlo največ v Francijo, ki jo po zadnjem izkazu Banque de France imela 60,5 milijarde frankov zlata, odtok bankovcev pa je presegel vsoto 80 milijard frankov in dosegel svoj maksimum. Vseh sedanjih valutnih gibanj ni pripisovati inflacijam v dotičnih državah, pač pa nezauznanju kapitala, ki beži iz denarnih zavodov in se skriva v publikli kot gotovina. Pač pa je zanimiv pojav kupovanja zlata po privatnih, ki se zberejo skupaj in kupujejo večje količine zlata, katere potem med seboj razdelje. To je slučaj v Franciji in pa tudi deloma drugod, kjer je trg še svoboden. Huše pa je v sredinevropskih državah, kjer so začeli ljudje kupovati že visokovredno blago (preproge, krzna, avtomobile zlatino, juvele itd.).

V ponedeljek se je vršila sejava upravnega odbora Banke za mednarodne obračune v Bazlu, od katere so posušeni in nepoučeni veliko pričakovali. Kdor pa pozna tehniko teh konferenc in vse zapreke, bi moral računati bolj pesimistično. Prisostvoval je seji sicer zastopnik Federalne rezervne banke Ralph Burgess, toda prišel je bolj v svrhu pomirjenja evropskih notnih bank, ki imajo ogromna dobroimetja v ameriških dolarjih. Seja ni pri-

nesla drugega kot podaljšanje kreditov, med njimi tudi kredita 3 milijonov dolarjev naši Narodni banki.

Zelo mnogo pa komentirajo zvišanje obrestne mere v New Yorku in sicer od 2 in pol na 3 in pol odstotka, ki je nastopilo 9. t. m. Zvišali so v New Yorku obrestno mero zaradi stalnega odtoka zlata (od 21. septembra do 10. oktobra 525 milijonov dolarjev). Leti dan je sledila tudi Banque de France z zvišanjem, ki je prišlo presenetljivo hitro: od 2 na 2 in pol odstotka. Vse kaže na to, da je položaj mednarodnega denarnega trga zelo negotov in kakor piše N. Z. Z. rmešan.

Pri nas se opaža kreditna krakacija. Novih kreditov ni mogoče dobiti, odpovedujejo in vterjujejo se etari. Posledice bodo kaj kmalu še bolj vidne, kot so doslej.

Količine gotovine, ki se nahajajo med ljudstvom, so razmeroma znatne in denarni promet zaradi tega naravno trpi. Otok je sicer v zadnjem času zelo narasel, vendar gre vse gotovina iz denarnih zavodov v privatne blagajne, ki drže prekomerne količine denarja. Zato je vedno težavnejše funkcioniranje našega kreditnega gospodarstva, ki je danes podlaga vsemu gibanju. Izredne razmere niso nastale toliko radi stvarnih gospodarskih razlogov, temveč radi psiholoških in zato je treba predvsem zopet ustvariti atmosfero zaupanja. To je kardinalno vprašanje v našem sicer zdravem gospodarstvu. Velike naloge čakajo tu naš tisk, da se razbistrijo vsi pojmi, in pojasni ljudem, kako škodljivo in nesmiselno je težaviranje gotovine. S tem se dela velika škoda vsem, ki so navezani na redno funkcioniranje kreditnega sistema. Saj vidimo, kako ni nobenih novih investicij in vse stremi za likvidacijo starih poslov. Posledice so že vidne v čvrstejši tendenci za obrestno mero kreditov in ker ni mogoče dobiti zadostne gotovine, se tudi vse ostalo delo vrši počasneje in tako trpi delavstvo.

Lesna kriza vsepovsod Švedska

V času, ko naša lesna trgovina in industrija preživlja tako težke čase, gotovo ne bo brez zanimanja za našo javnost, kakšne so prilike v največji lesni eksportni državi Evrope, v Švedski. O stvari je pred kratkim izšel zanimiv članek v »Moniteur des sciences« v Parizu, ki ga v naslednjem podajam:

Nobena država v Evropi, razen Finske, ni po znanem svetovnem pelitemu nastru v gospodarskem oziru in svojem finančnem ravnanju tako zelo ožročena, kot Švedska. Za Švedsko znači lesni eksport vprisanje življenja ali smrti. (Članek je izšel pod naslovom: Švedska na pragu katastrofe.) Približno polovica vsega njenega eksporta, če ne več, odpade na les in lesne izdelke.

Švedska je ponosna na svoj že večstoletni naslov največjega izvoznika lesa na svetu. Toda sedaj je na tem, da se bo morala odpovedati temu naslovu, časti in koristim. Lesa sila, ki je pred dvema stoletjima uničila naše sanje o veličini in prevladi, posebej v našem bojevitim kraju kaže, da bo zmlela tudi gospodarski imperij naše dovedane lesne produkcije in eksporta. Ne da bi bili posvečeni v gospodarske probleme, nas mora ta težki, globoki in tragični konflikt zanimati. Svet prisostvuje tu pravi zgodovinski komediji, brezobzirni vojni, boju, ki je, čeprav brez krvoprelitja, boj na življenje in smrt.

Izgleda, da se ljudje v Stockholmu nikakor ne zavedajo resnosti položaja in strahne grožnje, ki na vse teži. In vendar vemo, od katere mere gospodarskega življenja zavisi naše blagostanje pri izvozu lesa. S ponosom molimo naše luke, ne izveniški stockholmske, polne velikih ladij, naloženih s hlodi in rezanim lesom. Toda v naši lahkomišelnosti, ljubezni do lahkega in komednega življenja ne kažemo nikakršnega zanimanja za nas vse tako težko vprašanje: zakaj ostajajo vse te ladje zagvozdene v pristaniščih; zakaj ne odplujejo pogostejše na široko morje, da pripravijo prostor novim, za eksport določenim količinam lesa?

Zadovoljujemo se s ponosno mislijo, da je naš splošni življenjski standard višji kot drugje, da služijo švedski delavci več na dan, kakor kak drugi svetnik! Razvoj stvari pa je zavzel — baš zaradi ruskega dumpinga — smer, ki nas navdaja z najhujšimi skrbmi. Naša tržišča so ožročena. Trg se zapira pred nami. Čaka nas bližnja katastrofa. In, kakor je bilo vedno tekoma naše zgodovine preteklih dveh stoletij, preži na nas katastrofa s strani ene stranske sile, ki ji pravimo Rusija.

Naša lesna vojna z Rusijo je pokazala prve učinke leta 1928, prvem letu po uvedbi pelitke. Dotlej ruski celotni lesni izvoz v Anglijo ni pre-

korščil 17% celotne angleške potrebe po lesu, medtem, ko je bila udeležena Švedska za enako vrsto lesa z 20%. Finska s 27%, Kanada pa samo s 5%. Še leta 1921. soveti v Anglijo niso izvozili več kot 5% celotne potrebe. V sedmih letih realizirani napredek sovetov, ki jim je dal možnost importirati v Anglijo ne 5%, temveč 17%, je bil tedaj že upoštevanja vreden. Nikdo bi si tedaj ne bil mislil, da je napovedovala ta ruska ekspanzijska moč še večji razmah, tembolj, ker so si s 17% soveti praktično že priborili nazaj enako pozicijo, kakor jo je zavzemala v eksportu lesa na angleški trg carska Rusija. Toda ruski izvoz se razvija v še pospešenem tempu. Leta 1930. je obvladala Rusija že 32% vsega lesnega importa v Anglijo, in sodeč po rezultatih tekočega leta bo prekašal njen delež na tem importu koncem leta 1931. 50% vsega uvoza!

Situacija postaja tembolj grožnja, ker se vrši napredek ruske zavlade gladko na škodo Švedske in Finske, za kateri je predstavljala Anglija najboljši trg in katerih gospodarsko življenje predstavljajo njih lesne dobave Angliji. Še leta 1926. se je omejil ruski eksport lesa v Anglijo na 320.000 standardov napram 860.000 standardom leta 1928. In 965.000 standardov leta 1930. Računi švedskih eksporterjev pa kažejo, da bo dobavila Rusija Angliji do konca leta 1931. 1.300.000 standardov, s čimer bi postala enostavno kraljica angleškega tržišča, na katerem postajajo pozicije Švedske in Finske vedno slabše. Švedski import v Anglijo, ki je leta 1928. znašal 8.120.000 standardov, se je leta 1929. zmanjšal na samo 608.000 standardov ter je pričakovali za konec leta 1931. komaj 850.000 standardov. Leti padec je ugotovili pri finskem lesnem eksportu.

Švedski in finski eksporterji so se valed te situacije in v strahu za bodočnost obrnili na angleško trgovinsko ministrstvo, diplomatični predstavnik ene in druge države podvzemajo neprestane demarše pri Foreign Office, švedska in finska trgovska zbornica pošiljata petico za petico na The British Softwood Buying Corporation, toda vse je zaman. V kompetentnih švedskih krogih predvidevajo, da bo zgubila Švedska, ako se ruski dumping nadaljuje, v Anglije 80% svojega trga iz leta 1929., kar se pravi, da se bo celotni eksport lesa, ki je nje glavni vir, znižal najmanj za 50%.

Tako članek. Ker je Švedska resnično navezana na velik eksport lesa, se nahaja v slabšem položaju kot mi, ki imamo polno drugih eksportnih predmetov in torej signacijo na lesnem trgu z narodno-gospodarskega vidika lažje prenašamo. Razlika je še ta, da naša kriza ne obstoja valed ruske konkurence — ali pa vsaj v le zelo plati meri — temveč valed obubožanja našega največjega konzumenta, Italije, dočim se angleški trg stalno zalaga, le da mu sedaj ruske cene bolj konvenirajo kot švedske. Br.

da niso za cerkveno umetnost. Umetniki so to tudi sami čutili in opustili to panogo, da smo zadnja desetletja videli le še podočelneke zmetarele in nešolane malarje na delu za starimi baročnimi vzorci.

Tako se ni zgodilo le pri nas, nego po vsem svetu. Ko je po vojni zopet čedalje bolj rastla vera v dušah, se je pojavila nova potreba po cerkveni umetnosti. Naenkrat je svet uvidel, da naravnost na očesna dekoralacija nimata »cerkvene duha«, nego posvetelega in ju je izgnal iz cerkve. Začel se je nov cerkvenoumetnostni pokret in ta je do danes rodil že prav lepe sadove. Pri nas so brata Kralja in ga. H. Varnikova mnogo storili za pozitivne cerkvene umetnosti na polju slikarstva, pletnike in dekoracij, arhitekta Vurnik in posebno Pletnik, zelo mnogo na polju arhitekture, zadnji tudi na polju plastike in dekoracije. Zal. ta nova umetnost pri nas ni še zelo popularna; zavira jo konservativnost ljudi, ki mislijo, da mora človek s svojim zadržanim, še napol baročnim okusom biti edini merodajec za cerkvene umetnostne forme, baš zato, ker vse to plača. Tu bi morali duhovniki zastaviti ves svoj vpliv. Prepričan sem, da je danes na Slovenskem cerkvena umetnost zopet mogoča. Samo ostre si je treba vse starih predsodkov o »modernizaciji« in »novotarijah« in tudi naš preprosti človek se bo kmalu, prav hitro privadil na zdravo moderno. Znanih je dosti takšnih slučajev. Kako je mogoče na primer, da naši Kraševci preneso in celo visoko cenijo umetnost Antonia Kralja v cerkvi? Prepričan sem, da tridetrine onih, ki zabavljajo čez »novotarije« naših sodobnih cerkvenih umetnostnih tvorcev, njih del sploh ne poznajo.

Nedavno je izšla avgustovska in september-ska številka nemške revije »Die christliche Kunst«, ki jo izdaja že sedemindvajset let Družba za cerkveno umetnost v Monakovem. Številka je odlično opremljena in se peča topot »Sodobno notranjo ureditvijo cerkve«. To najboljšo revijo za cerkveno umetnost bi bilo priporočiti vsakemu zainteresu. Gotovo bi pregnala brezštevilne napačne predsodke in bi mnogo pripomogla k temu, do dobimo Slovenci zopet pošteno cerkveno umetnost, ki, če

Žito in CSR

Izvoz pšenice na Češkoslovaško. Zadnje dni se veliko piše o našem izvozu pšenice na Češkoslovaško. Privilegirana izvozna družba v Belgradu je svoječasno kakor smo takrat poročali, sklenila z Velenakupno (nakupno zadružno žel. konzumov) pogodbo, po kateri bo dobavila 500.000 atotov po 88 Kč netto ex vlačilec v Bratislavi in sicer v 5 mesecih. Ko je prišla prva pošiljka 2000 vagonov v Bratislavo, je Velenakupna ni hotela prevzeti in je bila po uzancih bratislavske borze ekskutivno ta količina prodana; sedaj bo treba odločive razsedišča, kdo bo nosil diferenco. Čehi pravijo, da ima Velenakupna izključno pravico pogodb pšenice za CSR na podlagi ustmene ugovodbe ravn. Lustiga z ravn. Gottliebom. Poleg tega spora pa je nastal spor tudi med našo Priv. izvozno družbo in češkimi priv. uvozniki, ki so kupili par sto vagonov. Sedaj jim je družba začela dobavljati pšenico, uvozna komisija pa zahteva, da se mora pri nakupu 5 vag. uvoz. blaga kupiti 1 vag. domačega blaga. Družba mora seveda to vpoštovati in izpolniti, za kar pa zahteva nadoknado od uvoznika. Ti pa zopet zahtevajo izpolnitve kontraktov po pogodbenih pogojih. Zastopnik družbe ni mogel v Pragi ničesar opraviti, ker uvozniki vztrajajo pri svojih zahtevah in bo cela zadeva morala pred sodišče.

Kontingent za uvoz pšenice v Češkoslovaško. Kakor poročajo iz Prage, je bilo sklenjeno, da znaša iz ostanka za oktober kontingent za Jugoslavijo 100 vagonov. Ves kontingent uvoza je namenjen za privatne uvoznike.

Čehi dobili posojilo v Parizu. Banque de France je odobrila čsl. Narodni banki 800 milj. Kč kredita pod ugodnimi pogoji za vzdrževanje valute. Devizni sklad čsl. Narodne banke je v kratkem padel za polgrodu milijardo Kč. Zato je Češkoslovaška tudi uvedla devizne omejitve.

Na letošnjem velikem sadnem sejmu, ki bo od 25. do 27. oktobra v paviljonu »C« na velesajmu v Ljubljani, bodo ljubitelji dobrega in izbrane sadija obilo in po ugodnih cenah postreženi. Predno se založite za zimo s sadjem, počakajte na veliki sadni sejem, kjer bo bogata izbira najboljših zimskih sort.

Odprava konkurza. Murko Mihal, trgovec v Studenci pri Mariboru (ker ni kritja za stroške postopanja).

Potrjena poravnava. Midorfer & Blažič v Novem mestu: za 40% v dveh obrokih.

Commerce, d. d. v Ljubljani sklicuje za 2. november ob 10 redni občni zbor (bilanca, volitve). Na dnevnem redu je tudi sklepanje o predlogu za znižanje glavnice, ki znaša sedaj 1 milj. Din.

Ameriške banke propadajo dalje. Iz Newyorka poročajo, da je v enem samem dnevu zaprlo blagajne v Uniji 23 malih bank, največ v provinci.

Borzo

Dne 17. oktobra 1931.

Denar

Devizni promet se na naših borzah po uveljavljanju novih deviznih predpisov iz preteklega tedna razvija normalno. Dinar je na inozemskih borzah neizpremenjen, pri nas so pa fluktuacije inozemskih deviz ostale v majhnih merah. Na ljubljanski borzi je bilo ta teden deviznega prometa 12,5 milj. Din v primeri s 23,2. 13,05. 17 in 26,5 milj. Din v prejšnjih tednih. Znatnejši je bil promet le v sredo, pa še tedaj je znašal komaj 3,1 milj. Din.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.085, London 19.65, Newyork 599.87, Bruselj 71.60, Milan 26.40, Madrid 45.80, Amsterdam 207, Berlin 117.50, Stockholm 117.70, Oslo 111.50, Kopenhagen 111.5, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.10, Budimpešta 90.025, Atene 6.50, Carigrad 2.455, Bukarešta 3.05, Helsingfors 11.

Vrednostni papirji

Med državnimi papirji se zaradi pomanjkanja gotovine posli ne morejo dobro razviti. Poštna hranilnica je za račun svojih komitentov kupila večje količine, ravno tako Narodna banka. Vendar je promet bil slab. Znatnejši je bil le v dolarskih papirjih.

Na zagrebški borzi je bil promet v bančnih delnicah znaten pri skoro neizpremenjenih tečajih. Edino Unionbanka je bila slabša. Industrijski papirji so nekoliko oživel proti koncu tedna, vendar so tečaj ostali v glavnem neizpremenjeni.

Na ljubljanski borzi so bile po neizpremenjenem tečaju zaključene delnice Vevd in Ljublj. kred. banke.

ima kaj duhovne vsebine, gotovo religiozno vpliva na vernika.

Prav zelo zanimivo je, kakšne težnje kaže moderna cerkvena umetnost v tej najbolj strokovni reviji Nemčije (in menda tudi Evrope). Če označimo naš čas za čas reakcije zoper brezdušni senzualizem in materializem, potem se mora to tudi v umetnosti kazati. In res, nova umetnost se bliža notranje in stilno prejšnjim vekom, ki so dubavnost in religioznost daleč bolj cenili kakor naš čas. Kakor priporočajo papeške naredbe cerkvenim pevcom zopet gojenje srednjeveškega korala, sedine res cerkvene glasbene oblike, tako opažamo sorodne težnje tudi na likovnem polju.

Arhitekti se vračajo k preprostosti starokrščanske bazilike, zavrtačajo pompozni dekor in čutnost baročne tradicije, kjer je vsa stena gmela in bučala natrpanega dekorja, da je odvrtač paznost in koncentracijo vernika. Stene postajajo gole, oltar je navadna miza brez nastavka, kvečjemu ima nad tabernakliem kip, ali gotiki tridelni nastavek, večinoma pa le večji križ s Križanimi. Klopri so več kot preproste, močne in masivne; forme arhitekture se v mnogem, toda v belonskem materialu bližajo gotiki in romantiki, starokrščanski arhitekturi z lesenimi stropi. Kipi, slike in dekor pa so eklektično poenoti po romanih in gotičnih vzorcih. Kdor je kdaj videl imenitno romansko cerkev, timpanonsko skulpturo francoskega ali nemškega dela, bo priznal, da je bila ta umetnost poleg gotike in starokrščanske ena najbolj religiozno prežetih v vseh zgodovinski. Figure so vse poduhovljene, shematične in tipične, njih aveti mir in monumentalnost deluje večnostno, njih oči in misli streme v večnost, prav nič čutno pripunega ni na njih, zato pa so polne duhovnega izraza. Hvalabog, moderna cerkvena umetnost se je svojih resničnih ciljev znova zavedla in je zopet postala duhovna umetnost. Raste iz tal po vsem svetu in se širi, kakor se širi znova oživilen verski duh. Odprmo ji vrata tudi pri nas!

»Ili z duhom časa napreje — to se v tem primeru ne pravi nič več in nič manj, kakor: restavrirati pravo religiozno duhovnost v cerkveni umetnosti«.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica sr. 78 kg 2% 225 zaklj. Vse ostalo je neizpremenjeno. Promet: skupno 33 vagonov.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Promet žitvalnejši. Pšenica dec. 10.10—10.31, zaklj. 10.26—10.28, marec 11.20—11.41, zaklj. 11.36—11.38, rj marec 11.42—11.48, zaklj. 11.40—11.45, koruzu maj 13.33—13.35, zaklj. 13.28—13.33.

Hmelj

Nürnberg, 17. okt. tg. Danes je bilo na trgu 50 bal hmelja, prodanih pa 30 bal. Kupčevali so samo za hallertauski hmelj po 35 do 70 mark, izjemoma pa tudi za nekatere postavke badenskega hmelja. Za inozemelski hmelj ni bilo nobene kupčije. Razpoloženje je bilo zelo mirno.

Mleko, maslo in sir

Naša trgovina mleka in mlečnih izdelkov trpa, predvsem valed izredno močnega dvigania in padanja mlečne produkcije. Dočim se mleko v poljetu in v gotovih zimskih mesecih še dokaj lahko oddaja (včasih ga celo primanjkuje), so pa zopet periode, n. pr. ugodne jeseni, pomladi (kar pa je letos izostalo in pa po Novem letu, ko se ga ponuja v preobilici. V eni takih periodah se ravno kar nahajamo. Produkcija mleka je vsepovsod precejšnja, tujska sezija se je nenavadno hitro zaključila, marsikateri kmetovalec ponuja na prodaj, valed pomanjkanja drugih dohodkov, zadnjo kapljo mleka in vse to seveda vpliva na cene. Tako da se danes nudi že mnogo mleka po 2 Din franco Ljubljana, oziroma celo franco hiša. Vendar je to zgolj prehodni pojav, ter je čisto gotovo, da se bodo kmalu uveljavile običajne cene in sicer 2 Din 25 par franco trgovina (na debelo), oziroma 2 Din 85 par do 3 Din franco hiša (na drobno).

Sir. Domači ementalec. Naša trgovina sira nam nudi danes krasen primer, kolike važnosti je za posamezno mlekarstvo, da tudi organizaciji svoje trgovine poseveča dovolj pažnje. Tako n. pr. mlekarne, ki oddajajo naravnost detaljstom (boljšim namreč in pa boljše blago), oddajajo še vedno po 26 Din ali pa vsaj 24 Din, dočim one, ki morajo prodajati s pomočjo grocistov, prodajajo komaj po 20 do 22 Din, kakršno je pač blago, saj ga po 24 Din ponujajo že grocisti. Domači trapist se giblje med 18 in 20 Din, a ima hudo konkurenc iz Hrvaške.

Maslo. Valed zaključka tujske sezije, valed obilice sadija in grozdja, je zanimanje za maslo precej pnehlo. Zato se zadržne mlekarne produkcijo tudi do skrajnosti omejuje. Za najboljšo blago se doseže še 38 do 40 Din, na splošno so pa cene precej nižje ter se zlasti čenejšega (kmetkega) blaga veliko ponuja. Cene za to so zelo različne, v večini slučajev 28 do 32 Din.

Prognoza. Ker zaloge sira niso velike (znatne manjše kot lani) in se z ozirom na pridelek krme more računati kvečjemu s srednjo produkcijo mleka (namreč ko prestane pašal, se lahko pričakuje izboljšanje položaja izmanjšanje ponudbe z vso gotovostjo že prihodnje tedne.

Fizol

Sveti Lukež — repin pukež — fižolov rukež. Ta pregovor oznanja, da poslani sredi oktobra naš fižol posebno vrste, ki pridejo v poštev za eksport t. j. ribenčan, mandolan, prepelčar, v ceni manj vreden, ker tačas prihajajo že druge države t. j. sredi oktobra okoli dneva sv. Lukeža, ki je 18. t. m., s konkurenco nizkimi cenami svojih fižolov na trg. To se n. pr. letos močno čuti pri fižolu ribenčan, kateremu je nakupna cena padla od prvotnih 2,80 na 2,25 Din za 1 kg. Ta vrsta gre ponajveč v Francijo, ki je letos veliko manj uvozila kot lansko leto in to z ozirom na to, ker so ga začeli pridelovati tudi sami doma. Ostale vrste fižola posebno beli fižol, ki se ga veliko porabi doma, je pa valed tega zvišal ceno od 1,65 na 2 Din franco nakladalna postaja Srem ali Bačka.

Gobe

Letos smo imeli v primeru z lanskim letom komaj dobro četrtino toliko blaga in to pretežno iz Gorenjske in Stajerske, ostali kraji naše države pa so imeli samo letos spomladni tu in tam malo rast, kar pa sploh ni omembe vredno. Cene so bile v začetku visoke, ki so se v sredini sezije znižale, danes pa se zopet povrnila na začetno ceno in to valed ponehavanja rasti in jesenske kvalitete. Mllo jesensko vreme zadnje dni je povzročilo tu in tam zopet manjšo rast gob, kar je dalo tudi povod oddaji manjših zalog, ki so jih nekateri v zaupanju na boljše ceno, do sedaj držali na zalogi, tako da so zadnji teden prišle v Ljubljano precejšnje množine suhih gob. Za lepe suhe gobe oktoberske rasti, kakor tudi september-ske svetlejšie barve se plečuje danes od 40 do 55 Din za 1 kg franco Ljubljana. Čuti se že popuščanje teh visokih cen, ker dragemu blagu ni najti zadovoljivega odtoka.

Najnovejša Marconi'eva senzacija

Italijanski listi poročajo o novi tehnični senzaciji, ki jo je uprizoril znani izumitelj Marconi s tem, da je iz Rima razavetlil pristanišče v Rio de Janeiro. Zgodilo se je to v okvirju velike jubilejne svečanosti. V spomin na prve počitke krščanstva v Braziliji se v pristanišču Ria de Janeiro postavili velik kip Rešenika.

Na proslavi je zastopal papeža kardinal Leme. V pristanišču se je poleg brazil. predsednika zbralo še nad 30 škofov iz Juž. Amerike in ogromna množica vernikov. Kardinal je podelil množici papežev blagoslov. V trenutku, ko je dvignil roko, je nad 30 metrov visok kip zažarel v tisoč električnih lučkah. V tem trenutku je namreč Marconi v Rimu pritisnil na gumb svoje naprave in s tem brezžično prižgal luči na kipu.

Ljudstvo je od navdušenja padlo na kolena in klicalo iznajditelju. Nato je govoril množici Marconi sam, seveda iz Rima. In množici naslikal, kakdo velik pomen ima lahko ta njegova iznajdba in sploh tehnika za bratstvo vseh narodov.

Marconi je, kakor znano, napravil sličen poskus že lansko leto, ko je iz svoje jahte, ki je bila zasidrana v genovskem pristanišču, zažgal električ. žarnico na razstavi v Sidneyu.

Ali ste že naročili naročnino?

Praški nadškofje

Trije bivši in sedanji nadškofo

Po resignaciji praškega nadškofa dr. Kordača žive še trije bivši nadškofje in sedanji nadškof dr. Kašpar, ki bo danes ustoličen. To je zelo redek slučaj, ker so običajno ostali nadškofje do svoje smrti na svojem visokem mestu.

Prvi je na praško nadškofovsko čast resigniral kardinal Skrbenski, plemič iz starodavne rodbine baronov Skrbenskih. Ta rodbina ima med svojimi predniki tudi belogorske emigrante, ki so morali zaradi vere zapustiti svojo domovino. Rodil se je leta 1863., za duhovnika je bil posvečen 1889, nato je nekaj časa kaplanoval, nakar so ga poslali v Rim nadaljevati študije. Po končani študiji je služboval v Melcu v Šleziji, dokler ni bil imenovan za kanonika v Olomucu. Praški nadškof je postal 1899. Leta 1916 ga je stolni kapitelj v Olomucu izvolil za olomuškega nadškofa in kardinal Skrbenski je to izvolitev sprejel ter resigniral na praško nadškofijo. Po prevratu se je kardinal Skrbenski odpovedal tudi olomuški nadškofiji in na njegovo mesto je bil imenovan za nadškofa dr. Stojan. Kardinal Skrbenski živi sedaj na posestvu svojega brata v Krasnem Breznu.

Po resignaciji kardinala Skrbenskega je bil imenovan za praškega nadškofa brnški škof grof Huvi. Bil je Nemeč, češki se ni do-

bro naučil, ali bil je mož res dobre volje in apostolskega duha, poznal pa ni mišljenje in čustvovanje češkega naroda. Ob prevratu se je odpovedal nadškofiji in živi sedaj v Rimu. Papež mu je podelil naslov aleksandrijskega patrijarha. Za njim je začel upravljati praško nadškofijo škof dr. Doubrava iz Kraljevega Gradca.

Naslednik grofa Huyna je postal msgr. dr. Kordač, profesor na praški bogoslovni fakulteti, priznan učenjak, ki je ves čas svojega življenja bil pravi značaj. Njegova socialna pastirska pisma so svoj čas zbudila veliko pozornost. Pa tudi ta ni ostal do svoje smrti praški nadškof. Nedavno se je odpovedal in papež ga je ob tej priliki imenoval za svojega prestolnega asistenta. Na njegovo mesto je bil imenovan kraljevogrski škof dr. Kašpar, ki bo, kakor že rečeno, danes slovesno ustoličen za praškega nadškofa.

Zanimivo je, da ima Praga svoje bivše nadškofje v vseh dostojanstvih: kardinala, patrijarha, papeževga prestolnega asistenta in sedanjega nadškofa. Pred prevratom za časa Avstrije, ko je imel dvor velik vpliv na imenovanje nadškofa, je bil za praškega nadškofa vedno imenovan plemič, po prevratu pa je ta praksa odpadla.

Don Miguel Maura, dosednji španski notranji minister, ki je zaradi proticerkvene politike odstopil

Don Manuel Azana, dosednji vojni minister, je sestavil novo špansko vlado

Trgovina s sužnji v Hongkongu

V londonski spodnji zbornici je pred razpustom iste poslanec sir John Simon razpravljal o nagnusni trgovini s sužnji, ki še vedno cvete v angleškem Hongkongu. Kljub temu, da je angleški parlament že pred 100 leti odpravil suženstvo, se v Hongkongu dan za dnevom dogajajo grdi slučaji trgovine s sužnji. »Moja žena in jaz sva sklenila prodati najino 9letno hčerko za 111 dolarjev,« to je navadno formula za to grdo transakcijo. Zbornica je več kakor dve uri napeto poslušala izvajanja poslanca Simona in sklenila, da bo storila vse mogoče, da se to grdo poniževanje človeškega dostojanstva na vsak način odpravi.

George Washington, prvi predsednik Združenih držav Severne Amerike in voditelj ameriških osvobodilnih bojev. Dne 19. oktobra bo preteklo 150 let, kar so čete Združenih držav pod poveljstvom Washingtona izvajale pri Yorktownu odločilno zmago nad angleškimi četami. Ta bitka je strla odpor Anglije proti samostojnosti Amerike.

Tragedija iskalcev zlata

Pred nekaj meseci so se razširili po Južni Afriki glasovi, da so na bregovih jezera Viktorija našli zlato. Brž so se našli trije pustolovci, in sicer zdravnik dr. Hickey, bivši policist Griffiths in bivši strojevodja Savage, ki so sklenili poskusiti svojo srečo. Potovanje k Viktorijskem jezeru ne nastopili v starem avtomobilu. Na bregovih reke Gori je dr. Hickey z avtomobilom in glavnimi zalogami živeža počakal, dočim sta se ostala dva moža podala iskat pripravnega mesta za kopanje. Ko sta se po dveh dneh vrnila nazaj, ni bilo dr. Hickeyja in avtomobila nikjer več. Našla sta le njegovo puško in pa nekaj živeža. Nista pa kljub dolgotrajnemu iskanju našla nobene sledi, ki bi pojasnila, zakaj je dr. Hickey tako nenadoma izginil. Obema pustolovcema ni pre-

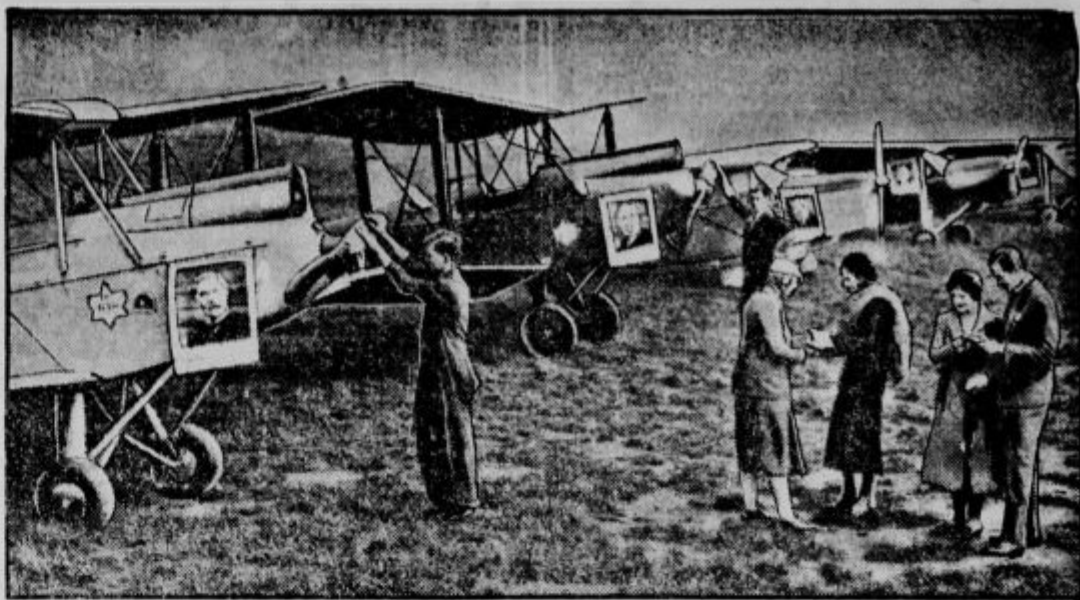
ostajalo drugega, kakor da sta pograbila toliko živeža, kolikor sta ga mogla nesti, in ubrala pot proti naseljenim krajem. Po napornem maršu 80 milj sta naposled, oba že povsem izčrpana, dospela v Kisii, kjer pa je Savage kljub skrbni negi zaradi preostanih ran porov umrl. O usodi dr. Hickeyja pa ni prav nobenih sledov.

Iz dežele sovietov

»Osservatore Romano« je objavil zanimiva poročila iz ruske sovjetske države, iz katerih posnemamo sledeče:

Posebno pozornost obračajo danes komunisti na Nemčijo. To se je pokazalo na neki seji komunističnih organizacij v Moskvi. Seje se je udeležil tudi znani nemški komunist Maks Hölz. Ta je izjavil, da bo v bližnjem času razvil podvojeno komunistično akcijo v Nemčiji. Treba je počakati samo trenutka, ko bodo nemški komunisti vrgli kapitalizem. V vseh sovjetskih krogih se ravno v zadnjem času kaže posebno zanimanje za nemški komunizem. Različne organizacije sovjetske Rusije so sklenile ustanoviti poseben »fond za komunistično revolucijo v Nemčiji«. Vodstvo III. internacionalne namerava poslati v Berlin Karla Radeka, ki je dobro znan iz komunističnih bojev v Nemčiji.

Cisto posebne metode imajo sovjetsko-ruska mesta. Sibirsko mesto Irkutsk je poslalo sovjetski centrali prošnjo, da bi smelo sprejeti ime mesta v »Vorošilov«. Vorošilov je namreč sovjetski komisar za vojsko in je šel pred kratkim počastil Irkutsk s svojim obiskom. To pa ni prvo mesto, ki se hoče imenovati po kakem sovjetskem oblastniku. Zal se pa pri tem lahko pogosto zgodi, da tak oblastnik nenadoma izgine s sovjetskega po-

MacDonald, letiški škot, se bori z letali za volilne glasove

vršja in mesto — ki se n. pr. imenuje Trocki ali Rakovski — si mora poiskati novega mestnega zaščitnika.

Poučne so tudi razmere na papirnem trgu v Rusiji. Za agitacijo je papirja v izobilici, če pa gre za znanstvene objave ali celo za šolske knjige, pa silno varčujejo. Sovjetsko-ruski časopisi so tako slabi, da se tisk pozna na drugi strani. Sedaj je prišlo do tega, da si glede začetka šolskega leta še niso na jasnem, ker manjka mnogo šolskih knjig.

Medtem pa se stare caristične metode uradnikov pridno ponavljajo. Sestalo se jih je nekaj in ustanovili so družbo za izvoz žita. Seveda brez dovoljenja vlade. In sedaj stoje ubogi ustanovitelji pred sodiščem. Sovjetski komisarji so med njimi, in to se je zgodilo v Astrahanu leta 1931., v 14. letu sovjetske države.

15letni deček obsojen na dosmrtno ječo

Sodišče v Crown Pointu v državi Indiana je te dni obsodilo 15letnega Perry Swanka, ki je ustrelil lastnico neke bencinske postaje in izropal tudi več drugih bencinskih postaj, na dosmrtno ječo. Swanka je prvotno že pobegnil, vendar so ga ponovno prijeli. Pred sodiščem se je obnašal silno hladnokrvno in je vse svoje zločine priznal. Pač znak časa!

Sprememba mehiške vlade. Na levi: Ortiz Rubio, sedanji predsednik Mehike, na desni: Calles, prejšnji mehiški predsednik in sedanji vojni in mornariški minister

Zanimiva odkritja v Abesiniji

Dva italijanska misijonarja, oo. Chiomio in Ciravegna, sta pred kratkim končala potovanje preko neznanih pokrajin južne Etiopije. Prodrli sta do jezera Marguerite in našli tam na 50 nagrobnih spomenikov, o katerih izvoru niso tamkajšnji črni ničesar vedeli. Bili so to monolitni in kamene plošče, na katere je nevejana roka narisala grobe človeške figure. Nekatere črte, ki so nakracane po telesih, dajo misliti na povelje, s katerimi nekatera južno-etipska plemena še danes povikajo mrtvece, preden jih pokopljejo. V nekem prostoru pri Gambelli ob zgoraj omenjenem jezeru, ki je meril 50 kvadratnih metrov, sta misijonarja našla 48 takih spomenikov. Tudi

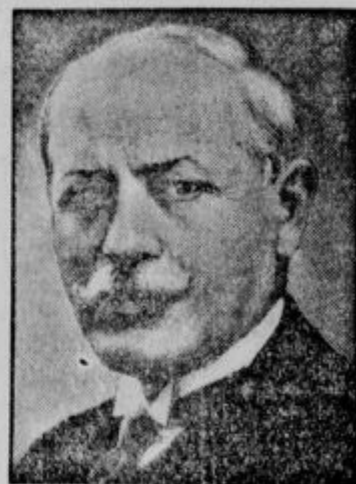
v deželi Arussi sta našli naletela na slične kamenite spomenike, ki pa so bili brez vsakih risb. Najbrže bodo ti spomeniki še iz moha-medanske dobe, kajti koran prepoveduje slikanje človeških teles. Verjetno je tudi, da so iz časa Sidamo-črnecev. Misijonarja sta poslala poročilo o svojih odkritjih s fotografijami vred misijonskemu muzeju v Lateranu.

V Zenevi done lepi govori o miru, v Mandžuriji pa pokajo puške. Zenevske konference, ki je bila sklicana zaradi mandžurskega vprašanja, se udeležuje tudi zastopnika obeh vojujočih se držav, in sicer dosednji kitajski poslanik v Londonu Sze (na levi) in japonski delegat Yosihana (na desni)

Čingiskhanov grob

Znani ruski raziskovalec P. Kozlov popljuje v listu »Times« Čingiskhanov grob, ki ga je odkril blizu razvalin pod peskom pokopane »mrtvega mesta« Karahota v notranji Mongoliji. Veliki osvovjevalec Čingiskhan, ki je podvrnil in opustošil Kitajsko, Perzijo, Turkestan, je umrl v visoki starosti leta 1227., ko je hotel napasti še Indijo. Kakor se je zdaj izkazalo, so mu izsekali grob v nekem hribu. Ta umetna votlina meri 12 kubičnih metrov. Na sredi stoji rumen lesen sarkofag, v njem pa se nahaja srebna krsta. Pokrita je s khanovo rumeno svileno zastavo in stoji na 78 dragocenih kronah vladarjev, ki jih je premagal. Razen tega se nahaja v grobnici khanovo do-

Mušanov, novi bolgarski ministrski predsednik

Pred 15 leti še globoko zastrte — danes v sportnih oblekah. Tudi v Turčiji, v deželi, kjer se pred 15 leti nobena ženska ni smela na ulico brez koprene na obrazu, se je danes močno razvil sport. Mlade Turkinje zelo goje lahko atletiko in upajo, da bodo v mednarodnih turnirih kmalu dosegle tovarišice drugih dežel

prse iz rožnatega nefrita, delo odličnega kitajskega kiparja, njegov prestol iz slonove kosti indskega izvora in lepo izrezljana omara. V tej je shranjeno khanovo srebno in zlato, z briljanti posejano orožje. Pred grobnico stoji iz črne kamna v naravni velikosti izklesani lev, tiger in konj. Grob se nahaja v varstvu sedmerih lam, ki vsakih sedem ur sedemkrat zazibljejo velik »mrtvaški zvonec«. Vsako leto enkrat se vrši svečana budistovska služba, ki jo obiskujejo vsi glavari mongolskih rodov. 500 km daleč od tega kraja se nahaja bela marmornata grobnica khanove prve žene, ki jo na sličen način varjejo. Polkovnik Kozlov je prvi Evropejec, ki je prišel na ta strogo zastraženi kraj. Mongoli še vedno pričakujejo nekega znamenja, ki bo določilo Čingiskhanovega naslednika, ki bo obnovil njegov svetovni imperij.

Double. modni
Manžara. Sportni
za fine obleke in suknje
Velika izbira, ugodne cene
R. MIKLAVIC „Pri Sklopu“
Ljubljana
Lingarjeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred Sikoje

OBLAČILNICA

Gotovo Vas bo
zanimalo

da Vas lahko postrežemo z za-
dnjimi novostmi za zimo v trgo-
vini ali pa doma. — Zahtevajte
poznika, da Vam pokaže številne
vzorke blaga za obleke, perilo
in čevlje!

Ne pozabite, da dovoljujemo
dolgoročno odplačevanje!

„ILIRIJA“

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

Velour. modni
sevoj. rips. plus
za damske plašče
Velika izbira, niske cene
R. MIKLAVIC „Pri Sklopu“
Ljubljana
Lingarjeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred Sikoje

GOSTILNA MANDL

Radvanje pri Mariboru -
toči pristni novi Pekrčan

Trajno ondulacijo

z najnovejšim aparatom — garantiran uspeh — in
barvanje las izvršuje damski salon **POLANC**,
Kopitarjeva ulica 1, Ljubljana.

NOVI LASJE V ENEM TEDNU!

Fotografski posnetek velikega modela »STANDARD« s
ponikljanimi zobci in držajem z
baterijo in kontrolno žarnico v
okusnem etuiju. **Din 200.-**

Zepni model »HANDBAG« . **Din 100.-**

Poglejte, kaj čela

Kako se ji sedaj
svetijo lasje

Poprej so bili brez sijaja

Tudi Vi boste imeli kodre

Glavnik
kodra lasje

Pred uporabo

Šiguren uspeh

Električni glavnik
pospešuje rast las

Lasje so bili prej redki

Uporabljajte redno

zjutraj in zvečer čudotvorni glavnik »WHITE« in
v enem tednu se bodo Vaši lasje popolnoma
spremenili. Mila električna struja, ki prihaja izpod
lasišča, regenerira korenine las in povzroči, da
zrastejo novi lasje. Vaši lasje bodo kmalu zopet
blesteči, mehki in valoviti, in to kot učinek elektri-
citate, brez nevarnosti in brez električnih tresljajev.

Imate li prhljaj? Prhljaj (povzročitelj
večne bolezni lasišča) izgine že čez 3 dni in se nikdar več ne
povrne, ako redno uporabljate električni glavnik »WHITE«.

Ali Vam postajajo lasje sivi? Sivi lasje dobe
zopet svojo prvotno, naravno barvo.

Ali Vam lasje izpadajo? Na redkih in gologlavih
mestih Vam zopet porastejo lasje. Ako imajo še korenine in ako
zares redno uporabljate električni glavnik »WHITE«, Vam bodo
lasje ponovno oživel in nanovo porastli.

1.250.000 električnih glavnikov „WHITE“
je že v uporabi po vsem svetu in smo prejeli že na tisoče za-
hvalnih pisem.

Jamstvo:

Nič Vas ne stane, ako glavnik na sebi doma preskusite. Ako v teku 7 dni
niste popolnoma zadovoljni z glavnikom, ga nam lahko vrnete, in mi Vam
izplačamo popolen znesek. — Ali Vam moremo staviti ugodnejšo ponudbo?
Ako ne dobite električnega glavnika pri svojem stalnem dobavitelju, tedaj
izvolite izrezati priloženi kupon in nam poslati odgovarjajočo vsoto in Din 15-
za poštino. Mi Vam po prejemu denarja takoj pošljemo zahtevani model.

Mala kontrolna žarnica,
ki v kontaktu z zobci glavnika
zažari.

Z glavnikom dobavljena baterija traja
več mesecev. Rezervna baterija za
en in drugi model stane . . Din 15.—

Cene:

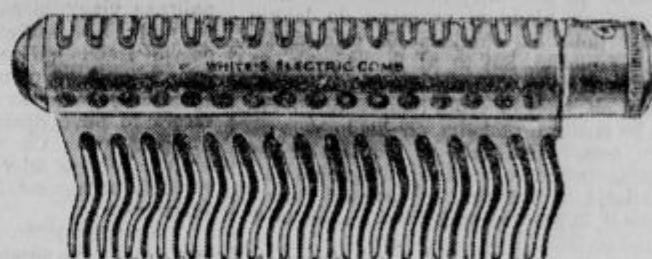
Veliki model „Standard“ z baterijo in
kontrolno žarnico

Din 200.-

Žepni model „Handbag“ z baterijo in
kontrolno žarnico

Din 100.-

Električni glavnik „WHITE“ se prodaja
v drogerijah, parfumerijah, lekarnah
in frizerskih salonih.

Pozitiven dokaz

1. dan
Prečitajte, kaj piše gđ.
G. B. o glavniku »White«

7. dan
Preden sem začela uporaba-
ljati Vaš električni glavnik,
so bili moji lasje slabi, krhki
in brez sijaja.

30. dan
Po sedmih dneh se je jasno
pokazala razlika. Na redkih
mestih so porasli novi lasje.
Ostali moji lasje so postali
bolj gosti in bleščeči.

Jas sem 4 tedne uporabljala
Vaš električni glavnik. ko
sem dala napraviti ta moj
zadnji posnetek. Moji lasje
so bili že popolnoma zdravi,
gosti, lepe barve in so postali
prirodno valoviti. Sedaj upo-
rabljam glavnik samo dvakrat
na teden in lasje mi rastejo
zelo naglo.

Naročilnica

Gospodoma **HINKO MAYER I DRUG** Parfim
glavna zastopnika za električni glavnik »WHITE«
oddelek
Zagreb, Praška ul. 6

Pošljite mi po povzetju, z baterijo in natančnim navodilom za uporabo
..... komadov električnega glavnika »WHITE« model »STANDARD«
po Din 200.—
..... komadov električnega glavnika »WHITE« model »HANDBAG«
po Din 100.—
(Nepotrebno prečrtajte!)

Naročam ta glavnik pod pogojem, da Vam glavnik, ako me tekom
7 dni ne bo zadovoljil, vrnem, Vi pa mi povrnete vso vsoto.

Ime

Naslov

ELEKTRIČNI GLAVNIK „WHITE“

Sportna masaža

Pri raznih narodih je masaža sestavni del higijene — tako približno, kakor pri nas jutranje umivanje. Znano je to o Kavkazih, o Indijcih in Kitajcih, ki imajo celo v religiji gimnastiko prepleteno z masažo. Tudi pri Finci je masaža zelo razširjena in je naravnost popularna. Vsaka bolj-ša kmečka hiša na Finskem ima svojo leseno parno kopališče »sauna« imenovano. V »sauni« se polivajo Fini z mrzlo in vročo vodo, se parijo in drgajo, običajno pa opravi vse to stara ženica, ki je večja masaža. Finski sportniki imajo v svojo masažo in v svojo »sauno« tako zaupanje, da se brez tega ne morejo predstavljati sportnih uspehov.

Številne slike, ki so se ohranile iz antičnih časov, nam pričajo, da je bila masaža tudi Egipčanom in Grkom dobro poznana. Zgodovinarji, ki niso poznali masaže, si teh slik niso mogli razlagati in so jih imenovali »scene iz veselih iger« (Krause leta 1841). Danes pa vemo, da predstavljajo egipčanske in grške slike le drganje, tolčenje ali gnetenje mišic pri masaži.

V sportu se je danes masaža — praktično in znanstveno — docela uveljavila. Popularni sportni učitelj H. Surén pravi »masaža je pol treninga«. To je sicer malo pretirano, drži pa, da ni uspešnega treninga brez masaže. Kdor se hoče danes v sportu uveljaviti, ta se mora posluževati vsega, kar mu more količkaj služiti: mora redno spati, redno jesti, veliko hoditi, čuvati se pred mrazom, negovati telo z milom, z vodo, z masažo. Tukaj imamo v mislih jutranjo masažo samega sebe. Ta obstaja iz energičnega drganja kože po tilniku, vratu, ramenih, po kožu, hrbtu, trebuhu, po bokih, nogah in rokah. Z drganjem se krvne posodice zvečajo, kri pride v kožo, ki postane rdečkasta. Če si dovolj drgal, tedaj dobiš občutek prijetne toplote.

Mišice masiramo z gnetenjem in z rahlim tolčenjem. Pri gnetenju jih stiskamo in jih premikamo sem ter tja. S tem dražimo najmanjše mišične stanice, ki radi tega boljše delujejo. Gnetemo lahko s celo roko, t. j. s celo dlanjo, lahko pa tudi samo s prsti. V slednjem slučaju lahko obdelamo vse, tudi najmanjše mišice. S tako masažo pospešimo celoten krvni obtok. Zelo koristno je rahlo tolčenje po prsnem košu. Tako tolčenje napravi koš elastičen in dihalne mišice imajo lažje delo. Masaža samega sebe naj traja 5 do 10 minut. Vsakemu sportniku mora postati vsakdanja potreba in sestavni del telesne nege.

Kakšnega pomena pa je prava sportna masaža? Vzemimo primer, da moramo tekmovali ob hladnem vremenu! Ker nas zebe, je koža bleda, kar je znamenje, da je v njej premalo krvi. Znano je, da pride ob hladnem vremenu do lahkih poškodb — pa tudi, da ohlajene ali celo mrzle mišice niso delazmožne. Saj to ni le slučajno, da so bili vsi rekordi v skokih ali tekih na kratke proge doseženi ob zmerno topli temperaturi! Vemo tudi, da je mišična reakcija ob hladnem vremenu skrajno nepopolna, zato si moramo prizadevati, da temperaturo v mišicah dvignemo. To dosežemo najlažje z masažo, ki pospeši krvni obtok, ki privabi kri v vse oddaljene mišice in v kožo.

HALO!

HALO!

Ogromno nižane cene!

Barvajo se: različni razparani plašči po 50 Din, celi plašči po 60 Din. Gladke plaščne obleke po 35 Din. Opozarja se, da se v barvo oddano blago tudi izvrstno lika. Za pristočnost barv in prvovrstnost dela se jamči. — Prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica. CELJE, Gosposka ulica št. 21. IVAN TAČEK.

Masaža nam služi dobro tudi za regulacijo startne treme. Pod startno tremo razumemo neko veliko pripravljenost telesa na naloge, ki jo ima izvršiti. Živali, ki je pripravljena za boj, stoji perje (ali n. pr. ščetine) pokonci, človek pa dobi kurjo kožo, t. j. lasje na koži se mu dvignejo. Gotova pripravljenost telesa na boj je torej naravna. Dognano pa je in izkušnje udi, da je prevelika trema škodljiva, ker je v tem slučaju krvni pritisk prevelik. Tako bo treba udom oz. mišicam nekoliko krvi odvzeti in to dosežemo najbolj z energično masažo hrbta. Ta masaža ima namen, da potegne del krvi v veliko ploskev hrbta; tako se udi razbremenijo in krvni pritisk se zmanjša. To velja o temperamentnih, zagriženih tekmovalcih. Drugače je treba postopati z ravnodušnimi, s flegmatiki. Te je treba baš po nogah in po rokah, t. j. po onih udih, ki bodo imeli v tekmi najvažnejše opravilo — krepko masirati.

Sportnik se mora pustiti redno dvakrat tedensko masirati. Temeljita masaža mora trajati najmanj pol ure. Naloga maserja je, da mišice tako dolgo rahlja in gnete, da postanejo mehke, zakaj le mehke in dolge mišice so delazmožne. Dalje je naloga sportnega maserja, da pregiblje kožo po vsem telesu in skrbi, da se le-ta ne zarasa z mišicami. Koža je kakor obleka. Če je obleka tesna, tedaj nas ovira pri gibanju; če je koža preveč zarasa z ostalim telesom, tedaj nas tudi ovira pri gibanju. Sportnik — zlasti moški — mora imeti fino tanko kožo, ki jo lahko potegnemo od mišic; to velja predvsem za lahkoatlete, medtem ko imajo in morajo imeti plavalci debelejši plašč, ki pa mora biti tudi gibljiv.

Posebno nalogo ima masaža za

odpravljanje utrujenosti.

Po plavanju, smučanju ali pa teku na dolge proge čutimo v mišicah veliko utrujenost. Po vztrajnem delu in naporu delu se nabirajo v mišicah razne kisline, ki povzročajo utrujenost. Te kisline in sploh vse snovi, ki povzročajo utrujenost, mora kri sčasoma izprati in jih izločiti iz telesa skozi kožo (potenje) in skozi ledvice. V ta namen, oz. za počitek je potrebno navadno po več dni, z masažo pa se lahko čas počitka znatno skrajša. To dejstvo rala nemški sportni maser dr. F. Kirchberg takole: Pri delu je porabila mišica tudi del lastnega kisika; energično gnetenje, ki razširi krvne žilice, dovaja mišici hitreje kisika kakor pa le mirovanje. Utrujena mišica je oteklja kar znači, da je pri trdem delu izstopila voda iz krvnih posodice v mišico. Ta premočenost, oz. nabrana vlaga se najlažje odpravi z masažo. Le-ta pa mora biti spočetka lahka in površna, pozneje pa je treba mišice temeljito gnesti. Masaža za odpravljanje utrujenosti ne sme poznati tolčenja ali celo sekanja (z ostrim robom dlani) ker povzroča to nove dražljaje za živce, torej nove kontrakcije mišic. Če se krvni obtok pospeši, tedaj se tudi hitreje izločijo in odpravijo snovi, ki povzročajo utrujenost in je v najkrajšem času zopet delazmožna.

Sportnik mora biti masaže varen. Le-ta ga ne sme dražiti, ga ne sme boleti, biti mu mora užitek. Če povzroča maser svojemu pacientu bolečine, tedaj ga naj odkloni. Kdor nima redne masaže, ta se tudi pred tekmo ne sme pustiti masirati, zakaj na masažo se je treba najprej navaditi. Sicer učinkuje neugodno, kar so naši sportniki pri tekmah že občutili.

Nemogoče bi bilo opisati tehniko sportne masaže; zato je potrebna vaja in praktični tečaj. Na takem tečaju se morajo sportniki naučiti masirati in si pozneje lahko drug drugemu pomagajo. Drago Ulaga.

Razne sportne tekme

V KRANJU

Pokalne tekme športnih odsekov »Prosvetnih društev«. V nedeljo 18. okt. igrajo odseki sledeče: SOPD Kranj: SOPD Žiri v 2-reh, SOPD Boro Jenčev: SOPD Kres Radovljica na Jesenicah, SOPD Viktorija Tržič: SOPD Škofja Loka v Tržiču. S to nedeljo bodo tekme v prvem kolu končane. Drugo kolo prične s prihodnjo nedeljo.

PETOBOJ ZA PRVENSTVO DRAVSKE BANOVINE IN GOZDNI TEK.

Danes dopoldne ob 10 bosta na igrišču Ilirije dve zanimivi lahkoatletski prireditvi; petoboj in cros country tek ilirijanske smučarske sekcije. Pri petoboju startajo naše najboljše moči: Primorjasi Putinja in Ilirijani Neli, Stepšnik, Banko. Redosled petoboj: skok v daljavo z zaletom, kopje, 200 m, disk, 1500 m. Atleti so se za nastop marljivo pripravili in bržkone bomo dobili danes nov slovenski rekord. Radi izenačenih moči bo borba za prvo mesto zelo ogorčena. Istočasno se bo vršil gozdni tek smučarjev, na katerem startajo tudi nekateri dolgooprogi: Tinta, Ilvar, Senčar, Rupnik, Osvald, Zuccatto in drugi. Prijatelji lahke atletike pridite! Vstopnina minimalna.

GRAFIKA: REZ. ILIRIJE

Danes ob 2 popoldne se bo odigrala na igrišču Ilirije važna prvenstvena tekma med prvorazredno Grafiko in rezervno Ilirije. Ker je izid tekme za Grafiko zelo pomemben in ker je tudi rezerva Ilirije sedaj v dobri formi, je pričakovati lepe in zanimive igre.

JADRAN: SLOVAN

Danes odigrata zgoraj imenovana kluba na prostoru ZSK Hermesa ob 15.45 prvenst. tekmo. Obeta se prav zanimivi prvenstveni boj, ker sta oba kluba v najboljši formi. Zlasti je to dokazal Jadran v svoji zadnji prvenst. tekmi proti ZSK Hermesu-u, v kateri je Hermes s prav veliko srečo odnesel eno točko. Pa tudi Slovan je v dobrem kondicijskem treningu, posebno pa ugaja pri njem njegova borbenost in volja do zmage. Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Cene za to tekmo so zelo minimalne.

Smučarji Ilirije! Obvezen sestanek vseh članov smučarske sekcije se vrši v torek, 20. t. m. ob pol 7 zvečer v klubski sobi kavarne »Europa«. Brezpogojno vsi! Načelnik.

Važna plenarna seja JZSS bo v ponedeljek, dne 19. t. m. v damski sobi kavarne Emone in prosimo nujne udeležbe.

Smešnice

Roparska zgodba? Mož je imel mračen obraz in njegove roke so bile krvave. V roki je držal dolg, ostro nabrušen nož in ga krvoločno vihtel po zraku.

Dekle je uprlo vanj svoje pravilčno lepe oči in krotko dejalo:

»Ali nimate prav nič srca?«

»Nič,« ji je z globokim glasom odgovoril in prsti njegove desnice so se še krčeviteje oprijeli morilnega orožja.

Tedaj je dekle malodušno odprlo ročno torbico in vdano vzdihnilo:

»...potem pa mi dajte pol kile ledvice«

V šoli. Učitelj: »Katera žival potrebuje najmanj hrane?«

Učenec: »Moj, gospod učitelj. On žre same luknje!«

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri svetovnoznani tvrdki

H. SUTTNER LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamenjimi Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zaslonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

CVETLIČARNA

Korsika

ima poleg svojega cvetličnega paviljona na MIKLOŠEVI CESTI zraven HOTELA UNION, tel. št. 2341, tudi lokal v PALACI DUNAV, vhod iz BEETHOVNOVE ULICE tel. št. 2489.

Velden ob Vrbskem jezeru

Ugodno ležeče stavbne parcele (tudi ob obrežju jezera) parcelirano, ugodno za zgradbo od 600 m² po 3 šil in višje. Izredno cenena prilžnost za nakup. Sigurna, stalno v ceni naraščajoča naložba kapitala. Ni treba takoj zidati. Prospekte pošlita anonimni biro Witzl, Klagenfurt, Domgasse 7.

TUDI ZA VAS

Je izredne važnosti, da stalno zasledujete gospodarska in druga poročila v dnevniku »Slovenec« in pregledate tudi njegov oglasni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi poljedelcu je najboljši svetovalec »Slovenec«. Naroča se pri upravi v Ljubljani ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

MotvozGrosuplje

domači slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

† V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče in stric, gospod

JUNKAR IVAN

posestnik

danes 17. oktobra ob 3 popoldne, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek 19. oktobra ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Mala čolnarska ulica 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. oktobra 1931.

JUNKAR ALOJZIJA, soproga; FRANC, IVAN, ANA, MARIJA in ALOJZIJA, otroci — in vsi ostali sorodniki.

CVETLIČARNA

F. HERZMANSKY

Cene nizke!

vljudno naznanja, da bo

v ponedeljek, 19. oktobra

otvorila nov

cvetlični salon

na Aleksandrovi cesti 4.

Pasaža palače »Viktoria«

Delo priznано elegantno!

Telefon 23—97

ZAHVALA.

Ob težki izgubi, ki me je zadela, ko mi je dne 12. t. m. umrla moja dobra in skrbna sestra

KATARINA

mi je bila v veliko tolažbo ljubezen in pozornost, ki sem je bil deležen. Toplo se zahvaljujem mil. g. proštu Cerinu, ki je skrbel za sestro v njeni težki bolezni ter omogočil tako lep in svečan pogreb. Srčna hvala vsem duhovnim sobratom ter redovnikom za udeležbo pri pogrebu, hvala č. sestram usmiljenkam, ki so pokazale toliko ljubezni moji bolni in mrtvi sestri, hvala novomeški tretjerredniški skupščini in vsem, ki ste spremili pokojnico na njeni zadnji poti. Rajni sestri večni pokoj, vsem dobrim srcem božje plačilo.

NOVO MESTO, dne 17. oktobra 1931.

JOSIP ROME, župnik križ. reda v pok.

Trgovino

z železnino in špecerijo radi boleznim prodam.

Naslov v upravi pod štev. 12.330

Če nas bodeite poslušali

pri nakupu perzijskih preprog. Vam svetujemo za točno in solidno izdelavo dobrega blaga ter sedaj v prometu se nahajajoče na novo strojno imitirano izdelane perzijske preproge, za katere Vam jamči edino koncesijon. tvrdka antiktivnega strokovnjaka

Hodža ali Numan, Zagreb
Berislavičeva ulica 16

RIHARD KLOBUČAR, dentist, naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov pretužno vest, da nas je zapustila naša nepozabna, nad vse ljubljena mati, stara mati in teta, gospa

Laura Klobučar

dne 17. oktobra ob ¼ 5 zjutraj, po dolgi, težki in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zatisnila svoje blage oči.

Truplo nepozabne pokojnice se bo položilo v družinsko grobnico na okoliškem pokopališču dne 19. oktobra ob 4 popoldne k večnemu počitku.

Sveta maša za dušnico se bo darovala v torek 20. oktobra ob pol 7 zjutraj v farni cerkvi sv. Danijela v Celju.

Celje, dne 17. oktobra 1931.

Žalujoča rodbina.

Cerkvene zvonove

najcenejše iz la bron, umetniško izvršene izdeluje

ing. I. & K. Bühl, Maribor

Aleksandrova cesta 35

Odlitki iz bron, medenine, aluminija itd

Specijalne primese

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom podpornemu društvu

Ljudska samopomoč v Mariboru

najlepšo zahvalo za takoj izplačano podporo po pokojni go-pej Jera Prijatelj in priporočam to prekoristno društvo vsakemu najbolje.

Vel. Lašče, dne 15. okt. 1931.

FRANC SROBOTNIK.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349.

Vsak dan

celega leta prebere več deset-
tisocev naših čitateljev od prve do
zadnje vrstice „Slovenec“ mali
oglasnik, zato doseže vsak, ki
ob katerikoli priliki naroči mali
oglas v „Slovenec“, najsigurnejši
uspeh. Niso redki slučaj, da dobi
inserent na en sam mali oglaš
50-100
in še več ponudb in vprašanj.

Štajerski mošt

najpoznejše trgovske rav-
nobar došel. — Gostilna
Tomšič, Sentačakovski trg.

Službenice

Cerkvenik
26 let star, z obitkom, išče
službo. — Ponudbe pod
„Cerkvenik“ št. 11.807 na
upravo „Slovenca“.

Kuhinja sem vodila

za dnevno 200-300 go-
stov po hotelih v Dal-
maciji in na Bledu zdaj
že 5 let. Želim namešče-
njal Prevzela bi tudi ho-
tel v najem kot družba-
nica in hotelska gospo-
dinja. Kavcije sem zmol-
na. Pisite na upravo Slo-
venca pod št. 11.959.

Kontoristinja

z daljšo prakso, večja
slovenščina, nemščina in
srbohrvaščina, išče na-
meščenje. Ponudbe pod
„Perfektna“ št. 12.361 na
upravo „Slovenca“.

Uradnica

ki zna perfektno sloven-
sko, nemško, srbohrvaško
in zadostno francosko,
nemško stenografijo in
strojeopisje, išče primerno
službo. Ponudbe na upra-
vo „Slovenca“ pod znač-
ko „Pridna“.

Mlad trg. pomočnik

specerist, pošten, želi
večmesečno brezplačno
mesto praktikanta v trgo-
vini z mešanim blagom. —
Ponudbe pod „Soliden in
delavoljen“ št. 12.264 na
upravo „Slovenca“.

Dobra kuharica

in gospodinja išče službo
pri boljši družini. Marija
Kumer, pri Oblak, želez-
niške hiše, Vodovodna
cesta 84.

Jurist

s I. drž. izpitom išče na-
meščenja v odvetniški ali
notarski pisarni. Cenjene
ponudbe na upravo „Slo-
venca“ pod št. 12.244.

Kovaški pomočnik

išče službo. Naslov pove
uprava „Slovenca“ pod
št. 12.205.

Šivilja

za perilo išče službo na
dom ali pa v trgovino.
Gre tudi izven mesta. Na-
slov v upravi „Slovenca“
pod št. 12.322.

Večjo kavcijo

nudi absolvent trgovske
šole, zmožen knjigovod-
stva, korespondence, ste-
nografije, strojeopisja. Ce-
njene ponudbe poslati na
upravo „Slovenca“ pod
„Pisarniški začelnik“ št.
12.325.

Samec

trgovsko izobražen, me-
šane stroke, obvlada tudi
nemščino, italijanščino,
francoščino, flamščino,
češčino ruščino in hrva-
ščino, išče službo. — Po-
nudbe na Guido Abram,
Videm-Krško.

Iščem službo

v pisarni ali pri kakem
podjetju. Imam večletno
pisarniško službo. Naslov
v upravi „Slovenca“ pod
št. 12.333.

Gospodinja

vajena vsakega dela, po-
štena, pridna in varna,
išče mesto gospodinje.
Gre pa tudi kot služki-
nja. — Naslov v upravi
„Slovenca“ pod št. 12.348.

Boljšje kuhe

bi se rada izučila mlajša
gospodinja. Gre najraje v
kak večji hotel, menzo ali
graščino, kjer se veliko
kuha. Cenj ponudbe po-
slati na upravo „Slov.“
pod „Takoj“ št. 12.184.

Službodobe

Zvonolivar

prvovrsten in samostojen
delavec, se sprejme. Po-
nudbe pod „Zvonar“ na
upravo „Slov.“ Maribor.

Prejemalca za les

ki bi bil ob enem kores-
pondent, sprejme lesna
industrija. Pogoji perfektno
znanje italijanščine in
nemščine. Ponudbe z na-
vedbo zahtev poslati na
upravo „Slovenca“ pod
H.300 št. 12.175.

Deklo

pošteno in pridno, sprej-
me za poljska dela. —
Ponudbe pod „Zvesta“ št.
12.226 na upravo „Slov.“

Nočni čuvaj

se išče za večje trgovsko
podjetje v Ljubljani. Po-
nudbe pod „Nočni čuvaj
1931“ št. 12.236 na upra-
vo „Slovenca“.

Kavožgalca

izvežbanega, sprejme pra-
žna kave v Ljubljani.
Ponudbe pod „Kavožga-
lec 45“ št. 12.235 na upra-
vo „Slovenca“.

Uradnico

za notarsko pisarno na
deželi išče m. — Nastop
1. decembra. Ponudbe z
navedbo možnosti in za-
htev poslati na upravo
„Slov.“ pod št. 12.260 do
21. oktobra t. l.

Trgov. pomočnika

ali pomočnico mešanega
blaga s kavcijo vzamem
za poslovalno ali družab-
nika. — J. Stergulje, Sv.
Križ št. 200, Rog. Slatina.

Vajenka

za vsesplošno pletilstvo
sprejme ugodno Bonac,
Streliška 22.

Šiviljska učenka

se takoj sprejme. Pred-
nost imajo one z dežele.
Dovič Marta, šivilja, Je-
senice, Pod gozdom št. 1.

Dva dobra šerarja

usnjarska pomočnika, pri-
dna, takoj dobita mesto
v tovarni usnja Pavel Fr.
Knaflič — Smartno pri
Litiji.

Učenke in pomočnice

za šivanje sprejme „Juli-
jana“ atelje, Rožna doli-
na c. VIII št. 26.

Vajenca

za krojaško obrt sprejme
Albert Rožina, Celovška
cesta 34, Ljubljana VII.

Zasluzek

500 dinarjev

tedensko plačamo zgovor-
nim osebam s številnimi
poznanstvi. — Perssons,
Ljubljana, poštni predal
307 Znamko za odgovor

Zastopnike

za nekaj okrajev za pro-
dajo Pfaff šivalnih stro-
jev in Puch koles sprej-
me tvrdka Ignac Vok,
Ljubljana.

Za Prekmurje, Medimurje

in delne kraje v Sloveniji
se išče

POTNIK

za zelo uporabljiv pred-
met. Oni, ki so potovali
v špecerijski stroki, ima-
jo prednost. Oferte po-
slati na Oglasi oddelk
„Slovenca“ v Ljubljano
pod „Potnik“ št. 12.280.

Zastopnike

v vseh krajih naše kra-
jevine išče „Domača in-
dustrija“ za prodajo vpe-
ljanega množinskega pred-
meta. Za zalogo je po-
trebna glavčina 1000 Din.
Zahtevajte pogoje in brez-
plačne vzorce od tvrdke
Braća I. Mesarović, Beo-
grad, Kralja Milana 46,
poštni predal 642.

Denar

Kdo posodi

do 50.000 Din pod dobro
garancijo. — Ponudbe na
upravo „Slovenca“ pod
„Garancija“ št. 12.203.

Družabnika

in solastnika, s potreb-
nim kapitalom, za večjo
strojarno in trgovino z
usnjem iščem za takojšnji
pristop. — Ponudbe na
upravo „Slovenca“ pod
značko „Ugodna prilika“
št. 12.259.

Trgovsko podjetje

protokolirano, sprejme
družabnika (družabnico),
izvežbanega v pisarniških
poslih in knjigovodstvu.
Mesečna plača in čisti
dobiček po dogovoru. Po-
nudbe pod „150.000“ na
upravo „Slov.“ Maribor.

Kdo posodi

10.000 Din z vknjižbo na
posvetov, z dobrim obre-
stovanjem ali proti do-
smrtni oskrbi. — Ponudbe
na upravo „Slovenca“ v
Mariboru pod „Lovro“.

20.000 Din posojila

išče tukajšnja firma proti
dobri garnaciji in visokim
obrestim. Obresti se la-
hko zamenjajo za stano-
vanje in hrano. Cenjene
ponudbe na upravo „Slo-
venca“ pod „Sigurno“ št.
12.326.

Poizvedbe

Lovska psica

dolgogodišni brak z letoš-
njo pasjo znamko Ljub-
ljana št. 983. Se je za-
teklja. Vrne naj se jo
proti nagradi ali poroča
na naslov: A. Žibert, Tr-
gov., Ljubljana, Kongres-
ni trg 19.

Pouk

Čamernikova

šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo-avto). Prva oblast
koncesionirana Prospekt
št. 16 zastoj. Pisite ponj!

Zaradi nesreče

inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekejskega blaga

po globoko znižanih cenah

Vljudo se priporoča

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

Učenkam pletiljam

brezplačen pouk, če si
nabavijo pri nas pletilni
s. o. j. „Tehna“ družba,
Ljubljana. Mestni trg 25/l.

Dame, pozori!

Dnevni in večerni tečaj
v krojenju damskih oblek
za dom in poklic se vrše
v krojem učilišču Roza
Medved, Ljubljana, Mest-
ni trg 24, I. nadstr. (na-
sproti magistratu). Dame
imajo tudi priliko se pri-
učiti šivanja lastne gar-
derobe v mojem modnem
ateljeju. Uspeh zaiamčen,
ugodni plačilni pogoji. —
Dobe se vsakovrstni kroji
po sliki in meri.

Gojko Pipenbacher

koncesion šoferske šole,
Ljubljana. Gospodstvska
cesta št. 12 - Zahtevajte
informacije

Christoforov zavod

otvori večerni tečaj 2. no-
vembra ob pol osmih zve-
čer. Vpisovanje vsak dan
na Domobranski cesti 7.

Jezikovna šola

po Berlitzovi metodi, Go-
spodstvska ulica 4/I. Nemščina,
francoščina, italijanščina,
angleščina. Tečaj
in pouk posameznikom,
za odrasle in otroke. —
Zmerne cene! Pojasnila:
10-12, 15-20 fob nede-
ljah 9-12).

Nemška konverzacija

za otroke in odrasle na
domu ali na soroheodu se
nudi pri nemški gospo-
dinji. Naslov v upravi
„Slovenca“ pod št. 12.299.

Šoferska šola

oblastveno koncesionirana,
I. Gaberščik, bivši
komisar za šoferske iz-
pite. Ljubljana, Dunajska
cesta 31.

Violino in francoščino

poučuje gospod. — Cena
zmerna. Gre tudi na dom.
Naslov v upravi „Sloven-
ca“ pod št. 12.324.

English Lessons

Miss Farler, Dvorakova
ulica 3/III.

Stanovanja

soba, poselska soba in
kuhinja, v bližini Stadi-
ona, se takoj odda. Več
se poizve v trafiki Miklo-
šičeva cesta 34.

Stanovanje

soba in kuhinja, se odda.
Dravljie 135, Rakova pot.

V stanovanje

in popolno hišno oskrbo
se sprejme gospod. Pred-
nost ima duhovščina. Pri-
jave se poslati na Tere-
zija Planinc, Šmarjeta,
Rimske Toplice.

„POSEST“

Realiteta pisarna, dr. s. o. s.
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 4,
odda sledeča stanovanja

Petsobna: Tržaška cesta
1250 Din, center 2000 Din.
Štirisobno: center 1800
Din. Trisobna: Dolenjska
cesta 900 Din, pod Tabo-
rom 1300 Din, Dunajska
cesta 1200 Din, pri Sv.
Jakobu 1000 Din, Moste
800, 550 Din, pri Sv. Jo-
žefu 1300 Din. Dvosobna:
Trnovo 850 Din, Glince
500 Din, Kodeljevo 600
Din, Tržaška cesta 800
Din, Crnuče 250 Din, Rož-
na dolina 600, 700 Din.
Enosobna: Sp. Šiška 350
Din, Zg. Šiška 250, 300
Din, Trnovo 450 Din, Sto-
žice 300 Din, Rudnik 250,
225 Din. — Poleg tega
se več drugih stanovanj,
praznih sob s številnim
trg. lokalov, praznih in
opremljenih sob v naj-
večji izbiri.

Stanovanje

enosobno, prostorno, od-
dam mirni stranki takoj.
Ciglerjeva ul. 37, Moste.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1
se takoj oddajo. Poizve
se s totam

Gostilna

se odda v najem v Mo-
stah št. 51 pri Kamniku.
Informacije se dobe isto-
tam.

V najem dam hišo

s trgovskim lokalom, naj-
prometnejša točka Roga-
ške Slatine, 150 korakov
od župne cerkve in šole,
blizu tovarne in premo-
gokopa. J. Stergulje, Sv.
Križ št. 200, Rog. Slatina.

Dva lokala

na dvorišču se odda s 1.
novembrom v najem za
mirno obrt ali pa za pi-
sarno v Ljubljani, Fran-
čiškanska ulica 8.

Trgovski lokal

z vso trgovsko opremo
v sredini mesta, pripra-
ven za tovarniško založ-
tekstilne stroke, se odda
Naslov se izve v uprav
„Slovenca“ pod št. 12.294

Gostilna

se odda v najem blizu
Ljubljane. — Naslov pove
uprava „Slovenca“ pod
št. 12.204.

Trgovina in gostilna

se odda v najem na pro-
metnem kraju, tik farne
cerkve in želez. postaje.
Ponudbe na upravo „Sl.“
pod „Dobra eksistenca“
št. 12.219.

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN - Ljubljana,
Hirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina.

Suha bukova drva

kupim. Ponudbe z naved-
bo cene na upravo „Slo-
venca“ pod „Bukova dr-
va“ št. 12.327.

Srečke, delnice,

obligacije

kupuje Uprava „Merkur“.
Ljubljana - Šelenburgova
ulica 6 II nadstr.

Kupim

novo pisalno mizo ali
celo gospodsko sobo. Po-
nudbe pod „Krim“ 12.311
na upravo „Slovenca“.

Blagajno Wertheim

kupim. Ponudbe z naved-
bo cene na upravo „Slo-
venca“ pod šifro „Bla-
gajna“ št. 12.283.

Vsake vrste

zlato kupuje

po najvišjih cenah

F. Čuden,

Ljubljana, Prešernova 1

Fizol in

suhe gobe

ponudite tvrdki

FRAN POGAČNIK,

Ljubljana, Dunajska cesta

št. 67, nasproti mitnici

Namizna

jabolka

kupujem direktno od pro-
ducentov (kmetov) po
dnevni cen. — „Proda“,

Prečna ulica 6.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

CERNE in Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Ia ČESNJEVE

HLODE

nove sečnje, zdrave, brez

grč, ravne, brez napake,

v debelini nad 50 cm in

dolžini od 2 metrov dalje,

Ia ČRNE

OREH. HLODE

od 35 cm debeline dalje

in nad 2 metra dolge,

zdrave, odbrane za izvoz,

kupi proti gotovi — pla-
čilu

R. SCHENK, SUSAK.

Pazite

**pri nakupu šivalnih strojev
na najboljšo znamko
in to je PFAFF!**

PFAFF šivalne stroje

za rodbino, obrt in
industrijo z večletno
garancijo, kupite
ugodno tudi na obroke

pri tiskarji

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva ul. 7
ali v podružnicah Kranj in Novo mesto
Poduk v vezenju brezplačen!

Načrte za stavbe

izvršujem pod ugodnimi
pogoji. Ponudbe pod »Slo-
venca« št. 11.713.

Stavbno parcelo

za Bežigradom ob cesti,
ca. 800 m², takoj prodam
po 110 Din m². Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.350.

Naprodaj hiša

enonadstropna, s staro,
upeljano trgovino, gostil-
no in pekarijo v velikem
industrijskem in letovi-
škem kraju. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.345.

Prodaj hišo

novozidano, 4-stanovanj-
sko, z vsem komfortom,
na zelo lepem kraju v
Ljubljani. Hiša je renta-
bilna. Plačilni pogoji zelo
ugodni. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12.346.

Več parcel

tik kolodvora v Dev. M.
v Polju ugodno naprodaj.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 12.347.

Parna žaga

v zelo dobrem stanju, na
Dolenjskem, blizu kolo-
dvora, se ugodno proda.
Naslov v upravi »Slov.«

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba s o. z.
LJUBLJANA Miklošičeva
cesta št. 4

PRODA:

Novozidano, dvostanov-
niško, vsako stanovanje po
2 sobi, kuhinja, 700 m²
vrta, Zg. Siska, 145.000
Din. Hišo, novozidano,
visokoprtilično, z man-
tardom, dve enosobni, dve
trisoobni stanovanji, 300
m² vrta, Kodeljevo, Din
250.000. Hišo, visokoprtili-
čno, dve dvosobni stano-
vanji, pritlikline, 400 m²
vrta, Moste, 67.000 Din.
Hišo, enonadstropno, no-
vozidano, petstanovanj-
sko, 1100 m² zemljišča,
Zg. Siska, 285.000 Din.
Hišo, visokoprtilično, dve
dvosobni, eno enosobno
stanovanje, 300 m² vrta,
Zg. Siska, 160.000 Din.
Hišo, enonadstropno, dve
trisoobni stanovanji, 680
m² vrta, začetek Rožne
doline, 250.000 Din. Hišo,
dvostanovanjsko, trg. lo-
kal, 2000 m² zemljišča,
Vič, 150.000 Din. Hotel,
24 kompletno opremlje-
nih sob, restavracija, več
stanovanj, garaže itd., le-
toviški kraj Gorenjske,
1.300.000 Din. Posestvo
30 oralov, stanovanjska
hiša, velik hlev, gospo-
darska poslopja, pri Me-
dvođah, 210.000 Din. —
Poleg tega več stanovanj-
skih, trgovskih, gostilni-
ških hiš, kmečka pose-
stva, parcele v Ljubljani
in predmestjih v največji
izbi, po najugodnejših
cenah.

Njiva

v bližini Sv. Križa se ta-
koj odda v najem. Na-
slov se dobi v upravi
»Slovenca« pod 12.293.

Stavbne parcele

na lepem kraju ob elek-
trični železnici naprodaj.
— Podrobneje se izve v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.296.

Vinogradi

Ljutomer in Slatina-Ra-
denci, 3 gospodarske hiše in
druga zemljišča ter šume
iz zapuščene vojv. Aren-
berga se prodajo v par-
tijah. Vprašati pri dr. L.
Benkoviču, Ljubljana —
Aleksandrova 2 ali pri
notarju Požunu, Gornja
Radgona.

Nova hiša

(vila) s 4 sobami, 2 ku-
hinjama in pritliklinami,
1300 m² prostora, v bli-
žini Ljubljane, poceni na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 12.341.

Lepo posestvo

s trgovino, gostilno in
trafiko, lepa hiša s 7 so-
bami, hlev, njive, travni-
ki in gozd, ugodno na-
prodaj. — Karol Breznik,
Celje.

Enodružinska hiša

se proda v Zg. Hudinji
št. 69 pri Celju. — Točne
informacije se dobijo ob
nedeljah pri lastniku.

Gozdno parcelo

približno 8 do 9 oralov
mladeke smrekovega go-
zda v lepi rasti, na Sta-
gerskem, prodam. Vpra-
šati pri Lužniku Ivanu,
St. Janž, Meža.

V najem

vzajem ev. kupim srede-
nje posestvo ali mlin na
prometnem kraju v oko-
lici Kranja. V najem vzam-
em tudi enostanovanjsko
hišo. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 12.220.

Nova hiša

enonadstropna, podklete-
na, z nekaj vrta, napro-
daj za 120.000 Din. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.134.

Trgovska hiša

enonadstropna, vrt, njiva
in gozd, velika skladišča,
v lepem trgu, pod ugod-
nimi plačilnimi pogoji ta-
koj naprodaj. Informacije
v Mestni hranilnici v Ma-
riboru.

Hišo z vrtom prodam

za 25.000 Din. Potreben
kapital 15.000 Din, za ka-
tere sprejemam tudi hra-
nilne vloge. Avgust Fab-
jancič, Senovo pri Raj-
henburgu.

Manjšo njivo

blizu St. Vida nad Ljub-
ljano dam v najem. Po-
nudbe pod »Njiva« na
upravo »Slovenca« 12.240

Posestvo

obstoječe iz njiv, travni-
kov, sadonosnika, vino-
grada, gozda, novozidane
hiše in gospod. poslopja,
tik okrajne ceste, komaj
10 minut oddaljeno od
želez. postaje, se proda
tako za nizko ceno. Po-
sestvo je lepo in skupaj
ležeče. Vpraša se ustne-
no ali pismeno pri L. Pi-
šinger, trgovina z meša-
nim blagom, Poljčane.

Stavbne parcele

na Viču, blizu državne
ceste in tramvaja, pro-
daja Gospodarska pisar-
na Tribuč na Glincah —
tel. 2605.

Prodaj parcelo

za Bežigradom. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.051.

Prodaj hišo

na Gorenjskem, primer-
na za sanatorij ali leto-
višče. Poleg gozda za iz-
prehoda. Kupna cena po
dogovoru. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
št. 12.180.

Nova hiša

z vrtom naprodaj v Stra-
žunski ulici 6. Pobrežje
pri Mariboru.

Hiša z vrtom

in gospodarskim poslop-
jem naprodaj. — Hrade-
kega vas 48.

Hišico z vrtom

10—15 km od Ljubljane,
do pol ure hoda od žel.
postaje, kumim. Ponudbe
na upravo »Slovenca« pod
»Hišica« št. 12.263.

Gostilna s hišo,

vrtom, z vsem gospodar-
skim, gostilniškim in spe-
cierijskim inventarjem —
dobro uro hoda od Ljub-
ljane naprodaj pod zelo
ugodnimi pogoji. Potrebni
kapital 70.000 Din. Po-
nudbe pod »Ugodni po-
goji« št. 12.314.

Prodaj hišo

z gospodarskim poslop-
jem poleg šole in cerkve
ter bodočega tramvaja v
Ljubljanski okolici. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.313.

Maribor! Posestva,
od 2 do 300 oralov, hiše,
od 50.000 Din dalje, go-
stilne, pekarije, mline —
prodaja ugodno Posredo-
valnica, Maribor, Sodna
ulica 30.

Prodajmo

Sena in detelje

20.000 kg prodam. Jefe-
mov, Gorenjevas, Stična.

Premog, drva, koks

prodaja tudi na obroke
Vinko Podobnik, Tržaška
cesta št. 16. Tel. 33-13.

Kolesa

na 12 mesečna odplačila!
»Tovarna koles«, Ljublja-
na, Poštni predal 307

Žimo

za modroce od najcenejše
do najfinejše po tovarni-
ških cenah prodaja Sever
Rudolf Marijin trg št. 2.

Stoje

popolnoma uporabne ter
brezhibne, radi preuredi-
tve obrata prodam po
najnižji ceni, in sicer:
8/40 po 650 Din, 8/50 po
1300 Din, 8/100 po 1500
Din. Izvolite si osebno
ogledati, gotovo boste na-
šli stroji, ki bo za Vašo
uporabo, tako za izdelo-
vanje nogavic, kakor vseh
drugih pletenih predme-
tov. — Pišite na naslov:
Kati Vait, Celje.

Pregibalni stroj

(Umbugmaschine), dobro
ohranjen, za nožni pogon,
naprodaj za nizko ceno.
Proda se tudi nekaj usnja
za zgornje dele pet (štanc-
leder), izbrano samo od
kropona. — F. Zalokar,
Mengeš 41.

Suhe hrastove deske

prodam. — F. Burger, go-
stina pri »Levus«, Gospo-
svetska cesta.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoin-
p letno odplačevanje! —
»Persson«, Ljubljana —
Poštni predal 307.

Otroški voziček

zelo dobro ohranjen, na-
prodaj. Balkan, Dunajska
cesta.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din
kg druga vrsta po 38 Din
kg čisto, belo, gosje po
130 Din kg in čisti puh
po 250 Din kg Razpro-
stam po poštne povzetju.
L. BROZOVIC — Zagreb,
Ulica 82. Kemična čistil-
nica perla

Kurivo

premog, drva, solidne ce-
ne — Brečelj, Maribor,
Koroška 49.

Sadna drevesa

samo zanesljive, prvov-
rstne sorte za jesensko
ali spomladansko saditev
si nabavite takoj pri
Kmetijski družbi v Ljub-
ljani, Novi trg 3, I. nad.
Zahtevajte cenik.

Brinovno olje

večja množina, naprodaj.
Cena po dogovoru. Franc
Rozman, Podstermec 15,
Vel. Lašče.

Več starih

hišnih in kletnih vrat in
večja množina starih desk
naprodaj na Cankarjevem
nabrežju št. 3.

Lepa krava s teletom

dobra mlekarica, težka
550 kg, naprodaj radi po-
manjkanja prostora. Po-
izve se pri Mihaelu Štru-
kelji, Zapuže 4, St. Vid
nad Ljubljano.

Dve dvojni okni

100/100, s šipami, dobro
ohranjeni, poceni napro-
daj. Malgajeva ulica 9,
Ljubljana VII.

Kemična čistilnica

barvarna in pralnica be-
lega perila, dobro vpe-
ljana, s tremi sprejem-
nimi lokali, zaradi pre-
zema drugega podjetja
z inventarjem vred pro-
dam poceni v Zagrebu.
Vprašajte: A. Mordej, Za-
greb, Klaičeva 29.

Pletilni stroj

10/70 prodam. Stiška uli-
ca 1/I, desno.

Naprodaj

2000—3000 kg korenja,
pese, kolerabe, repe. Isto-
tarn naprodaj tudi mrva.
Videm 16, p. Dol pri
Ljubljani.

Železen štedilnik

naprodaj. Poljanska cesta
25/I.

Dva kožuha

moški in ženski, zelo po-
ceni naprodaj v skladi-
šču pri »Figovcu«, Dunaj-
ska cesta 13.

Nova spalnica

iz mehkega lesa napro-
daj. Cena nizka. Pleska-
na je na hrast. Mihael
Cigole, Zg. Gameljne 22,
p. St. Vid nad Ljubljano.

Modroce

otomane, divane, fotole
in vse tapetniške izdelke
vam nudi najceneje Igna-
cij Narobe, Ljubljana, Go-
spodarska cesta 16 (pri
Levu).

Poceni pletilne stroje

proda Tehna, Ljubljana,
Mestni trg 25/I.

Železen štedilnik

3 tedne rabljen, poceni
naprodaj. — Kodeljevo,
Kljunova ulica 4.

Lesena baraka

skoraj nova, vsa pobar-
vana, pripravna za vsako
prodnjo, zelo poceni na-
prodaj. Poizve se Poljan-
ska cesta 81, Ljubljana.

Lepo korenje

več kg, naprodaj. Kofov-
šek Mihael, Dravljje št. 7,
St. Vid nad Ljubljano.

Kislo zelje

novi, prvovrstno rezano,
in cele glavice za sarmo,
v sodčkih v vsaki mno-
žini po najnižji ceni po
naročilu dobavlja Gustav
Erklavec, Kodeljevo 10,
Ljubljana. Telefon 25-91.

Bika

simodolske pasme — lep
plemenjak — 2 leti sta-
rega, ima naprodaj Franc
Sušteršič, Hrušica 10 pri
Ljubljani.

Ajdo in koruzo

dobite najceneje pri

FRAN POGAČNIK

Ljubljana, Dunajska cesta
št. 67, nasproti mitnice!

Stanovanjska oprema

poceni naprodaj. — Löw
Maks, Ljubljana, Poljan-
ski nasip 10, desne stop-
nice, II. nadstropje.

Mlinarji!

Mlinske kamne, sita, svi-
lena in volnena, la gonil-
na jermena — in ostale
mlinske potrebščine nudi
po nižjih cenah: Brear
& Comp., Ljubljana, Ko-
lodvorska 35.

Jedilnica

(orehova) ter pisalna mi-
za radi selitve naprodaj.
Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod št. 12.323.

Prodaj:

»Napoleon, Memoiren seines
Lebens« in »Geschichte
der franz. Revolution«, oboje popolnoma
novo. Skupno 24 zvez-
kov (6000 strani), vezano
v 12 knjig. Eleganta ori-
ginalna vezava, bogato
ilustrirano. Naprodaj za
lastno subskripcijsko ce-
no 1032 Din. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Napoleon« št. 12.328.

Otroška postelja

in mala pločevinasta ba-
nja naprodaj. — Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.366.

Železen štedilnik

3 tedne rabljen, poceni
naprodaj. — Kodeljevo,
Kljunova ulica 4.

Lesena baraka

skoraj nova, vsa pobar-
vana, pripravna za vsako
prodnjo, zelo poceni na-
prodaj. Poizve se Poljan-
ska cesta 81, Ljubljana.

Lepo korenje

več kg, naprodaj. Kofov-
šek Mihael, Dravljje št. 7,
St. Vid nad Ljubljano.

Kislo zelje

novi, prvovrstno rezano,
in cele glavice za sarmo,
v sodčkih v vsaki mno-
žini po najnižji ceni po
naročilu dobavlja Gustav
Erklavec, Kodeljevo 10,
Ljubljana. Telefon 25-91.

Bika

simodolske pasme — lep
plemenjak — 2 leti sta-
rega, ima naprodaj Franc
Sušteršič, Hrušica 10 pri
Ljubljani.

Obri

Brzo slika

za potne liste, lepo, ta-
koj in ceno le Fotomeyer,
Maribor, Gosposka 39.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje in naj-
boljše samo tridka Šimen
Sablantnik. Jesenice-Fuži-
ne. Sprejema tudi popra-
vila.

Sveže insuhe gobe

kupujem stalno vsako
množino. Zahtevajte po-
lasknila.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam
po najnižji ceni. — Peter
Setina. Rače — Zidani
most.

Lesene hišice

in vsakovrstna tesarska
dela izvršuje najceneje
in najsolidneje tridka
Steiner & Ko., splošno
tesarstvo, Ljubljana, Ope-
karska cesta št. 31.

Posteljne mreže

izdeluje najceneje samo
Alojz Andolico, Komen-
skega ulica 34 (nasproti
šole na Ledinji). Spreje-
majo se vsa popravila.

PŠENICO MOKO

nabolihih mlinov
nudi najceneje, vsakršno
žito in mlevskih izdelkov
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 26.

Ure-budilke

nabolihih in naj-
ceneje samo pri
L. VILHAR
Ljubljana,
Sv. Petra c. 36.

Naznanilo

Cenj. občinstvu vljudno
sporočam, da sem otvoril
svojo kotlarsko delavnico
in izvršujem vseh vrst
kotle za pranje, kotle za
žganjekuho — kranjski,
hrvaški in francoski si-
stem. Se vljudno pripo-
roča Janez Šifrar, kotlar,
Stara Loka 19, p. Škofja
Loka.</

**KJER TREBA
TU
MASAŽE
ALGA
POMAGA
ALGA**

DOBIVA SE
POVSOD

1 steklenica **ALGA** DIN 16.-

VALLET EXPRESS LJUBLJANA, Mestni trg 5/II.

Lika, kemično čisti, pošije, modernizira; tudi obrne damsko ali moško garderobo. Črne obleke, moške suknje in plišaste plašče lika in čisti na poseben način, da izgubijo svetlobo. Pozor duhovniki, natakariji in drugi, ki nosite črne obleke. Da boste za vse svete sigurno postreženi, prinesite garderobo čimprej. Likanje Dia 18.—, obračanje Din 280.—.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril na **Sv. Petra cesti 13** (vokal Kolodvorske ulice)

Vinotoč in delikatesno trgovino

Nudim vsakovrstne delikatese, namizna in desertna vina, žganje in likerje najboljše kvalitete po solidnih cenah.

Za obilen obisk se vljudno priporočata

Karla in Srečko Ogrič.

Vsem interesentom za parkete!

Vsled reorganizacije obrata sem v stanu prodajati svoje priznane najboljše parkete vseh kvalit in dimenzij po absolutno brezkonkurenčnih cenah. — Predno se odločite za nakup parket, si oglejte v lastnem interesu mojo veliko zalogo ter zahtevajte moje brezobvezne oferte.

IVAN ŠIŠKA, tovarna parketov
Ljubljana, Metelkova ulica 4. Telefon inter. 22-44.

Vsled selitve naprodaj:

2 krasni pokrajinski slike (barvasta reprodukcija) v okvirjih 112x83 cm; oljnat slika Simona Gregorčiča v okvirju 100x80 cm; otroški voziček na peresih, prav dobro ohranjen; otroška pisalna miza, rabljena, belo pleskana; 2 nova usnjata potna kovčka, 50 in 60 cm dolga; 3 stropne električne svetilke. — Ljubljana, Grablovičeva ulica 22-I. (v bližini Šmartinske ceste ob dolenski progi).

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril v Celju, Gosposka ulica št. 13

urarsko in zlatarsko delavnico.

Vsa popravila pozlačenja in posrebljenja ter prenovljenje zlata in draguljev sprejemam po najnižjih cenah. — Najvljudneje se priporočam

RUDOLF HOJNIK, zlatar in urar.

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek
Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21. Cenik brezplačno!

Suknje in obleke

kupite dobro in
poceni v tovarni
oblek

STERMECKI
CELJE Št. 18

Novi, veliki, ilustrirani cenik in vzorci zastoni!

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Inserirajte v „Slovenču“!

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

**ZA:
DOM,
OBRT in
INDUSTRIJO**

DÜRKOPP ŠIVALNI STROJI

ZALOGA:

**LUDV. BARAGA
LJUBLJANA**

ŠELENBURGOVA ULICA 6

TELEFON 29-30

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

»Kralj Istrov je bo vesel, ko mu pride naproti, in radi veselja, ki mu ga napravi, bo še naš kralj vzradoščen in ne bo nam nemilosten, ko se vrnejo.«
»Kaj menite, ali ne bo pomenil ta obisk, da smemo pričakovati kmalu svatbe?«
»To bo veselje v gradišču, to bo god!«
Mladenke so se ob misli na kraljevsko svatovanje navdušile, se prijele za roke in zarajale, pojoč popevko božici Noreji, ki naj se ne mudi in še v času mladega solca obišče kraljevi dvorec in mu nakloni svojo blagodat, da požene iz kraljevega rodu mladika za mladike.

Hlapec Empeto, ki mu je bila sporočila ena izmed družic kraljičin ukaz, je privedel pred dvorec osedlanega belca. Stasit, lep konj je bil; nepočakan je hrzal in bil s prednjimi kopiti v rušo. Empeto, leporasel mladeč, ga je božal in trepljal, obenem pa gledal Enine družice.

»Kaj naj pomeni vaš raj in vesela pesem?« jih je vprašal.

»Ena pojezd naproti svojemu dragemu, pa mislimo, da bo kmalu svatovski pir in se že veselimo!« so mu povedale.

Empeto je zavriskal, zakaj novica, ki jo je slišal, je bila tudi njemu všeč.

Tedaj se je vrnila iz notranjosti dvorca Ena. Preoblekla se je bila v lovske obleke. V desnici je držala

lok, ob ledjih pa ji je visel tul, napolnjen s puščicami. Kakor posebljena božica lova je stopila med družice, ki so se uredile v dve vrsti in se ji poklonile.

»Kaj ste tako vesele z Empetom vred, ko ste bile prej tako v skrbeh?« jih je nagovorila Ena in se nasmešnila, ker slišala je njihovo pesem, ki je bila njeno hrepenenje, in v mislih ji je pela z njimi, proseč Norejo, naj usliši njene družice in ji bo dobra.

»Nate, prejasna, smo mislile in na tvojo srečo, pa nam ne zameri, da smo vesele zarajale in še zaplele!« so ji povedale in jo prosile, klanjajoč se ji.

»Iz jaz, kraljičina, sem zato še zavriskal, da bo veselje večje in bo odmevalo od gor in se razlegalo do morja!« se je oglašil tudi Empeto.

»Se se boste veselili in rajali in vriskali, ko se vrnem z Epulom, kraljem mladim istrskim!« jim je obljubila Ena, stopila iz klonice h konju in se prožno poglala nanj, prijala za uzdo, ki ji jo je prožil Empeto, tlesnila z jezikom in belec je dostojanstveno-ljubko prešel v topot, kakor bi se zavedal, da nosi kraljičino, najlepšo mladenko Silikanskega gradišča.

Empeto in družice so gledali za njo in ugibali, ali si bo upal stari Adnamat, ki straži s šestorico mladcev pri vratih gradišča, ustaviti Eno in jo zavrniti.

»Bo jo!« je bil prepričan Empeto, zakaj vedel je, da Adnamat nikdar ne popusti pred nikomer, ako gre za to, da izpolni besedo, katero je dal kralju.

»Eni se ne bo upal postavljati po robu. Odločen je Adnamat, Ena je odločnejša!« so ugovarjale družice Empetu in skrito želele, da bi kraljičina zmogla Adnamatovo odpornost, ker bi potem njihova odgovornost pred kraljem ne bila tako velika...

Govorili so, ugibali in čakali.

Topot je utihnil.

»Zdaj se postavlja Adnamat! Videle boste, ne bo dolgo, in Ena se vrne!« je bil Empeto že zmagozladen. Družice so molčale in gledale proti gradiščnim vratom.

Empeto se je motil. Ena se ni vrnila.

Začuden je ustavil kraljičino Adnamat.

»Nikamor iz gradišča, Ena!« ji je zaklical in kar sam stopil pred konja, ga prijel za brzde in držal, dasi je belec nevoljen stresel glavo.

»Očetu nasproti, tega mi ne ubraniš, Adnamat, pa če si mu še tako obljubil!« je odvrnila kratko Ena, se nasmešnila, napela vajeti in konj ji je bil pokoren: vzpel se je, da je Adnamat, kakor je bil star, urno odskočil, in že je bila kraljičina skozi vrata in belec je dirjal z njo po sploznom klancu nizdol.

»Nič ne bo prav!« je zamrmral Adnamat.

»Kaj bi si delal skrb! Tudi če jezdi do Timava, se ji ne more nič zgoditi. Časi so mirni, zveri se pa tako ne boji. Še vesela bo, če ji pride katera na pot, da spet preizkusi svojo spretnost z lokom!« so skušali Adnamatovi mladi tovariši pregnati njegovo skrb, ki se jim je zdela nepotrebna.

Adnamat se je res pomiril. Gledal je za Eno in jo spremljal še, ko je izginila v ravan mimo jezera.

»To vam rečem, saj bi jo ustavil, a kakor Amazonka je, o katerih sem slišal pripovedovati Grke, da so živele tam daleč za Skiti ob Pontu in same vdale in strahovale moške. Lov in boj sta jim bila edino veselje. Gorje onemu, ki se jim je zameril!...« je bil Adnamat zgovoren in skušal tako opravičiti svojo ponostljivost.

Ljudska knjižnica: Iz založništva angloslov. knjigarn v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Steniewicz: NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 33. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 34. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 35. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 36. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 37. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 38. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 39. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 40. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 41. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 42. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 43. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 44. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 45. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 46. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 47. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 48. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 49. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 50. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 51. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 52. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 53. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 54. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 55. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 56. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 57. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 58. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 59. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 60. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 61. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 62. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 63. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 64. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 65. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 66. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 67. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 68. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 69. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 70. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 71. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 72. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 73. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 74. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 75. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 76. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 77. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 78. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 79. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 80. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 81. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 82. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 83. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 84. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 85. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 86. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 87. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 88. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 89. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 90. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 91. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 92. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 93. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 94. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 95. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 96. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 97. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 98. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 99. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 100. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 101. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 102. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 103. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 104. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 105. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 106. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 107. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 108. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 109. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 110. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 111. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 112. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 113. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 114. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 115. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 116. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 117. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 118. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 119. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 120. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 121. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 122. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 123. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 124. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 125. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 126. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 127. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 128. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 129. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 130. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 131. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 132. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 133. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 134. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 135. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 136. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 137. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 138. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 139. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 140. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 141. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 142. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 143. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 144. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 145. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 146. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 147. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 148. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 149. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 150. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 151. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 152. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 153. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 154. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 155. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 156. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 157. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 158. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 159. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 160. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 161. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 162. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 163. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 164. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 165. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 166. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 167. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 168. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 169. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 170. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 171. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 172. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 173. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 174. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 175. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 176. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 177. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 178. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 179. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 180. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 181. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 182. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 183. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 184. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 185. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 186. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 187. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 188. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 189. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 190. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 191. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 192. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 193. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 194. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 195. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 196. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 197. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 198. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 199. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 200. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 201. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 202. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 203. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 204. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 205. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 206. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 207. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 208. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 209. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 210. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 211. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 212. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 213. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 214. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 215. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 216. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 217. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 218. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 219. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 220. zvezek: Conan Doyle: REIMMELI, ZAGOLBNI ZVONOVI, 24. Din. — 221. z

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje
Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Nagrobni venci Konjsko meso

trakovi in vse žalne potrebščine
ter velika zaloga mirtvaških krst

Fr. Karbeutz

manufakturna in modna trgovina

Celje, Kralja Petra cesta št. 3

je zdravo in redi no meso od zdrav-
nikov priporočeno, najcenejše. — V
restavraciji se dobe vsak čas gorka
in mrzla jedila ter dobra vina.

Se priporočata

Ivan in Marija Marinšek

restavracija

Ljubljana, Prečna ul. 6

Dražba tovarne „Mlinostav“

v Škofji Loki

23. oktobra t. l.

se bo vršila pri
Okrajnem sodišču
v sobi štev. 2 ob
9 dopoldne, dne

Prodajale se bodo nepremičnine z vsemi montiranimi stroji (mizarski, ključav-
ničarski, kleparski) in pritiskinami.

Cenilna vrednost: Din 930.000—; izklicna cena: Din 400.000—.

Dogovorno s prvoknjiženo upnico se začasno prevzame lahko tudi hipoteka.

Kdor išče -
ta najde
v koledarju sreče

svojo srečno številko!

V novi kolekturi - nova sreča!

Srečke drž. razredne loterije

Svojo srečno številko morete dobiti samo pri nas!

Svojo srečno številko morete dobiti samo pri nas!

Januar	Februar	Marec	April	Mai	Junij
1 C 10082 2 P 402 3 S 12902 4 N 10827 5 P 21851 6 U 98251 7 S 7012 8 C 5030 9 P 29452 10 S 70551 11 N 90602 12 P 21858 13 U 41901 14 S 90102 15 C 1372 16 P 74251 17 S 30152 18 N 42953 19 P 18854 20 U 30501 21 S 82451 22 C 73552 23 P 35702 24 S 7038 25 N 37801 26 P 66152 27 U 49601 28 S 26523 29 C 50426 30 P 61727 31 S 32551	1 N 98255 2 P 29455 3 U 7002 4 S 41905 5 C 30504 6 P 18856 7 S 82455 8 N 1351 9 P 32555 10 U 21655 11 S 80826 12 C 73556 13 P 10844 14 S 25555 15 N 35707 16 P 12905 17 U 37804 18 S 98260 19 C 66156 20 P 7032 21 S 49605 22 N 70555 23 P 51252 24 U 54951 25 S 18860 26 C 74255 27 P 90607 28 S 2930 29 N 32560 30 P 41909 31 S 70560	1 N 12908 2 P 21601 3 U 74259 4 S 10820 5 C 42968 6 P 80820 7 S 26559 8 N 73960 9 P 406 10 U 35710 11 S 18865 12 C 82459 13 P 30509 14 S 37808 15 N 7006 16 P 66160 17 U 49609 18 S 29460 19 C 50431 20 P 61730 21 S 10850 22 N 51272 23 P 54956 24 U 98264 25 S 57851 26 C 59198 27 P 404 28 S 59152 29 N 32560 30 P 41909 31 S 70560	1 S 11876 2 C 41920 3 P 68151 4 S 41914 5 N 30513 6 P 21860 7 U 82564 8 C 2004 9 P 96811 10 S 37812 11 N 12942 12 C 66183 13 P 74264 14 S 7029 15 N 80825 16 P 42969 17 U 98269 18 S 51256 19 N 1370 20 P 54963 21 U 36561 22 C 37855 23 P 11868 24 S 32569 25 N 59156 26 P 60157 27 U 18869 28 C 46613 29 P 73364 30 S 26565	1 P 2034 2 S 29405 3 N 12915 4 U 70564 5 C 30158 6 P 2046 7 C 42976 8 P 82468 9 S 7059 10 N 32574 11 P 1355 12 C 80840 13 S 26568 14 U 18873 15 P 73368 16 S 11888 17 N 35718 18 P 66167 19 U 2011 20 C 37816 21 S 49618 22 N 61735 23 P 12909 24 S 50438 25 P 57858 26 U 90105 27 C 10837 28 N 69150 29 P 54968 30 S 74269 31 N 98272	1 P 90816 2 U 2001 3 S 41919 4 C 96577 5 P 74276 6 S 7042 7 N 30518 8 P 80845 9 U 75373 10 C 15913 11 S 35723 12 P 410 13 U 37820 14 N 59470 15 P 48972 16 C 7013 17 S 32579 18 P 35722 19 U 49522 20 C 18879 21 N 51260 22 S 57862 23 P 10093 24 U 54972 25 C 59165 26 P 82468 27 S 59187 28 N 18882 29 P 66172 30 U 10845
Julij	Avgust	septemb	Oktober	November	December
1 S 19891 2 C 74259 3 P 2037 4 S 26575 5 N 20475 6 P 42977 7 U 82473 8 S 11880 9 C 32683 10 P 36727 11 S 10828 12 N 37825 13 P 70569 14 U 66176 15 S 26579 16 C 60441 17 P 61740 18 S 20160 19 N 2007 20 U 51270 21 C 60153 22 P 59169 23 S 18894 24 C 60155 25 P 57866 26 N 98281 27 U 60157 28 S 54976 29 C 26583 30 P 49627 31 S 73377	1 S 26588 2 N 98280 3 P 414 4 U 90520 5 S 74265 6 C 18865 7 P 73383 8 S 7016 9 N 32563 10 U 41923 11 S 66180 12 C 1360 13 P 49531 14 U 51263 15 S 29479 16 N 54980 17 P 12916 18 C 57870 19 S 42977 20 P 42981 21 U 57895 22 S 7046 23 N 32588 24 C 54983 25 P 60159 26 S 18898 27 U 57875 28 C 18870 29 P 35731 30 S 59174 31 N 20483	1 U 20487 2 S 74259 3 P 2041 4 C 18800 5 S 70552 6 N 42968 7 P 417 8 U 82481 9 C 37829 10 P 70372 11 S 32594 12 C 2016 13 N 73388 14 U 21670 15 S 26742 16 C 66483 17 P 10086 18 S 37833 19 N 51266 20 U 98290 21 C 50445 22 P 1374 23 S 57879 24 C 89178 25 P 29491 26 N 59192 27 U 54987 28 S 12920 29 C 42985 30 P 74292 31 S 26596	1 C 12924 2 P 74264 3 S 90635 4 N 1363 5 U 42991 6 C 32555 7 P 73391 8 S 11885 9 C 26591 10 U 66187 11 N 7030 12 P 37838 13 U 98294 14 S 49640 15 C 10834 16 P 61745 17 S 70575 18 N 51266 19 P 2050 20 C 54990 21 U 2013 22 S 20495 23 P 57882 24 C 59183 25 N 12927 26 P 59195 27 U 30512 28 C 18861 29 P 82494 30 S 7011 31 N 26596	1 N 10841 2 P 21674 3 U 82461 4 C 30181 5 S 82488 6 P 27812 7 S 12831 8 N 49644 9 C 35745 10 U 50448 11 S 74297 12 C 26800 13 P 61749 14 S 421 15 N 51275 16 P 29461 17 C 42994 18 U 11891 19 S 57888 20 P 66191 21 C 32598 22 N 7049 23 P 59189 24 U 2035 25 S 54994 26 C 82492 27 N 12936 28 P 35747 29 U 73394 30 S 98299 31 N 20499	1 U 2022 2 S 26596 3 C 74300 4 P 30181 5 S 75397 6 N 12940 7 U 37846 8 C 7025 9 P 7080 10 C 82495 11 P 10847 12 S 54992 13 N 2027 14 P 38760 15 S 57891 16 U 12945 17 C 57898 18 P 82496 19 S 10088 20 N 49648 21 C 66196 22 P 18867 23 S 37850 24 C 75400 25 P 425 26 N 80846 27 U 30522 28 C 42988 29 P 11900 30 S 96109 31 N 20499

Za slučaj, da bi bila že razprodana številka, ki si jo želite, vam bomo poslali drugo, upamo tako, da vam gotovo prinese srečo

Glavna kolektura državne razredne loterije

HERMES D. D. JELAČIČEV TRG 7 ZAGREB

prodaja srečk za žrebanje I. razreda. Ki bo že 19. in 20. novembra t. l.

100.000 srečk - 50.000 dobitkov
in 7 premij. Izmed katerih je največja **Din 2.200.000—**

Srečke lahko naročite tudi po navadni dopisnici.

Izrežite, izpolnite in takoj pošljite.

NAROČILNICA

Glavni kolekturi državne razredne loterije Hermes d. d., Zagreb, poštni preda: 111.
Za I. razred XXIII. kola drž. razredne loterije naročam s tem - po možnosti sledeče
številke srečk:

in sicer: kom. celih srečk po Din 200—
..... " polovičnih " " " 100—
..... " četrtinskih " " " 50—

Kupno ceno teh srečk skupaj Din sem poslal po poštni nakaznici.
Zaznamek izžrebanih dobitkov mi izvolite poslati takoj po vsakem žrebanju.

Ime:

Kraj:

Točen naslov:

slasčičarno in kavarno

Cenjeni posetniki bodo imeli na razpolago vse mrzle in gorke
pijače: kavo, čaj, čokolado itd., vse vrste likerjev, desertna in domača
vina, s specialnim hladilnim strojem pripravljeni vedno sveži sladoled
parfait in razne kreme.

Specialiteta: vse vrste slasčice, izbrano fino desertno čajno in slano
pecivo, vse vrste bonbonov, vse lastnega proizvoda.

Cenj. občinstvu zagotavljam, da bom kot strokovnjakinja nudila
vse, da v vseh ozirih zadovoljim vsakega posetnika.

Cene izredno nizke! Postrežba točna in kulantna!

Naročila osebna in telefonična se izvršijo takoj in dostavijo po
želji na dom.

Za naklonjenost se najvljudneje priporoča

Slasčičarna „Petriček“

LJUBLJANA, palača »DUNAV«.

Telefon 23-59.